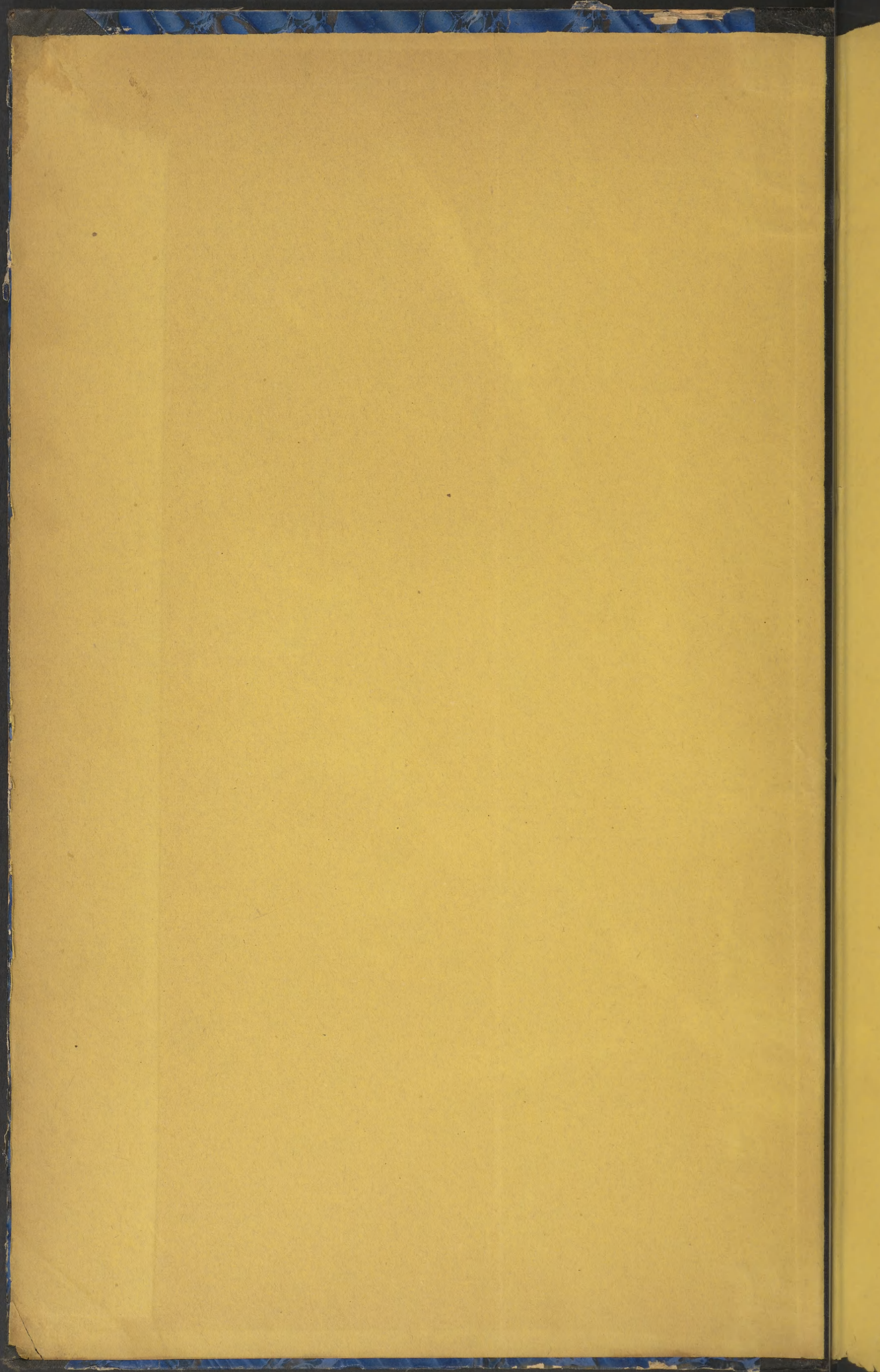

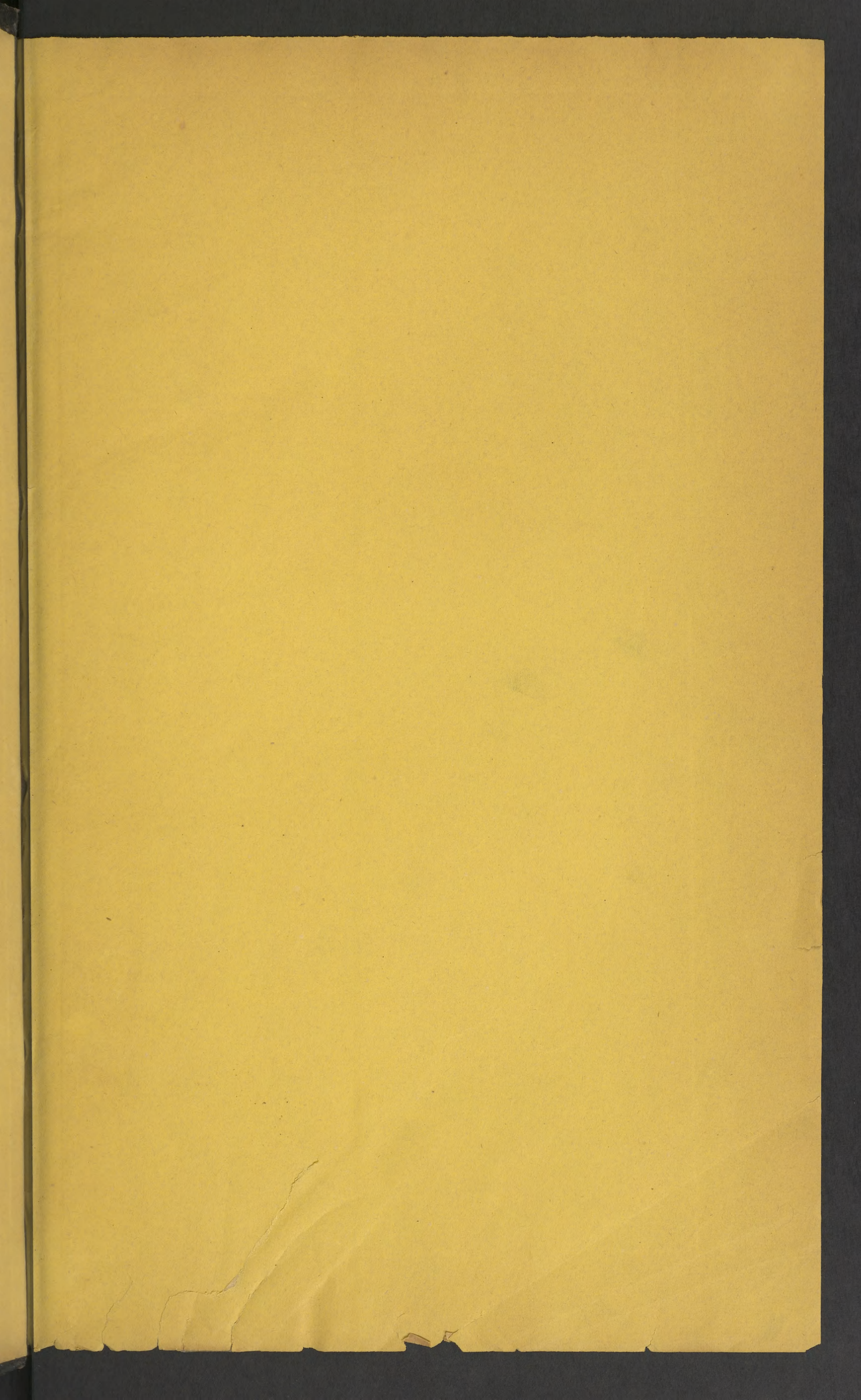
MANUSCRIPTA

INSTITUTI OSSOLINIANI

III. 410

L. 410

exs. I.

Correspondency
of the Holy Sejm, Deputies and Interests
of Foreigners

From the 19th of January 1790 to the 31st of July

Number 410

Przeworski, from 28th of June 1789 to July 1790
post (minister plenipotentiary)

Kochanowski
Kongresowy legation from July 1790 to 17th of March 1791

Antkowiak, from 26th of March 1791 to 28th of May 1791
post (minister plenipotentiary)

a N° 30 ad N° 30

Handwritten text: "Handwritten text: ...
Lewicki ... 30"

Handwritten signature and the number 3

Les moyens de subsistance sont
bien chers, ^{de laient que} ~~les~~ ~~choses~~
habitans du pais se voyent surchargés d'impôts
de pourvus des choses de la
premiere necessite, ou obligés
de les acheter à la renchere.
Ils pleignent le Roi, et haïssent
le Ministère, une grande
partie de la Noblesse est venue
se rendre actuellement dans
la capitale, et on medite souve-
ment une revolution generale,
qui produiroit ^{sans doute} ~~necessairement~~
un changement dans le Ministère
on pretend que c'est la Reine
Douairiere qui manie ^{principa-}
lement l'intrigue, quoique le
peuple soit trop lourd et pesa-
nt pour se rendre aux insinua-
tions inquietes et tumultueuses qu'on ~~peut~~ chercher
à lui faire ~~faire~~, ^{il n'en est pas}
^{moins} il est ~~très~~ probable, que, si
l'hyver ^{est} assez long et le
froid rigoureux, ~~le~~ le manq-
ue de pain et de bois pourroit ~~le~~
~~faire~~ ^{faire eclater} le
~~peuple~~ ^{à declarer} ~~son~~ mecontente-
ment par une emeute, ~~le~~ ^{on}
seroit obligé de porter un change-
ment dans le Ministère et de
rappeler ceux que le Roi a obligé de se
retirer l'an 1704.

On obligeroit alors certainement quel-
ques uns des Ministres actuels de
quiter leurs postes, et l'on rappelleroit
ceux que le Roi a obligé de se
retirer l'an 1704.

2.
Mr. Besonstern est condamné
à avoir la tête tranchée il a
appelé encore au Grand conseil
ou il sera jugé en dernière resort

Les enquêtes et en general tous les
actes officiels concernant cette affaire
ont été envoyés à Petersbourg on
suppose que l'Impératrice de
Russie intercedera pour le
coupable

on suppose que son intercedera
pour lui de la part de l'Impera-
trice de Russie. ^{pour faire}
^{part comment on dit que cette affaire a été}
Mr. Elliot Envoyé d'Angleterre

auprès de cette Cour, s'est embarqué
depuis deux jours pour aller
à bord de ^{il est allé} porter à
la Cour la déclaration d'une
neutralité parfaite de la part
du Danemarck, dans le cas
même que la Suède et l'Angleterre
viennent de se mêler de la guerre
présente, il est certain que les
finances sont ici dans un état
d'insuffisance qu'il est difficile
d'exprimer, par conséquent la
neutralité est la position la
plus convenable, que l'on puisse
prendre dans les circonstances
présentes. La Russie a une
prépondérance visible dans les
Affaires de ce pays. ^{quoique le Comte}
paroisse s'en plaindre, il est
néanmoins entièrement dévoué à
cette puissance. Le Prince Charles
de Hesse qui étoit le premier du Grand
Conseil vient d'être culbuté entièrement.
il quittera en peu de jours Copenhague pour
s'en retourner à Altona, lieu de sa résidence
ordinaire

Mais il retournera au printemps
prochain

Le Comte

N. 1mo

Dnia 19. Sierpnia. 1790.

Podniesionych przez emmentlachs tego Dworu, mam honor dokładować, iż
 iższe wiadomości przestai Przewietney Deputacji, aże iest, że
 Kuzie Karol Hesi, który tu wozaz wielkiego nabywa kredytu,
 wespół z następcą Ironu, zdają komierzenie wojny; Jm. Pan
 Bernstorff na ostatniej Radzie, o której w przeszłej mojej
 Depeszy doniozłem, najmocniej się przeciwiał, wszelkim wojnym
 układom, przekładował niepewność dobrego skutku, tudzież
 niebezpieczeństwo prowadzenia wojny, bez magazynów, y pienięży
 w ciągu tej Rady, przywołany był Minister Marbony, Jm. Pan
 de Schimmellmann, który jednę z był zdania, co y Jm. Pan
 de Bernstorff; wszakże ponieważ uita władza, y wódze
 rządowe, zostają w ręku Następcy Ironu, a ten tylko sama wojna
 oddycha, mniemam należy iż ten Dwór, w wojnę umieszany
 będzie; odoziona rada sekretna do swawatku, skutku swego
 niewiasty jest; z takich przyczyn, iest mi niewiadomo, wiec
 tylko, że w inny czas odoziona; co namiey decydowanego będzie,
 wiedzcie spodziewam się, y doniesie Pr. Deputacji niecierpliwie
 tym czasem, wyszedł tu już rozkaz, aby magazyny tak
 w Kieście Holstynskim, iako y Norwegii, założone
 były. Rządy Prowincji Duńskich, otrzymali zalecenie
 także, aby każdy w swojej respective Prowincji, iak najwięcej
 żyta, orza, y ięzmienia kupował, płacił zaś one pa-
 pierową monetą, co zapewne nieukontentowanie popołstwu,
 barożiej iższe pomnoży, zataższe w Kieście Hol-
 stynskim, które graniczy z Państwem Hannoverskim
 y Meklemburgskim, oraz Miastem Hamburgiem,

ma zawsze zrzeczenie sprzedać produkt swój, za gotowe pieniądze.

Na ostatniej konferencji, Jmci Pan de Bernstorff, gdy wspominał o uzbrojeniu się Dania, powiedział mi, że Dania, stale chce trzymać się planu, raz od siebie przyjętego, zupełnej neutralności; ale że neutralność bez broni, nigdy trwać nie może, że dla obrony, y zastomienia wstępujących Portów, potrzeba mieć flotę, że nakoniec Rząd, w imię iść coś uczynić, dla uspokojenia troskliwej bieżącej ludu, który zawsze wstęp do napaści obcy, widzi w Kraju swoim otwartym. O Obozie zaś, który ma być w Kęstwie Holstynskim, powiedział mi, iż tam tylko znajdować się będzie, kilka Regimentów, które Królowi, jako upodobanie mający w wojskowej służbie, tam dla zabawy, y doskonałości się własnego, ćwiczyć będą. Wszakże pomimo tych spokojnych dyspozycji Jmci Pana Bernstorffa, w głębi iednak należy, iżby Dniw ten, w zupełnej neutralności, chcieli zachować; gdyż Jmci Pan Bernstorff, znając przewagę Księcia Holskiego, który cały zalepiony w wojnowaniu, radby zyskać stawy biegłego wojownika, nie szuka się wbrew iemu sprzeciwiać, y exponować.

Na ostatniej konferencji, mówił mi także Jmci Pan Bernstorff, iż że oddalenie Szlachty nieodstępnej, od przynależnego wotowania na Sejmikach, może zrobić iakowem Kraju zamieszanie: Odpowiedziałem nato; iż na Prowinji mieszkające przez cały ciąg Sejmu, widziatem, z iakim ukontentowaniem, wszystkie zapadłe Sejmowe wyroki y Prawa, Szlachta przyjmowała, że kiedy podatkę, które w każdym Kraju zamieszania sprawiał,

zwykły, w Polsce z najmniejszą ochotą, a płacone. Nie trzeba
 się lękać żadnej fermentacji, z przyczyny przyjętych Ławad,
 do poprawy formy Rządu. Wszakże z tego, co mi mówił
 Jmci Pan Bernstorff, wnosić sobie, iż może nieprajawiele nas
 z tego korzystać być. —

N° 2°

3. 26. Januarii. 1790.

Odebratem z piądziny Serca Obywatelskiego rozkosz, zasilać
 niezdolności mojej, i świadectwo gorliwości mojej o dobro
 publiczne, taskawym Prze: Deputacji rozkazem mnie
 przestany w ostatniej Depeszy. Mito jest takiej Dopytanie
 Służby, która chęci nawet nadgradać, a przeto niezdolności
 Obywatela ceniła, y aby się odważał czynić, zachęca.

Przeieżdziłszy onegdaj Jmci Pan Smith, Kapitan w wojsku
 Angielskim, kurjerem do Londynu, y który kilka godzin
 w Kopenhadze zabawił się, dla oddania partykularnych
 niektórych listów, różnym tutaj szym Miasta Obywatelom,
 przyniósł nam wiadomości, iż wystany także do Londynu
 kurjerem, o Jmci Pana de Liston, Ministra Angielskiego,
 przy Dworze Sztokholmskim, zaufany, y dobrze zwierny
 swej znany mu utwór, bo własny jego Kamerdyner, miał
 to mieszczysie, że przeieżdził przez wieś jedną, w której
 powóz był powstak, widząc materiał swój, w którym
 Depesza znajdowała się, ukradziony, powrócił mać do
 Sztokholmu, y dał miejsce różnym w tymierze wieściom;
 gdy żadnym sposobem nikt temu wierzyć niechce, aby kurjer
 tyle był niezdolny, iżby taki z listami, ile tak ważnymi,
 na sobie miał, i żeby mógł od niego odejść, oraz mógł

Depesze, które, utracone, nie dawają nam tej politycznej, Kradzież swego
zezwoleńia. Jaki Dwór, Kuryera dobie tego wieść, różne bieżą, tu
wiesi. Ze zaś tutaj, iedna tylko jest partya, to jest Moskiewska,
przymuszem, iż, wszyscy, iako trzymają się Systematu Dworu
tutajszego, wierzą, iż to przeciwne Moskine Mocarstwo uczyniło,
tak dla zrzucenia potwarzy, na otwarty zawsze w czynach, y
postępkach swoich, i: iak tu lubi Ministerium głosić, y zwykło
za każdą zdarzoną okolicznością, powtarzać: / Dwór Petersburz-
ski, iako też dla dowiedzenia się zamiarów Dworu Londyjskiego
wszakie sama znajomość polityki Rosyjskiej, y okoliczności,
w których się, tenż znajdzie, w przeciwnym cale widoku,
też rzecz każdemu, który bezstronnie onę uważa, wyptawiać
powinny. Na miejscu niewiernego, y przekupionego Kamondy-
nera, postany jest Jan Ber Smith, który nam doniósł,
ze Król Szwedzki przygotowania do wojny, iak nayniebezpie-
czni, iż fregaty wojenne w dwygnasob tenż powiększają
kazał, y że myśli iak nay prędzej flotę swoją, na morze
Baltyckie wysłać, cały skutek, y pomyslnosć, swojej
wyprawy, na iak nay wczesniejszym floty ruszeniu
zakładać; i że ieden tylko niedostatek pieniądzy, iest
hamulcem wojowniczey jego żądzy.

Przybyły tutaj trzy Kutry, czyli statki przewozowe wojenne
Moskiewskie, które w porcie tutajszym uzbierają się; destynowane
one są, celem petnienia turyckim, y zdobycy na Okrętach Kupie-
ckich Szwedzkich; iakoz wszelkie amunicye, y cokolwiek tylko
do uzbroienia należy, w Kopenhadze nawet, w fabrykach Kopyrczych,
przedawane są, Mechalom. Niemato ta otwarta przychylnosć
Rządu tutajszego, iuska handel Szwedzki; iakoz 13. Okrętów
Kupieckich Szwedzkich, w Hamburgu będących, niemogą się odwiązać,

wyruszy z Portu przez białą, aby w zegludze swicy napastowane nie =
 były. Ambasador Szwedzki, narzekał nieprzebiega, na zimne,
 y obietne postępowanie Sprzymierzeńców Szwedzkich, które na tak
 okazywate neutralności zywaltenia nie memowia, y spokojnym
 poglądz, okiem. Wszakże wiele Dwor Szwedzki utracił, przez
 oddalenie się do Anglii, Jm. Pana Elliot, którego tutaj więcej jeszcze
 obawiano się, niżeli kochano, a tutajż Dwor usaystko czyni przez
 białą, rzadko przez rozrządek, nigdy przez mgstwo. — Nowey Rady
 względem okoliczności poprzedzoney Depeszy moicy wyrażoney,
 ieższe nie było. —

N° 3to.

2. 13. stycznia. 1790.

Epedyya Pr: Deputayji N° 3. pod datą 16. currenz: miałem honor odebrać
 Wyznaiz iż w tym winna moia była, że atey rozmowy z
 wszelkimi okolicznymi, z Jm. Panem Bernstorffem mianey,
 nie wyrażtem; w tenzas najrzecelniey niewinność moia by się
 okazała, ani bym mógł być, oiałowz, lekkość umyśtu prządzony:
 przed odebraniem albowiem wiadomości do Pr: Deputayji, o
 uzynioney propozycyi przez Dwor Berlinski do Przymierza
 obronnego, iż to było w Kopenhadze wiadomo, gdyż gazety
 nawet, Hamburskie o tym donosily; w tychże gazetach
 wyrażono było, iż Anglia ma zawrzeć z Krzewzji: Traktat
 handlowy, moza, którego, obicnie Anglia swięty, Kacze, na Lmudzi
 bżęz, czaywi, i onę uzynić spławoz, dla przeniesienia w te
 strony handlu, który prowadzila z Moskwą, w drzewie, lnie, psianu,
 y innych produktach, równie iako y o zaliczeniu Kanonów Szymu-
 icych, Pr: Deputayji uzynionym, o wiaduzenia podziękowania
 królowi Pruskiemu, oraz doniesienia przez Posta naszego

w Anglii, Ministerium Londyńskie, o uczynionych z strony tego
Monarchy, Rzeczyp: dowiedzeniach, tudzież zaproszenia Dworu
Londyńskiego, do odnowienia dawnych związków przyjaźni z
Rzeczyp: dokładnie wiadomiony już był Jmci Pan Bernstorff,
nim i u niego na konferencyi byłem; gdy mnie więc zapytał,
czyli ta nowina, iż Anglii, chce zawrzeć Traktat z Polską,
jest prawdziwą? Odpowiedziałem mu, iż żadney wiadomości
o tym od Rządu mego nie miałem, y że o tym, równie jak
y Jmci Pan Bernstorff, z gazet dowiedziałem się; ale i że i
ta wieść, może co prawdziwego w sobie zawierać, gdyż Polska,
zawsze z Anglią, węzłem przyjaźni stężona była, y że
te dwa Narody wzajemnie sobie, dowoły przyjaźni, y
pomocy wspólney, nieprzerwanie dawaly. Nadmieniałem
zasi, iż do Traktatu handlowego prajicie może da tego,
abym mógł z Jmci Panem Bernstorffem wyrozumieć, iako w teymierze
iść myśl Dworu tego, y stężonego z nim siłk Dworu
Petersburskiego; dowość mu zasi o tym private, choćbym był
nawet chciał, nie mogłem, gdyż sam o żadnym projekcie
Traktatu z Anglią, urzędowo wiadomiony nie byłem.

Mówiałem w teymierze, nie jako Sekret Rzeczyp: Pol: ale
iako prywatny człowiek, o rzeczy, którey wiadomości z gazet
wyjść, wspólna mnie z Jmci Panem Bernstorffem była.
Omyłka moja tylko była w tym, że w Depeszy ogólney
użył wyrazów, i że w przegubności rozmowy moiey, z Jmci Panem
Bernstorffem, dokładnie nie wyraził; w ciągu której, gdy
mnie mówić wypadło, o Traktacie Rzeczyp: z Anglią,
zapytany od Jmci Pana Bernstorffa, odpowiedziałem, iż
może Anglii z Rzeczyp: takowy uczynić Traktat.

Jest rzetelną ciałą wimy mojej prośbą, to iść na prawdziwsze
 usprawiedliwienie się, za sugnioną na mnie nagani od Prz. Deputacji,
 znam ja, ile urzędowanie moje wyusza ostrożności, ile dochowanie
 powierzonych sobie od Rządu wiadomości, jest istotną moją
 powinnością; a z należytym przynajmniej uszanowaniem,
 wszelkie Prz. Deputacji przestrogi, ufam po sprawiedliwych
 sentymentach mężów, tę świętą Magistraturę składających,
 iż ta obrona moja, za rzetelną, i sprawiedliwą uznana będzie.
 Ból w nogach, i formalna podaga, którą złozomy będą z
 domu wychodzić niemogę, gdyż to mnie iest od Doktorów
 tutajszych zakazano; niedoświada mi nie przestę, interes-
 sujących takich wiadomości. Stan atoli cały, wojna
 Dnińska, i tak się, teraz znowu, dla wiadomości Prze-
 Deputacji, przytaczam obszerniejsze opisanie, tak tego
 urzędzenia, iako też niezmiernego kosztu, którego toż
 wszystko wyusza; Stan oraz interesów Skarbowych tego
 kraju, późniejszemu dostawiać czasowi, gdy dokładniejsz-
 iejsze przepłacam światło. —

N° 4to.

d. 6. Lutego. 1790.

Epedycya Prz. Deputacji N° 5. pod datą 23. Sycznia, miatem honor odebrai.

Na atalnicy Radzie, na której też i same Doby, co y
 na pierwszey znajdowały się, iuz prawie udcydowano, że
 ponieważ neutralność Danii iest kondycjonalna; iaczkoby przeto
 Król Pruski, y Anglia wroczyły weszły, przeciwko Dworu
 Cesarzkim, że y Dania czynna być musi, y że zastawisz
 księstwo Holztyńskie, Dyrniaż, iedną wojska, reszte
 obroi offensive przeciw Szwecji; Jm. Sam Bernstorff y
 General Goltz, równie iako y pierwszcy raz, przeciwni byli wojnie,

wystawiając niebezpieczeństwo oczwiste, gdyby Anglia, której flota
drugiego dnia, pod murami Kopenhagi być może, rozgiewana za
zwałenie neutralności, bombardować Miasto zaczęła, że Król
Holsztyński niepodobna będzie, bez znacznego Korpusu
wojska zastąpić, gdyż ten kraj fortecy prawie niema.
Przekładano także było, że 30,000. najlepszego wojska z
Norwegii ruszyć niemożna będzie, z przyczyny że ten kraj,
znaczną posiadając przywileje, y znając się być wolnym,
niepozwoła z krajem ruszyć wojska, własnym dochodem
utrzymywaneego, czego na ostatniej Kampanii, Król Karol
Helski doświadczył, gdyż jeden Regiment Dragonii, żadną
miarą offensive przeciw Szwedom czynić niechciał, a Oficerowie
tego Regimentu, mieli zamiar przekładać Królowi Helskiemu,
że Norwegia utrzymać wojsko dla bezpieczeństwa własnego,
że w żadne wojny zagraniczne wchodzić niechce, że nie jest
Provincją Królestwa Duńskiego, ale Królestwem, mającym
Prawa swoje, y Przywileje: na te wszystkie trzonosi pretensje
swoje, od przeciwności się wyrwać; Król Helski opowiadając,
że ma uścisnąć w myślowie Duńczyków, że zna swoje deter-
minacye, a spodziewa się, że Pan Bóg z nim będzie.
Król Helski jest żywy, rozczony, y śmiący, pełen illuzyi
bohaterstwa, miłośni sławy, y czeka się czeka, aby choć jego,
znaczenia, y wystawienia się, nie przemogła, ludzi rozsądnych
zdanie, y widoki; ile że następną Ironu, równo te żądze, y
zapal ożieli, z Królestwem Helskim. Główna tutaj że forteca
Król Helskiego, zasłużona będzie z następną Ironu, y
że ten jest, a nie inny zamiar, tak długiego tu przebywania
Króla Helskiego; wszakże to przynajmniej tak przeko-
do skutku nie przyjdzie, z przyczyny że następną Ironu,

wobec do Matzenstun okaznie, i że ten miesiąc w nim utrzymuje
 Jmci Pan Bernstorff. —
 Wystano tu od Rządu do Hamburga, oraz do Bremy, dla
 negocjowania pewney kwoty pieniędzy, do potrzeb krajowych
 wyproporcyonowanej.

Nim przeszedł ekstrakt dokładny woyska lądowego, to jest:
 liczbę Sztabu, i Unter-Sztabu, oraz cały koszt na utrzymanie
 tegoż woyska, mam honor teraz przestąpi wiadomości o flocie,
 y stan iey cały, tak jaki był w Roku 1788. od którego to
 czasu, żadney nowej nie przybyło odmiany. —

N° 5to.

d. 9. Februarii 1790. — Ekspedycja Pr. Deputacji N° 6. pod d. 27. Januz. miałem honor odebrać

Mimo znaczne wyясnizenie Starbu kraju tego, y
 niepodobienstwo prawie nakładania nowych podatkow; oraz mocniej-
 sze do uzbrojenia flotty, robisz się przygotowania; przez danego
 Maytkom Urlopowanym restau powrócenia; nakazano nową
 pro Prowincjach Korskoyppuy, koniec Zwizymienia iestże
 pewney liczby ludzi, do woyska morskiego; w reszcie zaś
 wszystko, w do uzbrojenia flotty potrzebnego być może,
 już iest wygotowane.

w Tych dniach, był u mnie ieden z Negocyantrów tatarskich,
 z oświadczeniem, iż gdyby Rzeczpi. potrzebowała do Armatu
 Armat spiżowych, mógłby pewną liczbę onych, za tańszą
 ceną, niż klubokłosek inny, przystawić. Powiedziatem mu,
 iż niewiem czyli takowych armat, w tym czasie Rzeczpi.
 potrzebować będzie; ale że o tym Zwierzchności mojej donieść
 nieomieszkać. Mam honor o tym uwiadomić Pr. Deputacyę,
 dlatego, że może wiadomości ta, kommissji woyskowej komunikowana,
 w czasie wizytowania będzie.

Przytaczam Pr: Deputacji wiadomości, o siłach lądowych, y
Morskich Królestwa Duńskiego, od różnych wiadomych w tej
mierze osób zebrane. —

N° 6to
d. 16. Lutego. 1740.

Dwie Depeszy Pr: Deputacji, pod d. 30. stycznia, y 3 Lutego, N° 7. y 8.
miałem honor odebrać.

w Ostatniej Depeszy Jm: Pan Arnim, Minister
Pruski, odebrał zalecenie od Jm: Pana Hertzberga, w tych prawie
słowach: Niech to będzie między nami dwoma, i proszę w tej
mierze sekret i skrytyczniejszy zachować: Mam wiadomość od
Jm: Pana de Borch, Sępa naszego w Sztokholmie, iż Jm: Pan
de Goltz, General Lieutenant w woysku Duńskim,
użyczył mi propozycję, y stara się przejść z służby Duń-
skiej do Szwedzkiej, z żądaniem, aby mu ten sama ranga,
w woysku Szwedzkim zapewniona była, którą teraz w
Danii posiada. Jako nam wszystkim talenta jego wojenne
znane, i że nieboszczyk Król Pruski, często go bardzo uży-
wał, y w liczbie dobrych Oficerow swoich miał, prae-
mógłby w tym Pan, przez Sępa Polskiego, przy Dworze
Duńskim będącego, użyciu starać, aby tenże Jm: Pan
de Goltz, mógł w woysku Polskim być umieszczony, y na
przyszłą Kampanię, jeżeli do wojny przeydzie, Polskim woyskiem
komenderować, a przez to będzie nam użyteczniejszy, niż kiedy
do woyska Szwedzkiego przeydzie. Ten list, iako mi od Jm: Pana
de Arnim komunikowany, tak mam honor wszystkie
wyrazy onego przestąpić Pr: Deputacji. Mówiłem Sępemu
Pruskiemu, iż wstąpię, aby negocyacja w tej mierze, tak jego,
iako y moia, skuteczną była, gdyż żadnego prawie placu w
woysku naszym waktuszego niema, y uszkanie, jeżeli mi

wolno chi obywatelstwo, wyrazi, bardzobym wieszował Ojczyźnie
mojej, tak przycięzanego dla niej nabycia; gdyż tak tutaj, i tak y
w całych Niemcach, zdatność, y umiętność Szluby wojskowej,
Jm Pana Goltza, jest bardzo dobrze znana; co gdyby do skutku
przejść nie mogło, mam honor upraszać Pr: Deputacji, aby
to nie było oglądzone, z pracowni, aby tenże Jm Pan Goltz,
tutaj rangi swojej nie tracił. —

Król Szwedzki przysłał do Ambasadora swego, komunikowane
sobie od Dworu Berlińskiego propozycje do pokoju, przez Dwór
Petersburski. Królowi Pruskiemu uczynione, oraz list, odkrywający
w tym mierze swój sposób myślenia, do tegoż Ambasadora pisat.
Tak te propozycje, i tak list, miatem sobie komunikowane.
Propozycje względem Szwecyi były: aby król przeprosił Imperato-
rowi, za porwanie się do oręża; aby rzeczy wszystkie zostały w tym
stanie, w którym były po Traktacie w Abo zawartym; aby
amnestya generalna ogłoszona, była, dla tych nawet, którzy bron
przeciw Królowi, y własnej Ojczyźnie podnieśli. List zaś, ile
pamięć ogarnąć mogę, w następujących listach wyrażał: "Prze-
" tetam i w imię Pana kopij propozycji, przez Imperatorowa Królowi
" Pruskiemu uczynionych, a które mnie komunikowane były,
" przez Jm Pana de Bork, Postę Dworu Berlińskiego,
" w Sztokholmie." — "Jako w tych propozycjach widai
" wyniosłość, y dumę, tudzież wyrazy ubliżające Stawie mojej,
" y Państwa mego, tak, że między postyhularnemi osobami
" nawet, byłoby za grubianstwo powziętane; przeto dołknęty
" tak obraźliwym tonem, odrzućtem one; gdyż bym inaczej czynił,
" zdradziłbym interes ludu mego, y Stawę własną. Mowi daley:
" dodai potrzeba, że Jm Pan Allopens, przez Jm Pana Newelrode,
" Postę Rządyskiego w Berlinie, przisł o zwłokę dwu miesięcy,
" y otrzymał od Ministerium Dworu Berlińskiego przyrzeczenie
" że przymierze maigę się zawrzeć z Polską, odwołane będzie,

„do powrotu kuryera, którego wyexpedycował do Petersburga, dla
„otrzymania wspólnej rezolucji Dworu Rosyjskiego. Był
„dział w tym Pan komunikował Ministerium Dunskiemu,
„propozycje Dworu Rosyjskiego; świadczą one, iż
„przez to poważenie, które mam dla Króla Jm. Duńskiego,
„komunikuję Dworowi temu rezolucję, którą przedsięwziętem
„nieodwrotnie, po przeczytaniu używionych mi propozycji
„od Dworu Rosyjskiego; to jest: że dam się raczej za-
„grzebać w ruinach Państwa mego, niżbym miał ze-
„zwolić na pokój, dla mnie tak hamiebnym, upokarzającym
„Naród mój, y niegodnym krwi, która w żyłach moich płynie.

N° 7mo

d. 20. Februarii. 1790.

Expedycja Pr. Deputacji N° 9. pod d. C. prae. miatem honor odebrze.
Materia, która była obiektem prywatnych konferencji,
w domu Jm. Pana de Bernstorff zbitionych, o których w
dawniejszych Depeszach moich Pr. Deputacji doniosłem,
iż w najwyższej Radzie Stanu, roztrząsana była. Rada
ta, składająca się z Włom: Królewski, y Książę Fryderyk
najmiej więcej się za wojnę deklarowali; Jm. Pan Bernstorff
niechciał się parać Królewicowi, duchem Książę Heskiego
natchniełemu, otwarcie zdania swego niewytłomaczył;
najmiej więcej zaś przeciw wojnie stawiał, Książę Augustem-
burski, y zdanie Jego, poparto czterech Ministrów Stanu,
którzy świadczą, że gdyby mimo ich przekonanie, Dania
w wojnę wniść miała, natędy miał kraj, za zgubioną
prawie, służbę Urzęda, y wyjść z Ministerjum gotowi,
zostawiając zupełną wolność zarządzenia o dobro Kraju tym,
którzy go w wojnę wplątali: przekładali one iż Mini-
stronie, że gdyby Moskwa od Danii pomocy żądała, lepiej
iż dać w pieniądzech, niż wchodzić w tak niebezpieczną

dla krajów wojny, y tak rzecz ta, bez jakiegokolwiek desyzyi i rozrzu zostata.
Podług formy Rządu Królestwa Duńskiego, może wprawdzie
Król, kiedy mu się podobu, in Ministerio, Oby Sobie niemile,
lub przeciwnie skasować, y inne na ich miejsce mianować;
wzrostpi atoli należy, aby następca Tronu, do takowego postępku,
miał nakłonić Króla, obawiając się powiększając w kraju,
ukazując się już nieukontentowanie. —

N° 8vo

d. 26. Februarii. 1790.

Expedyca Rz. Deputacji N° 10. pod d. 13. Sulego, miatem honor odebrać.

Dnia onegajszego wyjechał ztąd Książę Hesi do
Państwa Holsteńskiego, gdzie jest pełnomocnym Rządem,
najwyższym wodzem wojska w ley Przewinji konstytucyjnego;
znowią, niektórzy, bliżsi serca, y poufalsi Książca, że dość
nieukontentowany Stolicę Państwa porzucił, miał albowiem
mieć na celu, ożemienie Następcy Tronu z Sokoł, swoich; a przeto,
stały się najpierniejsze, sprzeczności ^{rzadowe} tego Królestwa. Plan jego,
prowadzenia wojny kuzepney, y odporney, którym, jak sam się
chłubił, miał Król Pruskiego odlatić, a Szwecyz zupełnie
zniszczyć; z wdzięcznością, y uwielbieniem był od Następcy
Tronu, przyjęty. Szeregulności onego, miesty, mi serze dobrze
wiadome; wszakże mam nadzieję, iż go dostanę; w gdy nastąpi,
przesłać Rz. Deputacji nieomieszkać.

Na następnięca wiosnę w Księstwie Holsteńskim,
pod Miastem Segeberg, ma być Obóz ze 20 ^m ludzi złożony;
Następca Tronu, ma się tam tam znajdować, czy to dla
rewii, czyli w innym jakim widoku wojennym, obóz ten
złożony, y ta część wojska nigdy będzie, czas nam okaze.
Wszakże ludzie nadal widzą, y Ministerjum ateniemal,
znając niedostatek Szarbi, a ztym niepodobienstwo prowadze-
nia wojny, przykładają usiłowań, aby odciągnąć Następca Tronu,
od wszelkich wojennych zamysłów; aby zaś wojny uniknąć

bez narazenia się Moskwi, taki podać sprób: ponieważ podług
Traktatu między dwoma Państwami Danii, albo Sześciu Królów
liniowych, y $\frac{20}{m}$ lądowego wojska, albo $\frac{400}{m}$ Talerów, dać powinna
Moskwi; oświadczając więc można, że Dania maże znaczne sily
lądowe, y Morską; gotowa jest ofiarować należytą Moskwi pomoc
w okrętach, y lądowym wojsku; jeżeli ta na utrzymanie wojska,
i koszt kampanii, subwidii pieniężne dać zechce, których,
iako tu rozumieją, Moskwa, dla złego stanu interesów Skarbo-
wych, odmówi, a tym samym Danię od obowiązku przysłankowania
siebie uwolni; uważając także Króla Szwedzkiego, y następcę Tronu,
usilnie wojny Ładując, mogą je także na stronę swoją użyć
przewagę: —

N° 9ta

v. 2. Marca. 1790.

Wczoraj przybyły kurjer z Wiednia do Jmci Pana de Breynera, przestępcy
Polski Cesarzowski, oznajmił śmierć Cesarza, a w tym prawie
czasie powtórny do Dworu tutejszego przybyły kurjer, z
doniesieniem teyże wiadomości, pewne, y niewątpliwe, o śmierci
tego Monarchy, przyniósł nam doniesienie.

Główny tutaj zarzek, prawie pewny, pokój między
Polską, a Dworem Petersburskim; mówią nawet że
Traktat między temi dwoma uwińszemi Mocarstwami,
iż prawie, iako dokonczony; uważają także, że Król
Szwedzki, toż samo uważa, y całą swą usilność obroni, aby
Niderland do potulstwa przyniósł, co aby mu
łatwiej przyszło, pokój z Turkami, choćby nawet ze
strachem swoim, zrobi. Ministerium tutejsze mniema
nawet, że Dwór Berliniski żadnym układem Dworu
Petersburskiego sprzezwiać się nie będzie, y ze wszystkich
polityki swojej widok, y zamiary, do tego tylko słowami
myśli, aby Flandryę, na zawsze od posesysji Domu

Austryackiego odwrac, że wiszący teraz zatrudniać się będzie interesami
Rzeczy Niemieckiej, y Elekcyj nowego Cesarza, niżeli wojny, Floty,
y ustaniem Rzeczy: co moim zdaniem, najbliższym polityki
Gabinetu Berlińskiego, celem być powinno, a naszego bezpie-
czeństwa, y tutej, iedyną reglę.

Spiszę Dunika, z natchnieniem pewnie Dworu Petersburgskiego
do Szwecji wysłany, dla dowiedzenia się o całej sile, porządku, y
planie Floty Szwedzkiej, złapany wrotat w Karlskronie, y tam
zodalszej woli Królewskiej oddany. Mówię, że znalaziono przy
nim plan fortecy, położenia miejsc, i inne papiery znaczney wagi,
co było powodem, iż Jmci Jan Bernstorff, odłożył Konferencyę
z nami Szwartkowską, do czasu, w którym mu zdrowie, odbywai one
pozwoli; chiał albowiem uniknąć, wszelkiego w tej mierze
obciążenia, y explikacyi, z Ambasadorem Szwedzkim

N° 10mo
d. 6. Marca. 1790.

Przez dnie wrotatne Floty, żadnego nieodebrauay od Tri: Deputacyi zalecenia,
ani wiadomości, zatrudzony miew zostając, w niepewności będąc,
czyli Urzędowe moje doniesienia dochodzą.

Z Obowiązku Urzędowania mego, y powinności obywatel-
skiej, mam honor donieść Tri: Deputacyi; iż kilka dni temu, jak
Jmci Jan Goltz, odebrał list od Jmci Jana de Hertzberg, z którym
ciągle utrzymuję Korrespondencyę; list ten, był mi pod siwym
sekretem, od Jmci Jana Goltz, komunikowany: Mawia się w nim,
Jmci Jan de Hertzberg natw, że król Pruski, jak w przeszłych
pokazywał się, chęć do rozpoczęcia wojny, celem zatrzymaniu
tak raptownych, y niezmiernych zdobyczy, dwóch Dworów
Cesarskich; tak w tym czasie nietylko że wstąpił w swoim przedsię-
wzięciu, ale nawet nieufności i oziębłości iakże pokazuje
ku Jmci Janu de Hertzberg, że on przeto, wszelkie patryo-

patryotyczne swoje projekta, widzi zawsze wywrócone; Marcy się
także w tym liście na Jmci Pana Bischoffswerder, i iemu
przypisuje te nagłe odmiany, serca, y umysłu Króla Pruskiego,
pisze nawet, że niektóre Kontrawordynanse Król wydał do
wojska Szląskiego, wcale dawniejszym swoim Ordynansom
przeciwne; wyraża także w tym liście, iż Polacy, pomimo
najlepszych swoich intencji, niemają wystarczającego fun-
duszu, y pieniędzy, na utrzymanie 60. wojska, i iż
stojącego na nogach, y że przeto zewsząd nowe trudności,
przeciw projektom swoim zgromadzone widzi; ma iednak
ufności w Królu, że rady zrychliwych, y przywizczanych,
do chwaty panowania Jego, Sny, i medrzunia; y prosił
nakoniec Jmci Pana Goltza, o komunikowanie mu
myśli, y planu swego, w przypadku, gdyby do wojny
przysię miało. Prześłam treści całe listu Jego
Prz. Deputacji, abym wypełnił obowiązek
y urzędowania mego, pewny będę, że Prz. Deputacya,
prawy i uczciwe sędziostwo, do odkrycia iśłotnej w
Ley mierze sprawdy.

N° 11mo

d. 13. Marca. 1790.

Expdycja Prz. Deputacji, N° 11. pod d. 24. Miesiaca zeszłego, miatem
honor odebrać.

Jmci Pan Bernstorff, przyjechał do zdrowia zupeł-
nego, zwyčajne konferencye z Ministrami Zagranicznymi, w
ostatni chwatek odbywać przysł: mówił mi Jmci Pan Bernstorff,
iż miał wiadomości, o której pewności iednak nie sądzę,
iakoby Moskwa, Zdrainz, aby Multany, y Weteraryum,
iżielne Składy Sztwo, pod panowaniem, Religii

Greckiej; miała myśl uczynić to Księstwo, zawisłym do Rzeczy: Polskiej, prawem lennym, w tym sposobie, jak Księstwo Kurlandzkie: postępek mniemania Jm. Pana de Bernstorff, takowy postępek, przekonany nieprzejmował Moskwy, że Imperatorowa nie szuka rozszerzenia granic Państwa swego, ani ma takowych widoków ambryji, indyjskiej i jej przysięgi.

O kilku dni, mamy tu wiadomości, o bunie chłopstwa w Księstwie Holstejnskim, ato z przyczyny, iż Panowie, y możniejsi Obywatele, w znaczney obfitej zboże wykupiwszy, do Hamburga one przewieźli: przepaństwo więc obywateli się niedostatków, y głodem, indyjskiej z tejże samej przyczyny, przed dwoma laty doznało, poruszywszy się, gwałtem takowy transport zboża zatrzymali, w kilku miejscach wstrzymali. Spodziewają się, tu jednak, że wkrótce spokójność w tamtych stronach przywrócona będzie.

N° 12mo

d. 20. Marca 1790.

Dwie Repetycje Prz. Deputacji, N° 12. y 13. pod datą 27. Lutego, y 6. Marca, miatem honor odebrai.

Lubo staby, tyle jednakże, ile mnie siły moje pozwalają, dopełnić obowiązku mego, niezamiedbujęm. Na ostatniej konferencji, lubo Jm. Pan Bernstorff jako biegły Minister, umiie się medowaczonym uczynić, y zeuszty jest sekretem, jak watem najogromniejszym opasany, tyle przejsi z ust jego dowiedzieć się mógłtem, iż medycyna Dworu Madryckiego w tym momencie, lubo jest odrzucona od Porty, albo przynajmniej będzie, że jest prawie jak pewny, że Traktat Oporny, y Łaziejący, Dwór Berliński z Porty zawarł, y że, chociaż Moskwa pragnie pokoju, woyem przejsi niekonczy się. Wiele także ze mną mówił Jm. Pan Bernstorff, o propozycji przez Dwór Berliński, Rzeczy: używionej, względem Ceszyi Pańskiej, y Turunii, a zastanawiając się

na strach, jakoby Rzecz. p. ztąd pomiotła, nieprzyzwolile w
leżniejszych okolicznościach zysku zamiary, Dworowi
Berlińskiemu przypisował. Odpowiedziałem na to, że
niemożna temu w skutkiem wierzyć, w gazetach, y ludzie
prostomni piszą; że chociażby wiadomości, i sprawiedliwy
była, Rzecz. p. pozwoliłoby na tę stratę niemogła: sam zaś
wym. Traktatu odpornego, y handlowego okazuje, iż obiektem
onego nie jest inkaikolwiek Szwyc, Kraiów, lub Miast, która
niemogła być, tylko wzajemny, osobnego by Traktatu Szwyci
wymagała, a ztym, y osobnego do tego punktu umowienia
sob, do negocjowania z Ministerium Pruskim, od Stanów
wyznaczonych. - Potrzeba że Gdansk będzie Miastem
niezależnym, pod protekcją Rzecz. p. zastającym,
wzajemnie należy, aby Rzecz. p. wstąpił to Miasto, inchoy w
swoje, innej Potencyi miało. Zakonczyłem na
razie, iż Rzecz. p. na to moim odbiera dowody przyjacieli
szwedzkiej, ze strony Dworu Berlińskiego, aby niemiała
być pewna, że gdyby nawet wystawiono to było Królowi
Pruskiemu, incho rzeza, interesom Polkiem dogodny; że
za najpierwszym przelozieniem od Rzecz. p. iż takowa Szwyc jest
stała, y całego Narodu Polkiego przeciwna; natychmiast
ten sprawiedliwy Monarcha, pierwszostwo zdanie swoje
odwoła.

Dwie fregaty wojennych Szwedzkich, ruszyły o portu
Karlskrony, dla schwytania ienego kutra, czyli statku
Rosyjskiego, który zabierający się w tutajszym porcie,
powracal z prochem, y innymi wojennymi amunicjami
do Petersburga: stały te fregaty, na przeciw Bornholmu
wyspy, na morzu Baltyckim leżącej, y do Danii przyległej,

y czekać na zwycięż.

Wiadomości o pałyotyżanej ofierze Najjaśniejszego Pana, z wdzięcznością, radością, y miłym sercem Obywatelskiego rozrzuwieniem, przyjętem, y naximul poddebraney tej wiadomości, dzień 26. Lutego, jako najmiłszy dla Narodu, adla mnie najuroczywszy w Kopenhadze, z przajawionym memi obchodzeniem.

Donawiam prozby moe, y ządania, aby dla poratowania zdrowia mego, wolno mnie bylo na kilka Miesięcy oddać się. Lastzpić miie bardzo dobrze potrafi Jmci Pan Kochanowski, którego zdatności, y chęci zastawienia się, praca swoia, krajowi Szwecjiam.

N° 13to.

d. 24. Marca. 1790. Expedycja Prz. Deputacji, pod d. 10. Marca, N° 14. miatem honor odbrać.

Bunt chłopski w Sigtunie y Holstynskim, y Norwegii, iawnie wybuchai zaczęł, iakoz nawet do Holstynu kilka Regimentow dla uwmierzenia rozruchow pomaszewanto: do nieukontentowania pospolstwa w Holstynie, zta administracya rządowa niemato przytoczyć się; lat alboiem temu kilka, iako postanowiony byl w Altonie, nayhandlowniejszym tej Prowincyi Miesie Bank biletow, dla dania papierowey monety kursu, iaki jest w Danii, y w innych do korony Duńskiej przyległych dzierzawach; pomimo takowego ustanowienia, wymagal Szwecji; aby podalki pieniędzmi gotowemi, płacone byly. Pospolstwo takowemu rozrządzeniu, niechialo być posluszne, y w wielu miejscach buntowai się zaczęło. Upzedziwiz okropne skutki nieukontentowania ludu, wynikniz mogze, Król wydat deklaracyę, iż przez lat dwa iezsze, moze pospolstwo płać podalki papierowey monety, po ktorym czasie uplyniomym,

aby iuz komercyjne gotowizny, monety platone byly; gdy ten
czas w tym Roku iuz uplynął, gospodstwo trwa znowe
w swoim przedwzrosciu; a ze rzady Karlowi komercyjnie
doskutku chcy, reszta sobie samy przyprawadzi, to dala
mieysce, powszechnemu nieukontentowaniu, na uspokoi-
enie ktorego, Regimentu w Selandyi konsystuizy, ~~zostaly~~.
Bunt wzmagajacy sie w Norwegii, pochodzi z ubostwa
mieszkanow tamtego kraju; iedyny albowiem sposob
optacenia podatkow; i handel ludzi przpolitego stanu,
i est, przedaz drzewa, ktorym miermierne Norwegii
gory, s^z okryte. Lima, gdy wszystkie gory, lodami s^z
obczone, latwo i est bardzo ^{ogromne} ~~potrzeba~~ latuki sosen, przez
pochylosci sliskiego lodu, spuszcza; ze zas w tym Roku
Lima niebyto, y ze niepodobna i est, tym nieznoynym ludzom,
przez chropowatosci nierownych gor, spycha i grube y
wymiatle drzewa; nie s^z wisi w stanie wyptacenia
Karlowi, naleznych optat, y podatkow, z powodu
nieznozy, y ubostwa swego; buntowal sie w wielu miey-
sach przynajm. Wszakie spodziewa sie, Rzad
wkrótce, y z latwosci, nieukontentowanie to uspokoi;
przynajmniey z mnieyszy nierownie lodowosci,
niz w Sigtwie Holstynskim.

N° 14to.

d. 30. Marca. 1790.

Expedycja Rz. Deputacyi, pod d. 17. Marca N° 15. miatem honor odebrai.

Dnia onegdajszego, stanął iuz ostatecznie Dekret,
wstawney owey Sprawy popalenia floty, przez Bezon-
stierne; relaxowany Dekret mieru na winowayce ferowany,
na karę wiezowego wiazienia, y mieysce iego niewoli,
przeznaczony i est w Norwegii, w Zamku Monstholm
żwanym; dwa iego w polowicy na wiezowe wiazienie,

iden do domu poprawy, a drugi do więzienia Miejskiego 14, Skazani.
 Tegoż samego dnia, dał się tu widzieć rozruch maytków,
 który wkrótce uspokojony został; przyczyna onego była nastę-
 pująca: przyrzeczono było od Admiralicji maytkom, iż każdy
 z nich tej zimy, w której zegluga była wodna, adla tej samej
 przyczyny, żaden z nich, w łopu sobie danego, niemiał; przyrze-
 czono również, każdemu, trzy talary, y cztery złote, w miesiąc;
 trzy talary wypłacone zostały, podług deklaracji Rzadowey,
 cztery złote tylko zatrzymane były: Wrażenię, nieprawiędliwo-
 ść Maytkowie, w liczbie 600. udali się do Następny Tronu,
 prosząc Go, o nakazanie im dalekiej płaty; lecz gdy ten,
 zasięty pod ów czas ministra Garmizomu, nie tylko że żadney
 nie dał im rezolucyi, ale nawet pogroził, że każe ich odprze-
 dzić; bawdzicy je przez tym krokiem Królewia rozstrzeni,
 udali się ku Zamkowi, gdzie wespół z braj Mustry, wiodąc
 do Zamku oparowaw sę, gdy warta nie miała im tego
 dozwolić, oświadczyła oney, aby się ta w spokojności zachowa-
 chała, gdyż nie są tu zgromadzeni, w celu innym szkodliwym
 dla Króla, albo żeby Mu uchybić mieli powinney wierności,
 ale maie, Król prosi o to, co im koniecznie z prawa należy,
 y co im odmówiono być niemóże; ale i takoby warta odważyla
 się, użyć przeciw nim gwałtu jakiego, tedy wzywawszy na
 pomoc kollegów swoich, których tu do 12. liczą; będą
 przymuszeni tą wartę dezarmować; tak uspokojwszy
 Łepę wartę, czekali spokojnie, póki by Król z Zamku
 niewypęd, lub Następny Tronu, z ministry nie powró-
 cił. Los odpowiedział ich żądzeniu, bo wkrótce potem,
 Król z Zamku dla przedadzi wyszedł, y zaraz obłożony
 został całą tą liczbą, nieukontentowanych maytków:
 Sambelan Bülaw z Królem bęzący, uwolnił go z tego ambarasu,

w którym zastawał, gdy niewiedząc, ani mogąc pójść o co rzecz
iść, stał w pobliżu nich jak w zachwyceniu; ale tenże Szam-
belan odwiedził Maythom, iż król w krzywdy ich wegrzy, y
sprawiedliwość niedowolną nakazuje; iakoż dnia wczorajszego
zaplaci miano należycie każdego, a tym samym cały ten
bunt, w porządkach swoich ugaskony został.

Jak dawniej omiarem więcej tu memoria^{no}, iak o uzbrojeniu
floty, o Obozie w Holstynie, o wyroku, y wojnie; tak po
wyjeździe Króla Szwedzkiego, wszystkie te niepokojne rzędy
zamiary, zmagła ustaly, nakazane nawet dawniej, uzbrojenie
ćmiu Orogłowa, cofniome zostało. Pomiane sprawit układ
Dworu Angielskiego, y Holenderskiego, które odwiedziły
Dworowi Berlinskiemu, iż w przypadku wojny, obowiązują
się te dwa przyznane Mocarstwa, wszelkie zapędy takiegoż
Dworu wstrzymać, y w zachowaniu ciągłej neutralności
przymusić. Z wiadomości mam od Lorda Hollender-
skiego, a nawet Jm. Jan Bernstorff niebardzo się
z tymi, niezmiernie ukontentowany, iż ta okoliczność
uwolni Danię, w obowiązku podziękowania Moskwy,
w czasie tak niebezpiecznym dla Króla, w którym zu-
pełnie z pieniędzy ogotowanym żłobie. —

N° 15to.

d. 6. Kwietnia. 1798.

Epędyusz Pr: Deputacji, pod d. 24. Marca, N° 11. miatem honor odebrał.

w tym momencie przysłał wiadomość, iż Lordy y
Kuryerowie Duniey, w Szwecji, są zatrzymanii, granica zenszą,
Lankništa, żadnego nawet z cudzoziemców nie pozwalają;
z tego wniozą, iż znaczne jakieś rozruchy w Szwecji
wspoczęły się; drudzy, że król umyślnie uczyni to karat,
dla utaienia przez kilka dni wyjazdu swego z Stockholm,

w myśli udania się ku Berlinowi. Jm. Pan Bernstorff zapytał się Ambasadora Szwedzkiego, przez Bilet do niego pisany, w się ma nadzieja taki postępek Dworu Szwedzkiego? na co Ambascador odpowiedział, iż rezolucji żadnej dać nie umie, gdyż sam żadnego nie miał w tymierze domieszenia.

Odpowiedz na punkta przestane mnie od Prz. Deputacji, względem przystąpienia Armat, mam honor przestać, oraz objaśnić one rysunek Armat, y moździerzy. Zawieszam zupełnie rezolucyę do czasu, w którym odbiorę resztę, y wiadomości, jaka od Rządu mego. Jeżeli zaś odpowiesz ta była, od Pr. Komisji Wojskowej przyjęta, żadam punktow, podług których, kontrakt ma być ułożony. —

N° 16to.

d. 10. kwietnia 1790. Ekspedycja Prz. Deputacji N° 16. pod d. 27. Marca, miałem honor odebrać.

Nagła odmiana powietrza, y czas wietrzny, y zimny, nie pozwolił mi iść z oddali się z Miasta, dla dogodniejszego zdrowiu memu powietrza.

Tomino stuberii moicy, byłem iednakże onegdaj na Konferencji u Jm. Pana Bernstorff, który mnie ma z wiadomości prywatnych, z Wiednia mi przystanych, iż Król Węgierski, szersze intencyonowany jest, użyciu pokoy z Porty, ale bez dotoczenia się y medyacji Dworu Berlinzkiego, ku któremu, największą partę niechcia, y czeka tylko porę, do okazania swey zemsty. Wszakże, mowit^{on}, wątpię nie należy, iż dla tak istotnych związków, między Porty, y Królem Pruskim, pierwsza nie użyciu niechacie, bez rady, y referencyi do drugiego.

Przyczyna zatrzymania Porty Dnińskiej w Szwecyi, nie iat iępażę nikomu, a nawet y samemu Ambascadorowi Szwedzkiemu wiadoma; wspomnie tylko tenże Ambascador, iż Król na matym iachcie, czyli statku przewozowym, ruszywszy

z Sztokholmu do Finlandyi, niechiał, aby ten wyjazd był
wiadomy. Jm. Pan Bernstorff zalił się przedemną, na te
zwałcenie Prawa Narodów, y osobney umowy, względem
Poczty, między temi dwoma Dworami zawartej, mojej,
której, puściliłomnie Dunsy, przez Sądztwa Króla
Szwedzkiego, aż do samego Sztokholmu, bezpiecznie
przejechać mogą, wzajemnie Szwedzcy przez Sądztwa
Króla Dunskiego. Widziż W. Pan, mówił mi, tenie
Jm. Pan Bernstorff, jak źle postępowanie Króla
Szwedzkiego, przymusza nas, abysmy przyrzeczoną
neutralność zerwali, y abysmy od prawidel, cingle
używaney moderacji zbowyli: iżwino jest, iż Jm. Pan
Ambassador Szwedzki, żadnego kroku nieuczynił, ani
uczynić myśli, do ostrożenia całobłisk Ley szmiewagi.
Odpowiedział Jm. Pan Bernstorff, iż nie jako Minister
Przeczyp: Polkiy, ale jako jego y Sądztwa Dunskiego przyjaciel
otwierając zdanie moje, Szczęśliwym, iż godność, y powaga
Dworu tego, Skrzywdzonaby się być okazała, gdyby z takiego
postępku Króla Szwedzkiego, szukał Dwór tutajszy
jakowey satysfakcyj, okazałby albowiem iż się go obwinia;
mnie podejrzanie, ^{tylko} nieprzyjacielskich m. siebie zamysłów
szpada swego, jest to bym samym uważał się stałym od
niego, y że Dwór Dunski, wyjasny być powinien, nad
te wszelkie drobne zemsty widoki. Dusi dobrze zdat
się przyjmować te moje uwagi Jm. Pan Bernstorff,
y odpowiedział z krwią zimną, iż dania bardzo dobre
zna, lekkość umysłu Króla Szwedzkiego, który bez żadney
przyrzeczy, zwykt szwadów swoich, jako niespodzianą
odmianą zadziwiać; ale że niepodobna aby Dwór tutajszy
nie miał sobie czynić te naturalną uwagę, iż niemożna

wiele sobie obiecywał po przyjaźni tego Monarchy, u którego Przy-
 mierza, y Unowoy, są zantem, a interes wszystkim; że jednak
 zaręczył mi nie może, iż dla tego Dania od neutralności raz
 odstąpi, nie odstąpi, ale że dla bezpieczeństwa własnego,
 y obrony od jakiej napaści, większą cokolwiek, niż innych lat,
 liczbę Okrętów, uzbroić kaze. Następnie Fromu dalszą
 do Sleswiga odiahał, dla odwiedzenia Króla Karola Heskiego.
 Jmci Pan Bernstorff powiadał mi, iż przeciwnym był
 tej podróży; ale że trudno Mu było przekonać, uziścić, iuz
 determinować Następcy Fromu. General Artilleryji
 Haut, także z Królewicem porachad; Jmci Pan Bernstorff
 mówi, iż dla dopełnienia zupełnej reformy wojska, y
 uskutecznienia niektórych planów swoich militarnych,
 Królowi tam przez dwie niedziele tylko, zabawić się myśli:
 Uszanując z tego, co mi Jmci Pan Bernstorff mówił, łatwo
 wnieść można, że podróż ta, nie jest bez celu, y przydatną,
 y że podobno Król Hesk, sprowadzi Królewicem
 umyślił, do Kraju, y miejsca, gdzie daleki od Ministerium,
 y od przeciwnych Królowi Heskemu osób, łatwo przy-
 mówać będzie Legoz Króla, układy, a za odarzoną do tego
 zrzeczą, okolicznosć, stłomisz się do zaślubienia
 Królowiczki Heskiej, zupełnie umysł swój, woli, y
 natężniom Króla podda.

N° 17mo

d. 17. kwietnia. 1790.

Jmci Pan Paret, niemogąc iść z miejsca urzędowania swego wyjechać, tak dla
 złych dróg, jako też ustawnicanej odmiany powietrza, oddał się
 tymczasem na wieś zleciwszy mi utrzymywanie Korrespondencyi
 Urzędowych z Przewo: Deputacyj.

Expedycja przeciw: Deputacji N° 19. pod datą
31. Marca, Jmci Janowi Przet, przed wyjazdem jeszcze swoim
odebrał. Jak dawniej wiele tu mówiono o uzbrojeniu
floty, y niektóre nawet dla wyzka królowego czynionu
przygotowania; tak teraz przeciwnie, dyspozycje Dwor-
zego, spokojnemi bój się okazują.

Zabrymanie Sztat Dniwskich, z rozkazu króla Króla
Szwedzkiego dopełnione, obrazito wyprawdzie mocno Dwor-
tutajszay. Minister Rosyjski tu będący, niezamiedbal
ze swojej strony, korzystał z okoliczności, y niemato
przyczyniał się do rozciągnięcia umysłów, przeciw
królowi Szwedzkiemu: Na ostatniej jednak konferencji
Jmci Jan Bernstorff zapewnił urzędownie Sosta
Pruskiego, iż Dania więcej uzbrojaci nie będzie,
nad sześć Okrętów liniowych, y z proporcjonalną
do tego liczbą fregat, y innych pomniejszych Statków,
że te nawet uzbrojone, uszują w Porcie tutajskim
stać, a uszują z tego portu Rosyji bieżą; że nakoniec
ley swojej determinacji Dania, chce się trzymać,
przez cały ciąg następującej Kampanii, y odmien-
oney nie myśli; chyba by niespodziany jaki przypadek
przymusił ją do wystania floty swojej na morze.

Bunt w Kuztwie Holstynskim, ieszczę zupełnie
nieusmierzone; między innymi przyczynami wyjazdu
Następy Fromu, stąd y to, że sam przez siebie zainfo-
mował się, chciał, o przyczynach nieukontentowania
mieszkańców tamtejszych.

w Tym właśnie momencie Jm. Pan Anym,
 Posel Pruski, przy Dworze tutaj szym, komunikował
 mi in Originali, ostatnią Depeszę od Dworu swego;
 treści tej ekspedycji, jako jest interesująca, bo kasmiary
 Dworu Berlinckiego, dosyć dokładnie oznaczam, tak
 mam honor komunikować one Przew. Deputacji:
 Oznajmie najprzód Król Jm. Pruski Ministrowi
 swemu, o zawartym z Porty, Alliansie, szarepnym,
 y odpornym, y dodacie, że wżeśniej o podpisaniu takowego
 Alliansu uwiadomić go niechiał, bo zdaniem samey
 Porty było, aby to przez niejaką czas w sekrecie zachowano,
 a powtóre, że ratyfikacya takowego Alliansu, dopiero
 w piąt miesiąc od daty podpisu onego, nastąpić ma;
 Wyraża oraz, że przymuszonym był, jaknajścisley
 słuząc się z Porty, uwiadomionym będą o zamysłach
 dwóch Dworów cesarskich, które podzielić między siebie,
 possessye Porty, utoczyły; że takowy układ, zagraża
 niebezpieczeństwem, samey osobie Króla Pruskiego,
 a ztym, przymuszają go użyć, wszelkich środków,
 ku obronie własney służby; że Książę Solskim,
 utrzymuje Imperatorowicz, w determinacji sądanin,
 aby Woloszczyzna na Księstwo udzielne, dla niego,
 erygowana była; że nawet groźny list w tej mierze
 napisal do Petersburga, wyrażając, że klódy się
 temu projektowi przeciwnal, z nim samym będzie miał
 dotychczas; co przagnuło Gabinet Petersburski,

do proponowania neutralności Wotwaczayony, za pierwszą
kondycją, sine qua non; a kondycją ze strony Króla
Pruskiego, y jego Sprzymierzeńców, jest, aby rzeczy
w tym stanie zostały, w jakim przed zaczęciem wojny
były; że Król Węgierski, pisał do Króla Pruskiego
list przyjacielski, ale w mocnych wyrazach, Król
zaś Pruski, miał z odpowiedzią przedwzięcie
expedycją kuryera; że nakomiec resultatum tej
korespondencji okaże, czy pokój będzie, czy wojna
nastąpi.

Chcienie, które Pr. Deputacya użyczyła, aby
Jmci Pan Trosel przed odjazdem swoim, mnie, jako
sprawniczego interesu Rzeszty, prezentował. Przeko-
nawiając, między zaufaniem Zwierzchności mojej,
Zachęca oraz do gorliwego dopełnienia, włożonych
na mnie obowiązków: szczęśliwym będę, jeżeli
Pr. Deputacya, również dokładne znajdzie donie-
szenia moje, jak kilkakrotnie dokładnemi by-
wanymi, doniesienia Jmci Pana Rzewuskiego;
gorliwego o dobro Ojczyzny Obywatela.

N° 18vo

d. 24. kwietnia. 1790.

Expdycja Pr. Deputacyi, N° 21. pod d. 10. currens: miatem
honor odebrać.

Powróciwszy do Miasta, z kąd na kilka dni, dla
odmiany powietrza, z rady Doktora oddaliłem się,
y czuję zdrowie moje nieco polepszone, spieszę się

na pierwsze Seria mego uczucie dopełnić, wykonując
urzędowania mego powinnam.

Sm Pan Bernstorff na ostatniej konferencji,
którego wahał się, powierzył mi iedenak, że odebrał
directe od Ministerium Petersburskiego wiadomość, że
Cesarowa Rosyjska, najchętniej żąda pokoju; iż
Mullany, Wotuszczany, a nawet y Besarabij gotowi
są powrócić Serie, aby tylko Orszak był demo-
liowany, a krym przy Moskwie się utrzymał: że
tak Cesarowa, sprawiedliwy żal czuła do Dworu
Berlińskiego; gdy albowiem Królowi Pruskiemu propozycyę
swoją do pokoju z Porty y Sawecyą komunikowała;
kondycyę w nich obizte, nie były już ostatnim słowem
Gabinetu Petersburskiego y dla tego tylko, udzielnou
Mullan, y Wotuszczany, oraz puszcz, Besarabii,
dla siebie zabezpieczył żądania, aby po tych pierwszych
krokach, wstąpił się, y dogodniejszy interesom, y
honorowi Porty, przysięgi propozycyę od Dworu
Berlińskiego; Król Pruski zaś, zamiast nego-
wania, żadney na komunikowane sobie kondycyę
pokoju, nie dał odpowiedzi, ale tylko one, po całej
Europie rozgłosił; że pomimo tego wszystkiego,
pamiętając miłość Imperatorowa oley swojej
wrażli, y dogodniejszy bardziej, niż kto może
rozumieć, kondycyę do pokoju, przysięga by, byle
tylko wojnę tak Narodowi uinżliwą, zakończył

mogła.

w konwersacji potocznej z tymże Jm. Panem
Bernstorffem, gdy wypadła mowa o wkradzionych
buntach w Polsce, w Roku przeszłym, y o
skonizowanych już w tej sprawie inkwizycjach: Jm. Pan
Bernstorff rzekł do mnie; że iako to jest potwarz
tylko rzucana na Moskwy, tak zapewne: podług
wiadomości, które ma z Warszawy: Ambassador
Rosyjski poda Notę do Stanów, w której żądać
sam będzie, aby inkwizycye, i relacya cała tej
Sprawy, była publiczna, y całej Europie wiadoma,
w tenże cel się najsprawiedliwiej, potwarze na Dwor
Petersburgski rzucane, okazać. - Odpowiedziem
na to, iż niemają iępure, komunikowane Sobie re-
lacyi, tego okropnego spisku, nie w tym mierze
twierdzić niemogę; ale że Polska, tyle gwałtów,
tyle złamania prawa Narodów, tyle ucisku, y
niebezpieczeństwa, od Dworu Petersburgskiego doznała,
iż gdyby nawet, nie się do tego spisku chłopotawa
nie przytoczyła, dobry Polak, ma prawo, mieć
Ten Dwor w podejrzaniu, po tylu razach, pod
Zastoną, i imieniem przyjaźni, sobie wymierzonych.
Mówił mi także Jm. Pan Bernstorff, iż Anglia,
świadcząc miata Dworowi Berlinickiemu, że
gdyby przyszło do wojny, między Królem Pruskim,
a Dworami Cesarzkimi, że nieuznając takowy przy-
padek za casum foederis, i że do wojny, migrać się

nie będzie. Wszakże i nowine, sam jeszcze nie miałem
być dość pewny.

N° 19no

27. kwietnia. 1790.

Expedycja Pr: Deputacji, N° 22. pod d. 24. kwietnia, miatem honor
odebrai.

Dnia wczorajszego następną Ironu, mimo nawalności,
i niebezpieczną przez wielki białą przeprawę z Kolsztynu
powrócił.

Przed kilku dniami, przesłano 11. statków żłaskich, i
Szalup Szwedzkich, przez cieśninę Suntu, do Malmö;
mówią, że przez narzeczienie ich, uda się ku Kewlini.
Sprawiający interesy Dworu Angielskiego, utrzymuje tu,
że wiadomości o mających się jakoby rozprawi negocyacjach
do Traktatu handlowego, między Moskwą i Anglią, jest
umyślnie przez Dwór Petersburski rozgłoszona, dla
zauważenia nieufności, między Dworami Berlińskim, a
Londyńskim.

Wiadomości Sztafety do Bursy Negocyantów tutajszych
przesłane z Amsterdamu, donoszą, iż Król Jmci Szwedzki
oswiadczył Karol przez Ministra swego w Hollandyi,
że wszystkie Okręgi, któreby, piemiędzy, amunicye, lub
Żywności Moskwi przewozić, zatrzymywai, a wokolwiek
by się z gatunku wymienionych rzeczy, w Okręgach znalazło,
iako kontrabandę, konfiskowai karze, toż samo y w Anglii
ma być oswiadczone; in consequenti tej wiadomości, Bursza
Amsterdamska, uwiadomita tutajszą, iż otkry Okręgów,
na morze Bałtyckie idących, assekurowai nie będzie.
Lubo ta wiadomości dokładniejszego iessize potrzebnie

obiasnienia; wszakże tu jednak niektórzy, ze Anglii, i
Hollandyi, wspólnie z królem Szwedzkim, rozgłoszili
one umyślnie, aby pod pretekstem protegowania handlu
swego, Flotę obserwującą na morze Bałtyckie
wyprawić mogły.

N° 20mo

v. 1. Maia. 1790.

Ekspedycja Prz. Deputacji N° 23. pod d. Kwietnia, miałem
honor odebrać.

Określił Dnia, o których uzbrojeniu w dawniejszych
Depeszach moich, miałem honor donieść Prz. Deputacji
iż prawie w zupełnej stois gotowości; Spodziewałem się
jednak należy, że uzbrojenie to, nieinnym końcem,
iż dla zastąpienia portów, uczyniono.

Wiadomości z Amsterdamu, kupcom tutajszym
przesłana, o której w przeszłej ekspedycji mojej
namiemłem, jeżeli autentycznie potwierdzona, być
nie może. Minister Hollenderski, żadnego w tej
miejscu nie miał doniesienia urzędowego; przyznał
jednak, że choćby doniesienia Kupieckie, nie były
dokładne zupełnie, w opisanii potocznych okoliczności
w istocie jednak rzeczy, iż prawdziwego zawierai musiały.

Pismo cyrkularne od Gabinetu Petersburskiego
Ministrom Rosyjskim, przy Dworach Europejskich
będącym rozestane, a którego kopij, miałem honor
przesłać Prz. Deputacji, było Ministerium
tutajszemu, przez P. Moskiewskiego, in
extenso komunikowane.

Owiadzenie, które Ambassador Szwedzki, przy komunikacji propozycji od Dworu Peterburgskiego, Dworowi Berlińskiemu podanych, stowornie do danego sobie zlecenia od króla swego, po którym w Depeszy, moicy pod d. 16. Lutego, miałem honor donieść Pr: Deputacji / Dworowi tutajszemu uczynił, było powodem, że Gabinet Peterburgski, z strony swojej rzezione pismo, Ministerjum Dnińskiemu komunikował.

N. 21me

d. 4. Maja. 1790. Listy od Pr: Deputacji nieprzyniosta.

Ambassador Szwedzki, odebrał ktafety z Karlskrony, która mu doniosta, że wielka flotta Szwedzka, wyszła z Portu dnia 1. Maja, pod komendą Admirała Szwedzkiego, o godz: 10. z rana, o w pot do pierwszey, niż z orszaku potrzebnych znikosta, twierdząc tu powściągnie, że tak dobrze ekwipowaney, i tak piękney flotty, na Morzu Bałtyckim, dawno nie widziano. Rosyjskiego Orszaku, ieszcz zawnego na morzu niema, przyczyna dla tego, że porty Moskiewskie, dla panujących wiatrow, długimi lodami zamknięte były; przyczyna też, że flotta Rosyjska, nie jest ieszcz zupełnie ekwipowaną. Generał Goltz z Kolbaczynem od dwóch dni powrócił, iż kad dla wyexaminowania stanu woyska, tam konyngulacyjnego, był potrzebny.

O kilku dni gloszony jest u Dworu, wyjazd do

dowód Karlsbrückich Króla Augustemburskiego,
Lizja Królewskiego, i Samej Siedziny, który
nastąpi ma, około 15. Lęgo Miesiaca.

N° 22do.

d. 11. Maja 1790. Dwie ekspedycje Pr. Deputacji, N° 24. i 25te pod d. 24. i 28.
kwietnia, miałem honor odebrać.

Eskada Dnińska, już zupełnie uzbrojona, przed
portem Koi; składa ona się z pięciu Okrętów liniowych
z dwóch fregat, z dwóch Szalup Kanonierskich, i
dwóch Galliotów: Galery do zastomienia brzegów
przeznaczone, wkrótce mają także wyjść. Subo Jazie
juz głośno nazwiska Oficerów, którzy na okrętach
znajdować się będą, te jednak wiadomości, nie są jeszcze
pewne; to iedno, prawie już udecydowano jest, że
komender Grotschilling, eskadze komenderować będzie
Mowiz, tu powszechnie, że są dane rozkazy Admirality
do uzbrojenia ię przez pięciu Okrętów. w Tym
przypadku Admirala Mollę, do komenderowania
floty, przeznaczą. Jm. Jan Bernstorff, zapewne
pewność tej wiadomości. w Arsenale morskim
i ednak, widai jakieś przygotowania; za kilka dni,
wiadziei będzie można wś dokładniejszego w te
mierze.

Kompania Artylleryi Konney, wysłana ztąd do
Holsztynu; nato miejsce, miało być przystany
10. Unterofficerów z Korpusu Artylleryi, Konney
stuziego w Reinsberg fortecy, w Sigtowie

Kobylczyńskim lekarzy; si z Żonami, i dziećmi niektórymi,
do Kopenhagi morzem się przeprowiają, w liczbie
33. Osob, z Okrętem na jachtu zapędzonym,
z całym ekwipażem Żyngli.

N° 23^{le}.

d. 15. Maja. 1790.

Ekspedycja Pre: Deputacji N° 26. pod d. 1. Maja,
miałem honor odebrać.

Z Listów Ministra Pruskiego, przy Dworze
Cesarzowskim okazanie się, iż wiadomości, które Przew.
Deputacja miała, o przywróceniu do proponowanego
przez Anglię Armistycjum, kondycyi przywrócenia
rzeczy, in statu quo były przed wojną, mylną
Świętynie nie jest; lubo zaś w Berlinie oświadczone
było przez Jm. Pana Edward, że Dwór Londyński,
do proponowanego Armistycjum, przywrócenia
kondycyi przywrócenia rzeczy, do stanu, w jakim
były, przed zaczęciem wojny, i że za pierwszą
zasadę negocyacji stawiał; albowi kawaler Keith
w Wiedniu, simpliciter tylko proponował medyacyę
i kongres. Trajamy tak różnego tłumaczenia
się Ministrów Angielskich, przy Dworach Wiedeń-
skim, i Berlińskim, wiadome pownie będą Pre:
Deputacji.

Przygotowania, które tu w Arsenale
Morskim, y porażeni, czynią się tylko, si ink
mówią, na czele Admiralicji będący, dla reparacyi
kilku nadpsutych Okrętów wojennych. Z Dwoj

pewnego źródła jednak, wiadomiony jestem, że na
 usilne naleganie Posa Rosyjskiego, Kazano
 czynić przygotowania, do nabroienia pięciu
 okrętów liniowych, aby w potrzebie użyte być
 mogły.

Następną Tronę, tego lata, już nie do Norwegii,
 jak dawniej mówiono, ale do Szwecji iachai ma.
 Ożenienie Jego z Księżniczką Szwedzką, codziennie
 podobniejszym do prawdy być się zdaje; wszakże
 u Dworu, najsusleyszy w tym mierze sekret zachowa
 staraić się.

Dnia onegdajszego byłem prezentowany przez
 Jmci Pana Posła, Jmci Panu Bernstorff, inko
 sprawujący interesy Rzeczy: w niebytności Jego.
 w Następną niedzielę, pewnie, będzie dana
 audyencya Jmci Panu Posłowi, aby mógł pożegnać
 Króla, i Familię Królewską. Ja zaś u Dworu
 niebądź mógł być prezentowany, ponieważ apartament
 przez całe lato nie bywa. Na extraordinarynej
 zaś audyencyi, podług etykiety, prezentowane tylko
 bywają osoby, przez Listy Kredencyonalne akkredy
 tytowane.

Konferenye, które zwyyczajnie Jmci Pan Bernstorff
 z Ministrami Szwedzkiemi w tydzień miewa, te
 na miesiąc czas przerwane; wkrótce rozpoczyna się
 w Domu Jego wiejskim, o milę od Kopenhagi, do którego
 już ma się przenieść letnie pomieszanie się;

Mam honor zapisać Prz: Depuatacyi, czy

po moim wypadnie z Jmci Panem Bernstorff o Traktacie
przymierza, między Cesarz. y Królem Jmci Pruskim,
mam takowy Traktat per extensum Ministerium
tutajszemu Komunikować? czy tylko ustnie Jmci Pana
Bernstorff o kontentach onego uwiadomić!

N° 24to.

d. 18. Maia. 1790. Expedycja Pr. Deputacji N° 27. pod d. 5. Maia, miałem
honor odebrać.

Dnia wczorajszego zainformowany zostałem obszerniej
o okolicznościach przyszłego ożenienia Następcy Tronu;
projekt ten, Następcu Tronu, sam na sam z Siem
Heskim utoczył, podczas ostatniej bytności swojej w
Sleswigu, a za powtórną tamże w przyszłym miesiącu
bytnością, uskutecznić zamyslił: widząc Królowie,
że Ministerium prawić całe, takowemu ożenieniu
byłoby przeciwne, żadnego z Ministrów Stanu, o takowym
projekcie swoim, nie uwiadomił. Sam nawet Jmci Pan
Bernstorff w pewnym powiedzeniu wyznał, że lubo
wiadomy jest mu ten projekt, Następcu Tronu, nie mu
jednak w tym mierze nie komunikował.

Rozumiem że Pr. Deputacja uwiadomiona być
musi o nagłym uzbrojeniu floty w portach Angielskich,
i o bliższej między Anglią, i Hiszpanią wojnie, która
nawet za nieuchronną się zda, jeżeli Hiszpania
przyzwoli, że zabranie Okrętów Angielskich odmówi
reparacji; uzbrojenie to, znacząco tu zrobiło sensację;
Minister Hiszpański, zapewnił mnie, że Hiszpania
w terażniejszych okolicznościach, kiedy od Francji

żadnego wsparcia się nie spodziewa, wojny prowadzić
ani chce, ani bez wzięcia do siebie niebezpieczeń-
stwa, morze; że interes zabrania Okrętów Angielskich
po maryniersku zakomunikowany będzie, i że Sam
Dwór ~~Angielski~~ Londyński o tym przekonany
bądź musi; i że nakoniec to poróżnienie, chyba tylko
za pretekst do uzbrojenia floty, służyć ma, która
pewnie nie przeciwko Hiszpanii, użyta będzie.
Jmci San Toret na Włochy się znają, spo-
dziewam się, że dziś powróci, ponieważ mu dzień
wstępujący do Audyencji u Dworu wyznaczony

N° 25to

d. 22. Maia. 1790. Expedycja Sz. Deputacji N° 28. pod d. 8. Maia, miatem honor

odebrai.

Jmci San Toret, pożegnawszy Dwór tutajszy na
Audyencji Szrodowej, znowu na wieś odjechał.

Na ostatniej radzie Stanu, oznajmił Królowi
Ministerio chej swię, ożenienia się z Kierżniczka
Heska; po czym wyprawiono natychmiast Konye
do Sleswiga, z wiadomościem rządowym Kier-
Heskiego, o tym, że Następną Ironu, chce poir-
za Kone, najstarsza córka Jego, co nastąpić ma 30. pra-
szego Miesiaca, gdy Królowi, w czasie rewii w Krol-
szynie zneydować się będzie. Spodziewać się może
znaczących odmian w rządzie tutajszym, gdyż Kier-
Heski, tak blisko ztężywszy się z familiją prami-
bądź pewnie umiał zrzucić swia, postawić się

przy styżce interesów krajowych. Lubo nieukontentowanie
z przyszłego zaślubienia Książki Heskiej z
Następcy Tronu, powszechnie, przynajmniej w Stolicy,
być się zdaje; atoli szczególnie w tym mierze na przyszłość
wnioski, i domysły, mogłyby być za wrzaski. Z większą
pewnością, potwierdzić dziś mogą to, w dawnej mia-
tem honor domiesi Prz. Deputacji, względem
uzbrojenia Okrętów w porcie tatarskim. Cztery
Okręta liniowe, i dwie fregaty, w krótce w stanie
gotowości zupełnej, wystawione będą.

N° 26to.

z 25. Maja. 1790. Ekspedycja Prz. Deputacji N° 26. pod d. 12. Maja, miatem honor
odebrai.

Książce Augustebricki z Kona, swięty w przeszły
Czwartek wyjechał; mówią powszechnie, że więcej do Stolicy
nie powróci, a to dla niechęci, i poróżnienia które panuje
między nim, a Książciem Heskim.

Książce Fryderyk, Brat Królewski na mieszkaniu
letnie, o kilka mil od Kopenhagi wyjechał. Ożenienie
Następcy Tronu, odeymnie temu Książciu nadzieie
dostąpienia kiedykolwiek Tronu, w osobie swięty, lub
swoich Sukcesorów; nieukontentowany przeto, oddalił
się zupełnie od tatarskiej Stolicy, i Dworu, umyślił.
Dziś właśnie powiedziano mi, że na ostatniej radzie
Stanu, Minister Skarbowy Jm. Pan de Schimmelmann,
miał oznajdzać, iż Urząd swój złożyci umyślił; wiado-
mosci ta, jeżeli nie jest zupełnie pewną, w tym
momenie, w krótce przynajmniej niewątpliwą być

może.

Praprzektu wiadomości w tych dniach, że flotta
Szwedzka ku Rewlowi wdać się, Liżje Söderma
flotta Moskiewska, z 12 Okrętów liniowych złożona
z których 4. od 100. Armat było, w porcie napisać
umyślił; ale za zbliżeniem się floty Szwedzkiej,
Okręta Moskiewskie z portu wyszedły, pod bater
ami, które portu broniły, uszykowaty się; a tak
flotta Szwedzka podwojnym ogniem, z Okrętów, i
fortyfikacji, od portu została; lubo szeregulusi leg
ataku, nie są jeszcze wiadome, pierwsza jednak
wiadomości nasze, że jeden Okręt liniowy Szwedzki
spalono, drugi tak zrujnowano, że nie przeko będzie
mógł być użyty, a trzeci na piaski zapędzonym
został. Mam honor donieść o tym Pr: Deputacy
dalego, że wiadomości o obrotach floty, y wojska
w Finlandyi, częstokroć wrzesniej tu, niż do
Stockholmu przychodzi.

N° 27me

d. 1. czerwca. 1790.

Expedycja Pr: Deputacyi N° 30. i 31. pod d. 15. i 19. Maju,
miał honor odebrać.

Minister Pruski w ostatniej ~~Wzrostowej~~ ekspedycji
od Dworu swego, odebrał zlecenie, aby jaknajmocniej się
miał baczności, na wszelkie oznaki Ministerium
tutajszego, w do zawziętych między Anglią, y Hiszpanią, po
rozumień; odebrano albowiem w Berlinie wiadomości,
iako by Hiszpania starała się, w przypadku wojny, Dawa
przeciwko Anglii determinować; może że Gabinet

Petersburgski w potrzebie, użyłby influencyi swojej, która ma w interesie Państwa tego, na wzięcie w wojnę Danię; ale dotąd przynajmniej, pewniestem że Minister Hiszpański, przy Dworze tutajszym, żadnego w tej mierze od Dworu swego, nieodebrał zlecenia.

Trzy fregaty Szwedzkie, i kilka mniejszych Statków przeszły przez Sunt, dla wzmocnienia floty pod Rewlem Stoczey, i dla zastąpienia tej straty, którą poniósł. Flotta Szwedzka skądś się teraz przy Nargo, w takim położeniu, że flotta nieprzyjacielska, ruszy się, od Rewla niemóże, bez wydania w przed formalney batalii, Księ Sudermanii. O Poniesionym przez Króla Szwedzkiego pod Friderichsham zwycięstwie, już Pr. Deputacya z Stockholmu uwiadomiona być musi.

Następca Tronu po zakonionych z częścią wojska tu konsytluszego manowrach, na koniec tego Miesia do Holstynu udai się ma.

Jm. Pan Sorel dziś wyjechał do Fridensburg, dla pożegnania cesarza Królowy wdowy; rzeczy, y ludai swoich do Gdańska już wyprawił; Sam zaś około 7. tego Miesia do Firmont, wyjechać chce.

N° 28vo

d. 6. Junii. 1790.

Expedyguje Pr. Deputacyi N° 32. pod d. 22. Maia, miatem honor odebrał.

Mimo przygotowanie, które tu do urbrowienia 4. Okręgów leniowych uznajono; zapewnia jednak Jm. Pan

Bernstorff Ministrowi zagranicznych, tak na konferencyach,
iako też w prywatnych posiedzeniach, że póty przynajmniej
póki on przy Skrycie Interesów Państwa zwracie, Dania
dowolny terramiejszey migracji się nie będzie; iakoż
najmnieyszego iejże niemasz podobienstwa, aby
szalone Okręty z portu wyjść miały, i zdanie się, dotąd przy-
najmniey, że rząd Kraiowy, tak w nabrojeniu Eskadry,
iako y w innych przygotowaniach wojennych, własney
szuka zabezpieczenia.

Zasłużenie Książki Heskiej z Następ-
stwu, coraz mocniejszą sprawnie w publicznosci
impressyę. Jm. Pan Bernstorff, który mocno był
temu rzeczeniu przeciwny, widząc teraz, że iwa
przeszkodzi onemu nieada, tak się w tej okoliczno-
ści starał, iak gdyby te nowe związki Następ-
stwu z Domem Heskim, zupełnie do zyczenia jego,
i całego Ministerii stosowne, a interesom Narodu
dogodne być miały.

Jak dawniey Następca Ironu znaczne okazywał
ku Jm. Panu de Bernstorff przywiązanie; tak teraz
zupetnie oziębłym być się zdaje; uważano że prze-
ciw dwumiedzielney Jm. Pana de Bernstorff chor-
niezmarydował się u niego, lubo dawniey w przypadku
Stabsu, wzięciemnie prawie zwykłego był nawiedza-

N° 29mo
d. 13. Junii. 1795. Dwie Expedycje Izr. Deputacji, N° 33. i 34. pod d. 26. i 29. Maju,
miałem honor odebrać.

Przed dwoma dniami, przybito tu na drzwiach

Lambowych piśmo, które w dość mocnych wyrazach zawierało w sobie napomnienia, dla następy Ironii, i przekładało oraz nieprzychylności, jakie ze sobą przynosić może, zaślubienie jego, z córką Księcia Heskiego, a szczególniej, co do powiększy się, mających z tego wypadków Karłowych, kiedy tak liczna, families, jak jest Książka Heskiego, kosztem publicznym, przyzwolicie, utrzymaniu potrzebnym będzie. Drugie tego rodzaju piśmo, w ostrych, y tak nieumiarkowanych wyrazach, do samej osoby Księcia Heskiego wymierzonych, w pokojach Królowicy porzucono, co znaczne u Dworu sprawiło zamieszanie; powzięte albowiem mniemanie jest, iż obadwa piśma z wiadomością, a nawet z nakłonieniami Królowicy wdowy, rozrzuczone były.

Ostatnie listy Ministra Pruskiego przy Dworze Wiedeńskim, donoszą mi, iż obiecał sobie można, przymyślny skrotok negocyacji, między Dworami Wiedeńskim, y Berlińskim rozpraszających, że Król Węgierski zdaje się być skłonny do przyjęcia umiarkowanych względem Porty Kondycji; lecz że najmnowiejszą w takowych negocyacjach zawadą jest, proponowane Dworowi Wiedeńskiemu, przywrócenie Polsce części Gallicyi.

Jan Jan Bernstorff na ostatniej konferencji powiedział mi, że listy które miał z Wiednia, oraz bliższe, czynią nadzieję przywrócenia pokoiu; tudzież że miał doniesienie, iakoby Flotta Rosyjska, która w Kronsztad stała, z 21. Okrętów liniowych złożona, już była na morzu; spodziewa się co moment wiadomości

o spotkaniu się z flotą Szwedzką. O Daney inakoby
już przez Dwór Petersburski odpowiedzi, na proponowa
przez Anglię armistium, zdaje się że Jmci Pan Bernste
żadney inakoby nie ma wiadomości.

Jmci Pan Sorel, w ostatni wtorek, morzem z tje
do Kiel wyjechał.

Zmawizorayszego po przyjsciu porządy, powiada
mi w Bursie kilku Negocyantow, że mieli doniesienie,
inakoby flota Szwedzka, powtornie Rewel atakowa
miała, i znaczny nad Nowyicaykami w tamtym
mieyscu odmioła awantur; ta jednak wiadomosc
potwierdzenia potrzebuie.

N° 30me
d. 20. Junii. 1790.

Expedycja Pr. Deputacji N° 36. pod d. 5. currenz. miatem honor odebrał

Nastepu Tronu, wodziennie teraz musztrę, zatworz
po odprawioney generalney rewii, z czesnia wyyska tu
konsystingcego, na koncu tego Miesiaca do Kolbazy
wyjechał ma.

Eskaadra Dunska dotąd ieszcze w bliskosci portu
tor; maytkow w aktualney służbie bęznych, tak na
okrętlach, inko też i tych, których rząd w Kopenhadze
utrzymuie, aby w potrzebie użytemi być mogli, nymniej
do 6000 liczy mozna. Magazyn Admiralicji, tak
się w tym momencie wyprożnionym znalazł, że w
pieniędzykach na ten miesiac bonifikowaci maytkom
musiano, to w niegdys, miesiecznie w żywnosciach
odbierali.

Wladomosc o powtornym inakoby ataku Rewela

przez Szwedów, niepotwierdza się. Rzad tutajszy od
niejakiego czasu wystal był dwa kutry, czyli statki lekkie
od 12. Ornat, na morze Bałtyckie, z zleceniem aby
w przypadku zasady, między flotami Rosyjską, y
Szwedzką bitwy, natychmiast z doniesieniem powracały,
z tych jeden przed dwoma dniami, stanął w porcie tutajszym,
y przyniósł wiadomość, która, mi Jan Bernstorff
na ostatniej konferencji komunikował, że flota
Szwedzka, która przez niejakie czas przy Nango stała,
uwiadomiona, pewnie będzie, o wyjściu floty Rosyjskiej
z Kronsztad, na przeciw niej udata się; dnia 3. tego
Miesiąca, spotkały się obiedwie floty, niedaleko
wspomnianego portu o godzinie 4. z rana, zaczęto
z okrętów wzajemnie ognia dawać, który nieustannie
trwał aż do godziny 6. wieczor; podług relacji
jednak kapitana Kaas, który tę wiadomość przy-
wiózł, obiedwie floty, w pewney zausze były od
siebie odległorci, gdyż Rosyjska Statki, będzie ujęta
się; gdy już noc nadchodziła, Moskiewska flota
spieszno ku portowi umykać porzęta, i w ten czas,
przednia straż floty Szwedzkiej, z tylną straż
floty nieprzyjacielskiej, mocno się zbliżyły, ale
dla zmierzchu, i dymu, dokładnie rekonoskowaci
nie można było, czyli z której strony, inka strata
nastąpiła. Flota Szwedzka zapędziwszy
nieprzyjaciela do portu, zatrzymała się wokół niego

na placu polickim, a potem ku Rewlowi udała się;
wkrótce pewnie będziemy mieli, ważniejszą i cenniejszą
wiadomość, gdyż Flota Szwedzka, w takim się
zawieszce utrzymuje położeniu, że Eskadra w Rewlu
będzie, ztraci się z floty, w Kronstadcie stojąc, niemożna
bez spotkania się wprzód z flotą Szwedzką.

N° 31mo

d. 23. Junii. 1790. Ekspedycja Pr. Deputacji N° 37. pod d. G. currens: miatem honor odebra
Wiadomość którą tu przyniósł Kapitan Kaas, a o
której w ostatniej Depeszy mojej Pr. Deputacji
doniosłem, iż się zupełnie obawiano, nie jest. Król
Szwedzki w liście pod datą 6. currens: do Ambassadora
swojego przy Dworze Lutajskim pisany, nie o spotkaniu
się dwóch flot nie wspomina. Kapitan Okrętu
Kupieckiego, który w portu Lutajskim w tych dniach
zawinął, twierdzi, że dnia 3. tego Miesiąca, w nocy Eska
z Rewla wypłynął o mil 18. od floty Szwedzkiej
widział, że dnia 4. z rana, między huk armat słyszano
drugi, który tu z Okrętem swoim, późniejszy pokolwiek
stał, zapewnia że d. 5. currens: flota Szwedzka,
między dwa ognie ważyła była, mianem z jednej strony
floty z Kronstadtu wypłynęła, a z drugiej strony Eska
pod komendą Felikshalkowa będąca, i że podług
wszelkiego podobieństwa Szwedzi, znaczną stratę
pomieści musieliby. Kapitan Kaas, dziś, lub jutro, a
krążenie po morzu Bałtyckim, z portu wyjdzie,
immediate po wyjściu floty Szwedzkiej z Karlskrony.

i te dwa Statki z tą wypłata były, na morze Baltyckie,
a po przecieciu przesłania wiadomości do Kopenhagi,
po morzu Krzyżu, nieprzyjaciela o obrocie floty
Szwedzkiej, uwiadomiali; z pewnego bardzo źródła
zainformowany teraz jestem, że Linie Szwedzkiej,
były zupełnie, nieprzygotowane Eskadry Rosyjskiej
w Kewlu zastał, gdyby przed atakiem tego portu
na wiadom, jeden z rzeczonych Statków, nieostrożny
był Moskali, w zbliżaniu się floty Szwedzkiej,
Liepszy kuter pod komendą jego boby, niż od kilku
dni jest na morzu.

N° 32mo

d. 29. Junii. 1790. Ekspedycja Iz. Deputacji N° 38. i 39. pod d. 12. i 16. currens;
miałem honor odebrać.

Następną Ironu, zakończony są manewry
z częścią wojska, w samej Kopenhage, y w
okolicach konsystenckiego; w przesłaniu Soboty, to jest
d. 26. currens; do Steviga wyjechał, gdzie po odby-
tych ~~przebiegach~~ obradkach zaślubienia swego z
Kierżniczka, Hessa w porze następnym, uroczysty
wład do Kopenhagi odprawi: Spodziewam się że
w tych dniach, wżemienie Następną Ironu, urzędownie
Ministrom Zagranicznym, notyfikowane będzie.

Minister Rosyjski przy Dworze tutaj szym,
powiadał mi, iż miał doniesienie, inchoy flotta
Angielska, z 15. Okrętów liniowych złożona, pod

Admirala
Komenda, ~~General~~ Barington, znajdowała się już na
morzu północnym, i jakoby Eskadram Hollenderską
z 5. Okrętów liniowych, i kilku fregat złożoną,
juz się z nią strzyla; dodać należy, iż ta wiadomość
można go zadziwiała, a szczególnie w tym momencie
gdy zdaje się, iż porozumienie między Anglią
Hiszpanią, drogą negocyacji, załatwione być
może.

Subo dla przeciwnego w tych dniach wiatru,
wiadomości Morza Bałtyckiego nadejść niemogły, te
jednak które mamy, aż do d. 7. currenz: są następujące
w polityce zasady dnia 3. currenz: między Flotą
Szwedzką, i Rosyjską; nie tylko że żadnej straty nie po
niwła flotta Szwedzka, ale należy, jeden Okręt liniowy, 4
fregaty z floty Kronsztadzkiej, tak uszkodzone
zostały, że w terażniejszej kampanii użyte być nie
mogą; za zbliżeniem się Eskadry z Lewla wysady
Kisz i Sudermanii niechcąc się exponować między dwi
ognie, reiterował się do Piörke, i w tym położeniu
zostawia, blokuje Wibury; Król zaś tym czasem
wysadził na brzeg o 5. mil od Petersburga część
wojska, które miał na flocie galerowej; co
znaczną w wspomnianym miesiącu, sprawiło
trwogę; wreszcie można, że flotta Szwedzka
w żadnej polityce znacznie nie może, uszkodzona

nie była, kiedy dotąd, schronienia w porcie skuckim
nie potrzebnie; domieszenie więc które Prz. Deputacya
pod dniem 4. cwozenc: z Petersburga odebrata,
spewnie się zawieszonym być okaże.

N° 33^{two}.

d. 3. Julii. 1790. Expedycje Prz. Deputacyi N° 40. pod d. 10. Junii miatem
honor odebrać.

Wiadomości z morza Bałtyckiego dla przeciwnego
wiatru nie nadeszły; nie więc o dalszych obrotach floty
Szwedzkiej nie wiemy. To jednak pewna że Król
Szwedzki, od początku, jest w korespondencji directe
z Imperatorową, i że nieotrzymawszy pożyczki
pieniężnych, których żądał od Dworu Berlińskiego,
przedej może pokój z Moskwą zawrze, niż się
spodziewać można było. Nie wyrozumieć mogłem
z sposobu otomaczenia się Janu Bernstorff
w tej mierze, zdaje się iż Imperatorowa,
nie tylko pokój zawrze z Królem Szwedzkim,
żąda, aleanasto, usiłuje odizynnić tego Monarkę
od Aliansów Dworów sobie przeciwnych;
wszakże dokładniejsze w tej mierze domieszenia,
Prz. Deputacya z Petersburga mieć może.

Na ostatniej konferencji Jmci Pan Bernstorff
komunikował mi, iż Jmci Pan Rosenkrantz
którego tymczasowo zastępował Jmci Pan Büchler
nominowany jest na misyja Petersburgską, na
miejscu zaś jego w Warszawie, nominowany
niz jest Jmci Pan Bürke, sprawujący teraz
interessa Dworu Dnińskiego; uprzedził mnie
o tym Jmci Pan Bernstorff z zadaniem, abym
o takowej nominacji N. S. mojemu
domiost; przeto mam honor uwiedomić o tym
Przeswiętna Deputacya. Mówił także
Jmci Pan Bernstorff o prorogacyi Sejmu,
i zastanawiał się nad moim, w tym mierze
opowiadaniem niektórych Postoi; odpowiedział
nato, że lubo rozróznione w zdaniach obydwu
strony, jednak równie szlachetne miały
pobudki; iednym unowita troskliwość o prawa
Narodu, i delikatność względem komettantów
swoich, drugim zaś iaknajprędzszemu ukonczoniu
dzieła, mieli w widoku; atoli prorogacya
Sejmu, znaczna, w większym, głosow udeję
wana, w terażniejszych okolicznosciach,

interesom Narodu dogodna, Stosowna pewnie będzie
 dowoli Obywatelom, którzy z niecierpliwym
 ukonieczenia formy Rządu wyglądają. Dodać
 tu jeszcze winniem, że lubo Rosya, Przymie-
 rzem złączona z Danią, zdaje się, wspólny
 z nią, mieć względem Szwecyi interes, nie atoli
 dotąd Dwór Peterburgski, tutajżemu, w do-
 planu paupfikacji na północy, nie komuniko-
 wał; takowa rezerva Gabinetu Peterburg-
 skiego, znaczne w Ministerium tutajżym
 sprawia nieukontentowanie, i dyffidencya.
 Jm. Pan Bernstorff mniema, że do zawarcia
 oddzielnego pokoju, między Szwecyą, i Meklen-
 przycią może; ale zdaje się, oraz obawiać,
 aby skutki sekretnych, między dwoma
 wojowniczymi Mocarstwami Negocyacji,
 uszkodzenia takiego w interesach Danii
 nie przyniosły.

N° 34to.

d. 10. Julii. 1795.

Epędyya, Prz. Deputacji N° 41. pod d. 26. Junii
 mialem honor odebrać.

Ożenienie Następnego Tronu, ma być

w następujący poniedziałek, Ministrom zagraniczanym notyfikowane; z tego powodu gala u Dworu, na tenże dzień oznajmiona.

Rząd tutajszy zamysła ustanowić Bank Narodowy, aby tym sposobem w części przynajmniej, realizować Bilety Bankowe, których mnogość całe nie proporcjonalna do masy cyrkulujących gotowych pieniędzy, tak daleka wartość onych zmniejszają, iż w operacjach handlowych, za granicę wychodzą, przeszło 30. od Sta traga.

Wiadomości ostatnie z Morza Bałtyckiego, nie nam decydującego na żadną stronę nie przyniosły.

Flota Rosyjska, lubo teraz w liczbie Okrętów przewyższa Szwedzką, atakować jej jednak, dla awanturownego położenia nie śmie; druga dywizja Floty Szwedzkiej, przeszło 10. Statków małego, tudzież jeden Okręt liniowy, i dwie fregaty z Helsingfors wyszły, znajdują się teraz między wyspami rzeki Pithis, w tym samym miejscu, gdzie się znajdował Król Szwedzki, przed ekspedycją swoją pod Friderichsham; wysadzona na brzeg dywizja wojska Szwedzkiego, znajdują się

między Wikburgiem, i Susterbek. Mamy pewne
doniesienie, że choroby na flocie Rosyjskiej znacznie
pamięć, i że od czasu wyjścia floty, już do 6000.
ludzi z ekipażu odesłano, a innych na to miejsce
wziąć miano, podług ostatniego doniesienia,
które Ambasador Szwedzki, odebrał z Finlandyi;
General Meyerfeld miał oprowadzić Hoopfors,
matco ludzi strażnicy.

Jan Bernstorff powiadał mi, że Secre-
dentales dla Jana de Rosenkrantz, już są
expediowane.

Przybył tu od kilku dni Jan Hammond,
mający sprawować interesu Dworu Londyńskiego,
w nieprzytomności Jana Elliot.

N° 35to.

d. 17. Julii. 1790. Expedycja Trz: Deputacji N° 42. pod d. 3. currenz:
miałem honor odebrać.

w Tych dniach ożenienie Następy Ironu,
z Lordką Lizzią Heskiego, Ministrom
Lagranicznym u Dworu było notyfikowane.

Jeden ze Statkow lekkich, które z tam
wysłane były, od trzech dni z morza Bałtyckiego
powrócił, i przyniósł nam wiadomości że Lipse

de Nassau, nadmiu 3. current. lubo z mniejszą
liczbą galer z Kronstad wyszłych, wsparty
jednak Dywizją Floty Moskiewskiej, z kilku
Okrętów liniowych, i kilku fregat sztoron,
atakował Flotę galerową Szwedzką. Kapitał
statku Duńskiego, major Kommande, nie mógł
się tak przybliżyć, aby dokładnie rekognoskował straż
obudwu stron; okazało się jednak z relacji jego, że
Flota galerowa Szwedzka, ledwie nie zupełnie
zrujnowana została. Wielka zaś Flota przebiegła
się, przez linię okrętów Rosyjskich, lecz nie
bez znacznej straty, bo podług relacji tego oficera
który in niedaleko Swaeburg, przed nieprzejściem
wchodzącą, widział, z 30. tylko statków sztoron
było, uszytkie w ogół, i z okrętami liniowem
rachując.

Śni Jan Bernstorff powiedział mi, że
wiadomości które miał z Wiednia, i Berlina
pomyślny skutek negocjacji obiecał; wyraża
oraz zadziwienie swoje nad tym, że Dwór
Berliński, za jedną z pryncypalnych kondygnacji
propozycji Dworowi Wiedeńskiemu, ustąpił
Polszcze Część Galliji, w kompensacyi in
za Miasta Gańsk, i Toruń, które pod

panowanie Króla Jmci Pruskiego przejęć mając;
 w tymierze, słownie do przestaney mnie od Pr.
 Deputacji informacji, słomazycem się; gdy zaś
 Jmci Pan Bernstorff z inkwizy pewnością o fessy
 rzeczonych Miast, zdawał się mówić, dodatem na
 końcu konferencji, że nie rozumiem, aby Król
 Jmci Pruski, finalnie o ekwiwalency dla
 Polski, z Dworem Wiedeńskim traktować
 miał, niezapewniwszy się uprzed, o skutkach
 do ustąpienia Górnika, i Torunia, chęciach
 Rzeczy; tym bardziej gdy pewniestem,
 że Ministrowie nasi, gdzie tego potrzeba
 wymaga, wola Narodu wiernie słomazycy
 w tymierze nieomieszkają.

N° 36to.

d. 20. Julii. 1790.

Epodycy Pr. Deputacji N° 43. pod d. 7. Julii,
 miałem honor odebrać.

Podług ostatnich doniesień z Morza
 Bałtyckiego, strata ze strony Szwedów,
 bardzo się znaczna okazała; nie tylko że
 flotli ich galerown, pro większej części
 zrujnowany był, ale nadto 7. Okrętów
 liniowych stracił, które części wzięte, lub
 spalone, części na piaski zapędzone zostały.

Powzeczne tu jest mniemanie że ten awan-
na stronę Rosyjszyków tak jest decydujący, z
im zapewnia zupełnie pomysły koniec tej
żmieszey kampanii. Jm. Pan Bernstorff
powiada, że lubo Imperatorowa ~~podawa~~
skłonna już była do zawarcia pokoju z
Królem Jm. Szwedzkim, pod umiara-
wanemi, a nawet awanturownemi dla
Szwecyi kondycjami; ten jednak przypa-
dzinaż przyniesie może odmianę w Nego-
cyach terażniejszych, przynajmniej
co do pacyfikacji na północy.

N° 37mo

d. 24. Julii. 1790. Expedycya Iz. Deputacji N° 44. pod d. 10
Lipca, miałem honor odebrać.

Król Pruski w liście do Ministra so-
przy Dworze tutajszym z Schönwald
pisany wyraża, iż czeka tylko powrotu
Kuryera z Wiednia, który jeżeli nieprzyniesie
odpowiadającej sprawiedliwym żądaniom tej
Monarchy, rezolucyi, nieodwołalnie wojsku
swemu maszerować każe. Jm. Pan

Bernstorff na ostatniej konferencji, powiedział
Ministrowi Hollenderskiemu, że ostatnie
wiadomości, które miał z Wiednia, lekka mu się
kaza zerwania negocjacji, jeżeli Dwór Ber-
liński nalegał nieprzerwanie, oCESSA od Polski,
Gdańska, i Torunia.

Jan Kinde Albertrandi od kilku dni przybył
do tutajszej Stolicy, między manuskryptami
które znalazł w Bibliotece tutajszej, są
niektóre w języku Polskim pisane; kopionai one
w tym kraju, gdzie język Polski nie jest
znany, prawie niepodobna; dla zadowolnienia
więcej tedy krodnisi, zdawało mi się rzecz
najprawywszą żądać, aby takowe
Manuskrypta, na jakiś czas do Polski
przewiezione być mogły; dziś więc w tej
mierze pisałem Bilet do Jm. Pana
de Bernstorff, i spodziewam się że
żądanie moje krodnisi nieznaście.

Podług ostatnich wiadomości które
mamy z Morza Bałtyckiego, Król
Szwedzki usparzył dwiżycy Galer,
która go przy Pitkepas czekała pod

Kommander Putkownikha Kronsted, zniósł
zupelnie flotę Galerową Rosyjską
pod Kommander Klein de Nassau, po
tuzka jedna z nayporczywszych zawzię-
cie dnia 9. currenz; o godzinie 9. z rana
i trwała aż do dnia następniejszego.
Klein de Nassau stracił 5. Fregat, pro-
większey części w Kronstad nowo wy-
budowanych, i 50. Galer, proz tych
które spalone, i zatopione zostały; 15
Officerów, i 2,000. ludzi natychże
statkach w niewolę zabrano.

N° 38^{ve}

z. 31. Julii. 1790. Ekspedycja Trz: Deputacji N° 45.

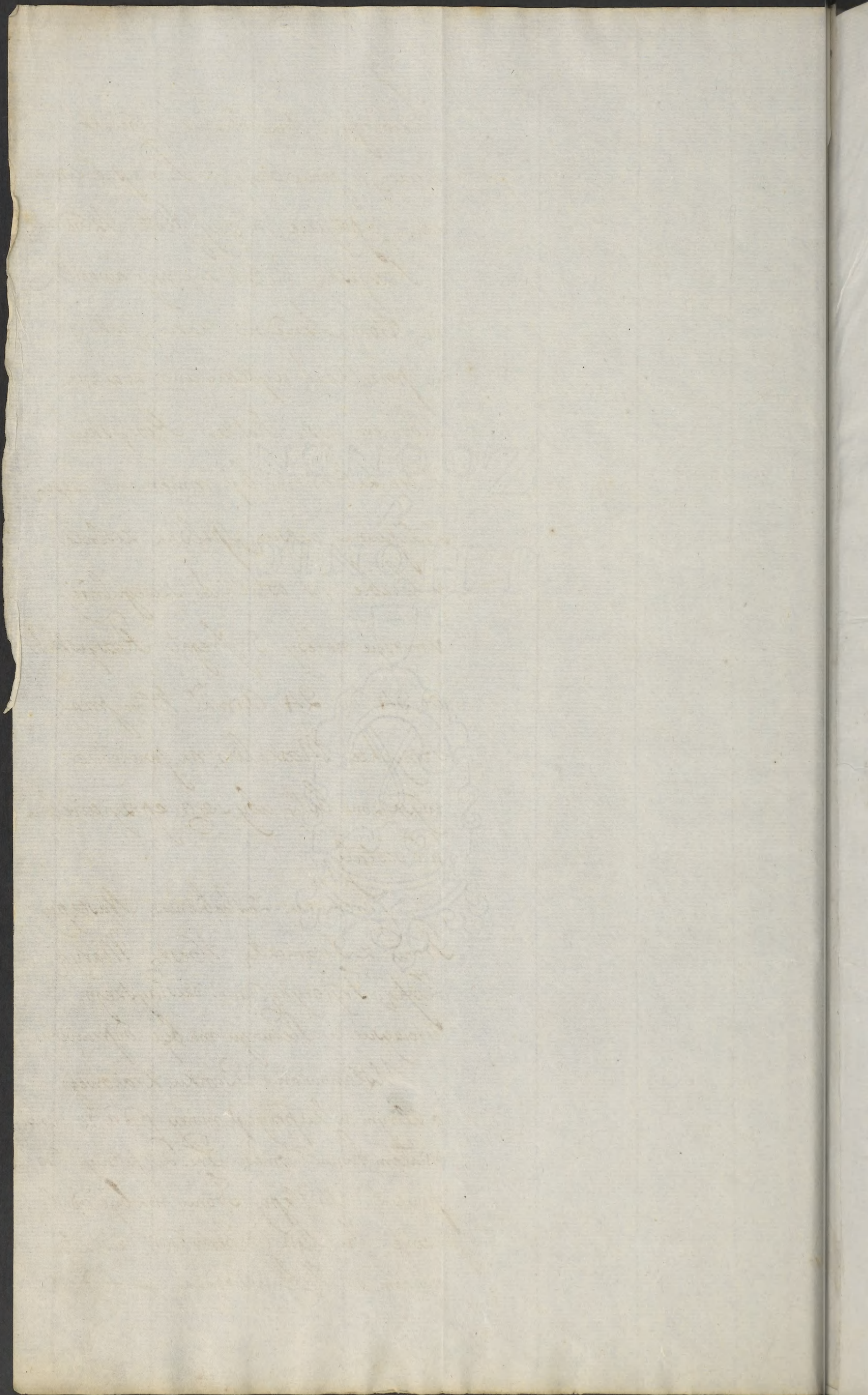
pod datą 14. currenz; miatem honor
odebrai.

Z Morza Baltyckiego w tym ca-
nie interesniejszego co do dalszych obrotów
floty Szwedzkiej, i Rosyjskiej,
niemamy; wiadomości jednak partykular-
dowiesz, iż flota Rosyjska przed

Swaburgiem stoją, blokując Szwedzko, w
 rzeczonym porcie boga. Późniejsze donie-
 szenia o potyczce, między flotą Szwedzką,
 i Rosyjską, nie tak znaczny awantaz
 na stronę Szwedów okazują, jak go
 w początkach wystawiano; znaczna
 albowiem część Statków Rosyjskich,
 które zabranemi być miały, część
 zatopiona, część spalona została;
 w liczbie tych ostatnich, szeregubniej
 umieszczać należy, 5. fregat Rosyjskich,
 od 34. do 24. Armad, które przez
 samychże Moskalów, na powietrze
 wyrzucone były, aby się nieprzyjacielom
 nie dostały.

Ceremonia Zaślubienia Następy
 Ironu z Księżniczką Heską, Maryją,
 Łopis, Fryderyką, dnia dzisiejszego
 uroczajnie w Sleswigu ma być odprawiona.

Ustanowienie Banku Kraiowego,
 o którym w Ekspedycji mojej pod d. 10. currenty
 miałem honor donieść Przi. Depulacji, do
 powrotu Następy Ironu ma być odwie-
 czone. Jm. Książ Albertrandi, dziś z tąd
 morzem do Nisch wyjeżdża.

MEMORANDUM
OF
THE
PROCEEDINGS

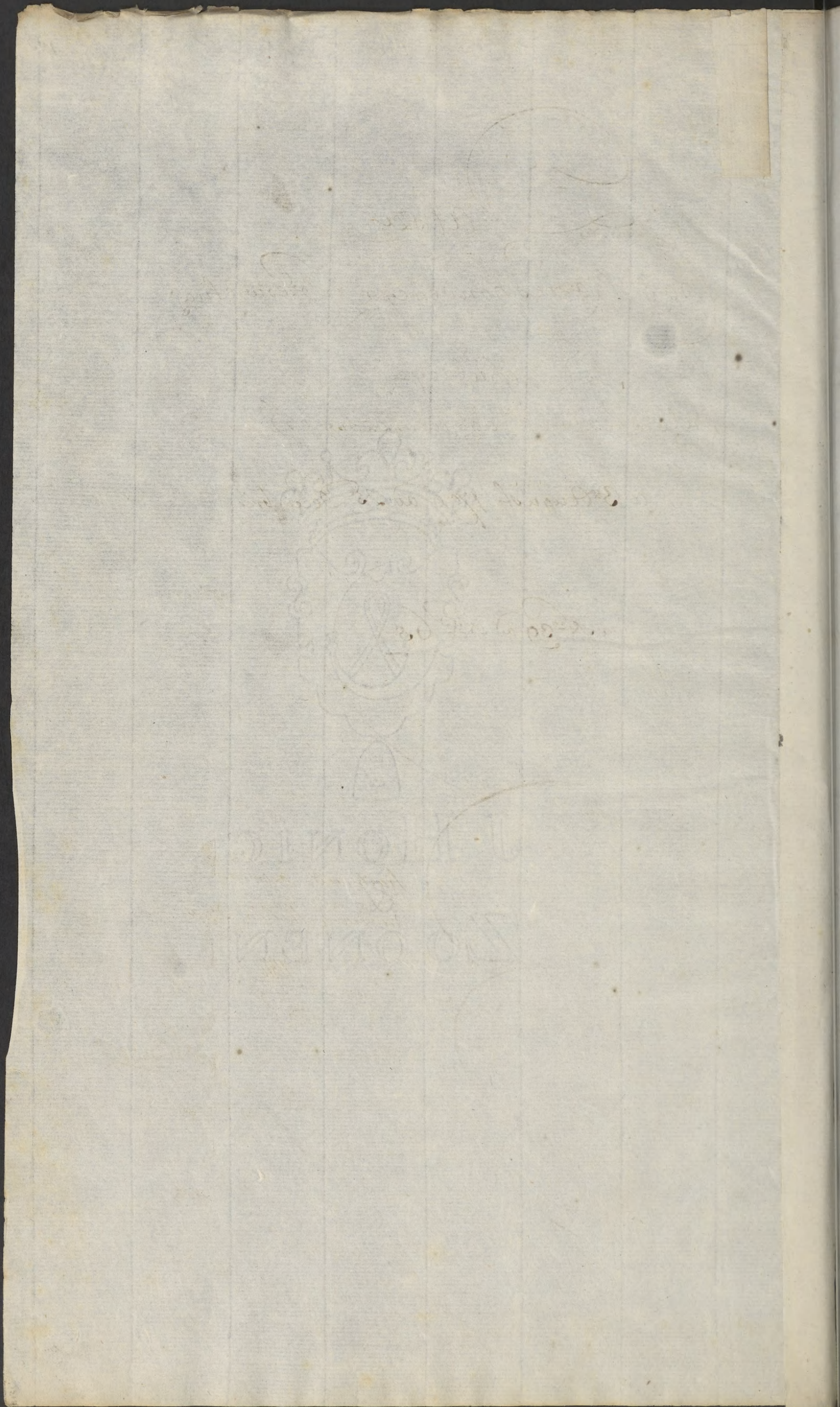
W. D. B. S.
1853
T. H. B. S.

Dalszy
 Ciąg Korrespondencyi z Przeswieconą
 Deputacyą
 Interessow Zagranicznych
 a 3^{im} Augusti 1790 ad 25 Decembris

a N° 39 ad N° 65

Kert ist summarie
 ravnice listow 27. 28.

1790
 3

N° 39 d. 3 Augusti

1796

Expedycje Przewietney Deputacji N° 246.
 pod data 21 Julii miatem honor odebrać
 Dnia 2° Aug. odebraliśmy tu wiadomości
 pewną o podpisaniu w Reichenbach przed-
 = ugodnich Artykułow pokoju. - By zaś
 wiadnym ztakowych Artykułow od Dworu
 Wiedeńskiego przyjętych, wyrażnie rzeczone
 jest, iż wszelkie kroki nieprzyjacielskie
 przeciw Łorcie zawieszane być mają,
 y że chociażby Łopya do ugody między
 Dworami Wiedeńskim y Berlińskim zasłay
 nie przystąpiła, Dwor Wiedeński jednak
 pod żadnym pretekstem, w wojnie przeciw
 Turkom posilkowani oney nie będzie,
 spodziewać się należy że y z strony
 Moskwy tak względem Turkow iako też
 względem Szwecyi umiarkowane kondycye
 przyjęte będą.
 Zokkazyi zasłubienia Następcy tronu
 wprzeszły Sobote powszechno tu była
 illuminacya -
 Jmci Xiądz Albertrandi dopiero dnia
 wczorayszego dla przeciwnego
 wiatru wyjechał -

N° 40

D. 7 Augusti 1790.

wiadomości które tu z poblizszych
Krowincyi Szwedzkich nadeszły donoszą
ze znaczna w tamym Kraiu panuje
fermentacya, y nieukontentowanie
przeciw wszystkim czynnościom kro-
lewskim, Kofya oswiadcza za usze chęć
swoie do zawarcia pokoju, nie zadając
od Króla Szwedzkiego żadnych Kofyi
Kraiom, ale tylko aby amnestya generalna
ogłoszona była dla tych wszystkich którzy
się na początku wojny za Moskwa dekla-
rowali, od strony zaś Kofy za da tylko
utrzymać się przy posesyi Krymu
y zabezpieczyć dla siebie Czarkow sprze-
jętym terytorium, w tym sposobie
tomaczy się teraz w daniowych okazyach
minister Kofyjski przy Dworze
Kofyjskim.

Z morza Bałtyckiego żadney nie mamy
wiadomości

Fregata Holenderska która konwoiowała
dwa Okreła Kupieckie prowadzące do
Setersburga pieniądze y amunicyje
wracając dnia wczorajszego do Kofy
Kofyjskiego zawineta

№ 211

d. 10 Augusti

Dwie ekspedycje Królewskiej Deputacji
pod datą 24 y 28 Julii № 217 y 218.
miałem honor odebrać

Lubo Jmci Jan Burke nominowany
jest na zastąpienie Jmci Jana de Rosenkrantz,
charakter jednak dla niego determinowany
nie będzie aż za powrotem następcy
tronu, gdy powtórnie w tej mierze mówilem
z Jmci Janem de Bernstorff, powiedział
mi że urzędownie uwiadomić mnie reszta
nie może jaki charakter mieć będzie
Jmci Jan Burke, nie wątpi jednak że król
Jmci Dunski przez szacunek związków
z Rzeczpospolitą Polską taki sam onemu
charakter dać zechce jaki miał przy
Dworze królewskim Jmci Jan Szewski.
Powiedział mi Jmci Jan Bernstorff że
mimo znaczne straty które Szwedzi
poniesli, król Szwedzki jednak w tym
momencie wcale nie jest skłonny do
zawarcia pokoju, Ambasador Szwedzki
wpartykularnym pomowieniu toż samo
mi potwierdził, y dodał że niczego więcej
się w tym czasie nie obawia, jak aby
Rosya do podpisanych między Dworami
Berlińskim y Wiedeńskim przeduzgodnich

Artykułow Łokoiu nie przyślazita
Następca tronu w przybliżeniu miesiąca
ma powrócić, znaczne więc na przyjęcie
iego czynia się przygotowania, domy
Legacji zagranicznych mają także
być illuminowane, mam honor
upraszać Przeswiętney Deputacji
aby mnie zainformować raczyta,
jak sobie w tej okazyi mam postąpić.

N° 412
d. 17 Augusti

Expedycyę Przeswiętney Deputacji
N° 50 pod datą 21 Augusti miałem
honor odebrać.

Na morzu Baltyckim nie interesując
w tym czasie nie zaszło, wiemy tylko że
znaczna liczba rzemieślników pracuje
w Szwaburgu około reparacji pozostałych
okreśłów Szwedzkich.

Według wiadomości które Okreśła Rypieckie
z morza Baltyckiego przyniosły, książę
de Nassau miał atakować powtórnie
miasto Szwedzkiego w Szwecji na
Dniem. furz z znacznym dla Rypieckich
awanturą, ta jednak wiadomość potwier-
=nia potrzebuje. W Jotenburgu przeform-
owano dwa Okreśła kompanii Indyjskiej
na wojenne z których każdy od 64 arma

z tych ieden z portu wyszedłszy przez
niebaczność Kapitana & Skwirparzem
zatonot.

Projekt Banku Królewego w Danii
& Norwegii o którym w dawniejszych
ekspedycjach moich miałem honor donieść
Przeswietnej Deputacji prowinorie przy-
jętym został opisy Jego per eadem
przyjęta, pocztą bede miał honor
przesłać.

Odebraliśmy tu wiadomość że preliminaria
ugody między Dworem Madryckim &
Londyńskim już są podpisane strony
atoli kontraktujące nie obowiązują się
wzajemnie ani dezarmować, ani nawet
dalszego poprzestać armowania -

Ekspedycje Przeswietnej Deputacji N° 51
pod datą 7 Augusti miałem honor odebrać.

Przeswietna Deputacja raczyła wyznaczyć
dla mnie pensyi na rok następujący
11000 za co głębokie złożyć winieniem
podziękowanie. Niechciałbym nigdy
być ciężarem Skarbowi publicznemu
gdy iednak summa od Przeswietnej
Deputacji determinowana, na przyzwolenie
utrzymanie się wkrótce tym żadnym
sposobem wystarczyć mi nie może mam

N° 243

d. 21 Augusti 1796

honor upraszać Przewietnej Deputacji
o powiększenie łakowej Summy do 1500,
Jmci. Pan Szewuski wyjeżdżając smięc
urzędowania swego utoczył się, był ze
mną, a ^{z ma} Junii ad ^{z ma} ~~Junii~~ ^{Junii}, a z nagle
Drogość której sam w tym kraju doświad
dodał mi do pensyi mojej Sekretarskiej
N° 200 dom do S^o Michala zapłacony
zostawił, y wydatki porządku zapłacił,
co razem wzięte wyniosło do N° 300,
Spodziewatem się więc że Przewietna
Deputacja o łakowym uktadzie od
Jmci. Pana Szewuskiego uwiadomiona,
skosowna do tego narok następujący
pensya wyznaczyć mi zechce, jako
zaś zostając tu na czas Turczy gdy
Jmci. Pan Szewuski powrócić nie ma
przymuszony jestem niektóre sątkadowne
wyrzucić wydatki, ufam przeto iż Przewietna
Deputacja, do potrzebnej pensyi wy
wypłacić się mianey przystąpić zechce
na ten raz quantum do łakowych wydatko
uproporcjonowane. —

Expedycje Przewietnej Deputacji N° 254
miałem honor odebrać

N° 44
D. 28 Augusti

Dnia wczorajszego przedrząciły tedy
z Sztokholmu do Madrytu Kuryer przyniósł
nam wiadomość, o podpisaniu osobnego
traktatu pokoju między Imperatorową
Ruskią, y Królem Szwedzkim.

Traktat ten przez Ministrów Hiszpańskich
w Sztokholmie y Petersburgu Negocyowany
za interwencyę Samey Hiszpanii na
dniu 14. lut. podpisany a 20. tego ratyfikowa-
wany został. Lubo kondycye tego pokoju
dokładnie ieszcze nie są wiadome, ile jednak
wiedzieć możemy z listów Ministra Hiszpańskiego
przy Dworze Lutęjskim które przez tego
Kurjera z Sztokholmu odebrał treści ich
mabyć następująca, strony kontraktujące
zgodziły się zawrzeć osobną konwencyę
względem wyprostowania granic w Finlandyi,
tak iżby na potym zapobiedz wszelkim
porozmieniom, z wątpliwosci onych wyniknąć
mogącym. Wzmianki żadney nie ma
w terażniejszym traktacie dawniejszych
w Nystad y Abo zawartych, a zatem
Król Szwedzki zabezpieczył samowładność
swoją, y przy mierze między Krolą y tym
Monarchą, łwa weatły swojej mocy.

Rosya odstąpiła od Żądania swego mni-
maney Amnestyi dla poddanych szwe-
kich w chodzących wzwiazek na
poczetku wojny w Aniala utworzony.

Na koniec jest mniemanie powszechnie
ze Król Szwedzki zachował sobie
interwencya w Polty w terasniejszych
negocycacyach między nią a Rosya.

Przed dwoma dniami przysłała do
Helsingör Fregata Angielska od
20 Armat, Kapitan na tę wysiadłszy
spiesznie do Kopenhagi przyniósł y
zabawiwszy nie co usprawiającego
interesa Dworu Londyńskiego do Okrę-
swego powrócił y na Morze Bałtyckie
popytnął, destynacya tej Fregaty nie
jest wiadoma, to jednak pewna że od
lat kilku statku wojennego Angielskiego
na Morzu Bałtyckim nie widziano.

Expedycje Przeswieclney Deputacyi
№ 53 pod datą 10 fan. mialem
honor odebrać —

Nad spodziewanie przedzy sawarty
Tohoy między Szwecya y Moskwa
moene tu sprawia zadziwienie skondy-
=cyach

№ 45
D. 4. 7^{bris} 1790

cyach onego dotąd, więcej nie wiemy
 nad to co wprzeszłej ekspedycji moiej
 Przeswiętney Deputacji doniostem. —
 Głui Pan Bernstorff, na ostatniej
 konferencyi zastanawiał się nad tym
 co by mogło determinować Króla Szwedz-
 kiego do tak nagłego zawarcia pokoju,
 wspomniat że ten Monarcha nie byłho
 przyiat medyacya trzech Dworow sprzy-
 mierzonych, ale siey nawet sam zgodat,
 że dnia 9to Augusti uwiadomiony był
 o podpisaniu przedugodnich Artykulow
 pokoju w Feichenbach y oaszłej komun-
 nikacji onych Dworowi Petersburgskiemu
 przez Ministerium Berlińskie, z zapro-
 szeniem oraz tego Dworu do przy-
 chylenia się do podobnego planu
 pacyfikacji, a z tych y innych uwag
 wnosił, że wwiadomionych dotąd Artykulach
 nie znaydując dosye znaczących korzyści,
 któreby Króla Szwedzkiego determinować
 sprawiedliwie mogły do zawarcia tak
 nagle oddzielnego pokoju, mniemac
 że nieśaka, nawet pewnością, można

iz musza być sekretne Artykuły,
istotne iakie awanturze Królowi
Szwedzkemu zabezpieczające; i dać
się nawet obawiać Guei Kan Bernstor,
aby terazniejszy traktat abliżając Kró-
lewski do Rosji, nie zawierał
oraż warunkow, uszkodzenie w interesach
Danii przynieść mogących. -

N° 46

D. 7. Septembris

Expedyce Przewietney Deputacyi
N° 54 y 55. miatem honor odebrać

Fregata Angielska oktorey w expedycyi
mojej N° 24 miatem honor doniesć
Przewietney Deputacyi ma wkrótce
z morza Baltyckiego powrócić; spraw-
iający Interes Dworu Londynskiego
powiedział mi że przeznaczenie iey
było do Swaeburga zważną y króla
Szwedzkiego interesująca Komisji
nie spodziewano się, bowiem dodał
w Londynie aby pokoy między Rosyją
y Królem Szwedzkim, bez mediacyi
Dworow sprzymierzonych, tak pręd-
ko był ukończony. -

Imperatorowa miała się obowiązać
wiednym z sekretnych Artykułow

iż gdyby z przyczyny zawartego teraz
 oddzielnego pokoju Corta odmówił
 Królowi Szwedzkiemu obiecanych subdyw
 pieniężnych wypłacie, w tym przypadku
 Rosya równa Summe Królowi Gmci
 Szwedzkiemu wypłaci iaka od Turkow
 onemu wypłacona być miała.

Za powrotem Następcy Tronu Eskadra
 Duńska ma wejść do Cortu y być
 dezarmowana —

Gmci Jan Poset wyjeżdżając z Kopen-
 hagi zostawił wprawdzie papiery do
 Interesu Gmci Kami Kuriatkowskiej
 należące, które mu od tejże przed
 wyjazdem jego do Kopenhagi oddane
 były, lecz mimo chęci mojej dopomoczenia
 tej wdowie wicy Interesie, starania
 ieszere żadnego uczynić nie mogłem
 gdyż wszelkie w tej mierze kroki próżne
 byłyby kiedy Gmci Jan Schöllers majątku
 żadnego nie ma y dotąd sam się w Kraju
 tym nie znajduje — Wszelako co można
 będzie z mojej strony uczynić nie zamierzam,
 mam honor upraszać tylko Przeswietney
 Deputacji aby mi łopie Not Dawney

Berlińskiego ale że nawet
Imperatorowa Komandya się
w tonie wysokim y zdać się by
mniey skłonne do przyjęcia tak
umiarkowanych względem formy
kondycy jak się spodziewano w
Berlinie

N° 52,
d. 12 O^{bra} 1790

Expedycy Przeswiectney Deputacy
N° 64 pod data 29. 7^{bra} mialem
honor odebrać.

Eskaadra Duńska już wesła do
Borku hutey szego
Znajduje się tu teraz mata Eskadry
Rosyjska złożona z jednego okrętu
liniowego od 74 armat 2 fregaty
dwóch kutrow kłosa zawineta
do Borku hutey szego dla zabrania
kararetu y niektórych amunicyji
od czasu jak flotta moskiewska
tu zimowata pozostałych
Expedycy Przeswiectney Deputacy
N° 65 pod data 6. 8^{bra} mialem
honor odebrać.

N° 53,
d. 19 O^{bra} 1790

Szwedzkim stipulacyi, że coraz się
 powiększa, w rozmowach z Jmci Kanem
 Bernstorff widocznie dostrzegac można,
 minister Kruski y Sprawiający Interessa
 Króla Angielskiego, w takowych względem
 Rosyi dyspozycyach Ministerium
 tutejsze utrzymywac starają się.
 Jeżeli zbliżenie się Rosyi y Szwecyi
 niewątpliwym się okaże tedy Dwory
 Londyński y Berliński pracować
 nad tym będą, aby Dania od Aliansu
 z Moskwa odciągnoc, związek albowiem
 między Dania Rosya y Szwecya
 gdyby mógł mieć miejsce, nie tylko
 straszna na północy w wzglęzie sił
 morskich formowałby lige, ale nadto
 zupełnie szkodliwym byłby interesom
 tych Państw które w jakimkolwiek
 sposobie do handlu na morzu Bałtyckim
 są interesowane.

Książę Augustemburski z żoną swoją
 z Karlsbadu dnia wczorajszego do
 tutejszej Stolicy powrócił.

Następcą Tronu stanął w Friederichsbergu

Przebieg jest mieszkanie telnie
Krolewskie o pot mili od Kopenhagi,
Dziś wieczorem ma wiadomość publiczną
do Stolicy odprawic.

N° 48
D. 21. 7bris 1790

Ekspedycje Krzeswieckiej Deputacji
N° 50. miałem honor odebrać
Następca Tronu. publiczną wiadomość
z Liczba Zona, swoją dnia 14 czerwca
wieczorem odprawit, po czym przez
dni trzy trwała powszechna weatyp
miescie illuminacja, ciąg atoli wesolo.
publicznej przerwany został słabością
samej Liczby

Aliaze Karol Heskki dotad w Sleswiku
porozstat y dopiero w przyszłym
miesiącu spodziewany. Król z okazji
tego zaślubienia w dzień samego
wiadu wiele osob tak w cywilnym
iako y wojskowym stanie na
wyzsze rangi nominował.

Ekadra Duncka. dopiero ku
koncowi przyszłego miesiąca ma
być desarmowana.

Ymci Lan Hammond sprawujący
tu Interes Dworku Londyńskiego

na zastąpienie Jm. k. k. Frasier do
Madrytu nominowany został.

Expedycyę Łazienwickąy Deputacyi
№ 59 pod datą 11to lutego miałem honor
odebrać.

Jest tu wiadomość iakoby Rosyja
miała indirecte insynuować Dworowi
Berlińskiemu, że przyjmując pro:
-pozycyę seistego status in quo
względem Turkow, y skłaniając się
do powrocenia koczow podbitych
w krainiey szczy Wajnie Browincyi;
medyacyę Dworow sprzymierzonych
tym samym mniej potrzebną się
bądź wcale, do ukonczenia zupełnego
planu pacyfikacyi, z tego powodu
mniemam Imperatorowa, iż biorąc
pro basi negocyacyi status in quo
directe z koczow, samą traktować może,
ile gdy medyacyę Dworu Berlińskiego
nie znajdzie być dogodną Interesom
Państwa swego.

Z listow ministra Pruskiego przy
Dworze tutejszym okazuje się że

w Berlinie dość powszechnym
jest to mniemanie że Król Szwedzki
przez traktaty pokoju w sekretne
z Rosją wszedł związki; Debrat
nawet tenże minister zlecenie
aby się starał pozyskać zaufanie
Jmci Pana de Bernstorff y utrzymać
ministerium tutajże w diffidencji
względem Króla Szwedzkiego y Moskwy
poki dalszych y obszerniejszych
nieodbierze rozkazow od Dworu Szwedzkiego

N° 56
D. 2. O^{bris} 1790

Dwie Expedycje Przeswiecneyz Depudacy
N° 60 y 61 mialem honor odebrać
Jmci Pan Bernstorff miał doniesienie
iako by Rosja już zupełnie odrzucić
miała medyacyę Dworu Berlinskiego
oswiadczaiąc oraz że pod umiarkowa-
nemi kondycyanii pokoy z Turkami
zawrzeć gotowa, lecz directe z Portą
traktować zda.

Jmci Pan Hammond Sprawiający
Interessa Dworu Londyńskiego
odebrał Kuryerem rozkaz aby się
nie odwołocznie udał do Hiszpanii;
zastąpiony zaś będzie w urzędowaniu

swoim przy Dworze Kuteyszym
przez Jmci Pana Drake.

Eskaadra Dainska uir sie ku
Lortowi zblizyta, y w hrocie ma
byc desarmowana.

Kiaze Karol Heski P. O. suni ma
do tej Stolicy przybyc z dwoma
Synami swemi.

Expeditoye Przeswieckney Deputacyi
№ 63 pod data 25 zeszlego miesiaca
miatem honor odebrac

Jmci Pan Bernstorff uwiadomit mnie
ozawartym traktacie handlowym
miedzy Dania y Rzeczpospolita
Dyemenska, ktory w hrocie Ministrow
Zagranicznym ma byc komunikowany.

Nastepca Tronu zatruwiony teraz
manewrami Wojska, ktorego znaczna
czesc tak do tej Stolicy iako tez
y w okolicach na ten koniec zgroma-
dzono. Jmci Pan Arnim Cosel Kreski
przy Dworze Kuteyszym powiedat mi
ze odpowiedz Rosyi nie tylko jest
zupelnie odrzucajaca, medyacya Dworu

№ 51,
d. 9. Sierpnia 1790.

Berlińskiego ale że nawet
Imperatorowa Komaczy się
w tonie wysokim y zdać się
mniey skłonne do przyjęcia tak
umiarkowanych względem Borty
kondycy jak się spodziewano w
Berlinie

N° 52,
d. 12 O^{bra} 1790

Expedycey Przewietney Deputacy
N° 64 pod data 29. 7^{bra} miatem
honor odebrać.

Eskaadra Duńska iur. wezta do
Bortu kutyszege
Znajduje się tu teraz mata Eskaadry
Rozryjska złożona z jednego okrętu
liniowego od 74 armat 2 fregaty
dwóch kutrow kłosa zawineta
do Bortu kutyszege dla zabrania
szararetu y niektórych amunicyji
od czasu jak flotta moskiewska
tu zimowata pozostałych
Expedycey Przewietney Deputacy
N° 65 pod data 6. O^{bra} miatem
honor odebrać.

N° 53,
d. 19 O^{bra} 1790

Króle Karol Szeski dnia wstrzyższego
 ma przyjechać z okazji tego przyjazdu
 niejakie zarządzenie, między
 Krolewiczową, y Kiezną Augustem
 barską, sorka Krolewską, z
 przyczyną iż ta ostatnia oświadczyła
 że nie jest w intencji ustępować
 kroku Kieźnie Szeskiej matce,
 Krolewiczowej, y że się jej zdaje
 że podług etykiety pierwsze mieć
 miejsce powinna.

Byłoby tu dnia wczorajszego Jmci.
 Ban Brelin mający sprawować
 interesy Dworu Szwedzkiego na
 miejscu zmarłego w tym czasie Jmci
 Bana de Schlaf.

Ministerium tutejsze zdaje się
 w tym czasie bardziej niż kiedy skła-
 -niać się na stronę Anglii, z czego
 minister Rosyjski przy Dworze
 tutejszym znacznie nieukontentowa-
 -nym być się okazuje.

No 54
D. 29. O^{bra} 1796

Ja tu doniesienia iakoby Krol
Szwedzki zamyslat o zaslubieniu
Syna swego z corka Wielkiego Kie
Rospyskiego y ze Imperatorowa
sklonne byz ma do przyjecia
takowego projektu. -

By mi sie zdarzylo mowic z
kanem Bernstorff o rezolucyi iak
wielkiej przez Dwor Wiedenski
posilkowania Moskwy gdyby od
nowych nieprzyjaciol posilkowane
miata powiedzial mi iz to jasno
widziec mozna, ze lub wzajemne

Deklaracye, w Reichenbach podpitanie
wstrzymaja Dwor Wiedenski od dalsz
operacyi wojennych przeciw Roscy
w szeregulnosci nie uchylaja iednak
bynajmniej, ogolnych Artykulow
traktatu miedzy Roscy y rzeszonym
Dwozem w celu wzajemney obrony
ugodzonych, dodal nadto ze Roscy
zdacie sie byz determinowane

raczej kontynuować wojnę niż
Łopesyi Berakowa z terytorium
odstąpić.

N° 55

D. 26. 8^{go} 1790

Lubo Kierstwo Hecy Anaydua się tu
Dwoma Synami yz forka młodsza
wiedzieć atoli ierze, nie można
czyli Kierze sam zimować w tej Hecy
bedzie, jest mniemanie że zostawisz
tu Kierze Do Nieswiga powroci
Odmiany ktore Krol Jmei Szwedzki
od czasu powrotu swego do Stokholmu
w Administracyi Rządowej przedsięwziął
mocno tu sprawily zastanowienie,
mam wiadomość zbarzo dobrego zrodla
ze Jmei Jan Borche minister Dworu
Berlińskiego w Stokholmie istotnie
się przyłożył do utozenia planu
takowych odmian szeregubney co do
administracyi Skarbowey, ze zamysla
nawet porucic służbę Krola Pruskiego
w tym spożriewaniu, ze w służbie
Szwedzkiej na czele Departamentu

Nr 56
D. dy. Glinygo

Skarbowego umieszczonym będzie
Lokaty Zagraniczne. Da przeciwny
wiatru do tego momentu jeszcze
nie nadeszły.

Dwie ekspedycje Przeswieclnej Deputacji
N. S. by 60. mialem honor odebrać!

Meister Bernstorff miał doniesienie
ze in consequenti dawey książcei Lotent
nowi o Turkow odpowiedzi ze pokoiu
z Rosya zawrzeć nie sa winteni,
inaczej chyba za medyacya Krola
Pruskiego, ten książce przedsiwziął jak
najmocniej kontynuować operacye
woienne koncem przymuszenia Onych
do przyjecia osobnego pokoiu.

Meister Bernstorff jest w tym mniemaniu
nie ze Dwor Berlinski przymuszać
Imperatorowey nie zecca do przyjecia
swey medyacyi, a z tym ze y Turcy
chelnie przyjmą pokoiu pod umiarkowa
nymi kondycyami, ze nawet zezwoly
na odstapienie Berakowa byle im
reszta podbitych prowincyi powrocona
była.

Co do bedacego jakoby wtraktowaniu
Alliansu między Szwecya y Moskwa
wiadomosci ktore tu mamy okazywa

mi iż iako sam przez siebie czas
mniemat że wiadomości ta być
może doprawdy podobną, tak usi-
starat się odkryć jeżeli na pew-
naki fundament, z ostatnich zaś
Doniesień Jego okazuje się iż wty-
czasie wcale nie masz kwestyi o
alliansie lub związku takim
między dwoma wspomnionemi Dwor-
ami. Był tu wtych dniach Jmci Łan-
duza w charakterze Posła Extraor-
dynaryjnego Dworu Lisbońskiego, przy-
Dworze tutejszym, tudzież Jmci
Drake mający zastąpić Jmci Łan-
dunowa w sprawowaniu Interesów
Dworu Szwedzkiego.

Expedycyę Przewodney Deputacy-
i N. J. miałem honor odebrać. —
Jest tu mniemanie, które się na
Doniesieniach z Stockholm gruntuje
że jeżeli wciągnę być zimy pokoy
między Rosyą y Cortą, ukonczony
nie będzie, y powszechna nie
nastąpi pacyfikacya, tedy Król
Jmci Szwedzki zatakwiszy nieco

N° 50

D. 18 g^o bris

wewnętrzne w kraju interesa, na stronie
tego Dworu. Determinować się będzie
który mu znaczącej i tak awantaje
offiarować zechce.

Minister Hiszpański przy Dworze
tulejszym odebrał wiadomość o podpi-
sanym w Madrycie między Anglią
i Hiszpanią, pokoju, lubo Arbitrow
zobowiazek stron ugodzonych dokładnie
jeszcze wiedzieć nie można, z ogólnego
ale doniesienia, pokazuje się iż
Dwor Londyński zabezpieczył dla
siebie wolność formowania Kolonii
na brzegach Północno-żachodnich
Ameryki wyspy Kalifornii
i Meksyku. Miał tu układa
Dnia wczorajszego pierwszą ukłoda
Amerykańską na której stoył Prezydent,
iaku Losel Extraordinaryny i Minister
Wetnomocny Dworu Portugalskiego
Expedycyę Przeswietney Deputacyi N. S. p.
miatem honor odebrać.
i Meksyk Bernstorff na ostatniej Konferencyi
powiedał mi że miał doniesienie z
Warszawy iakoby na ponowione

N° 59

20. 9. 1801

Zdanie Króla Szwedzkiego Królowi zleciły
Szczęśliwej Deputacji rozporządzić
konferencyę z Jm. K. Lanem d'Engeström
w celu negocyowania traktatu handlo-
wego y obronnego przy tej w tej mierze
nie miałem żadney od S. Deputacji
Informacji - Odpowiedziatem w ogólnos-
cie Rzeczpospolitej zabezpieczając swą
egzystencyę polityczną niezamierza
pewnie odnowić dawne związki,
z przyjaznemi sobie Potencjami, lub
wziąć w nowę gdy tego potrzeba
wyciągać będzie, nie jest ni jednak
dotąd wiadomo aby w tym czasie
allians obronny miał być w trakto-
wie między Królem Szwedzkim y
Rzeczpospolitą.

Zdaje się iż Król tutejszy z satysfakcy-
j odebrał wiadomość o pokoju między
Anglią y Hiszpanią, lubo w ogólnosci
Handel Dunski na tym kaci a
przynajmniej spekulacye wielu
partykularnych negocyantów zawieszony
zostały.

№ 60

D. 29. G^{bris}

Deklaracya Króla Jmci Szwedzkiego
w Konstantynopolu przez Jmci Pana
Heidenstam uczyniona znacząc tu spra-
wie radziwienie, dać się zrozumow
z Jmci Panem Bernstorff iz Ministerium
tutejsze ma przystaną sobie z Stambulu
oney kopie, Krocz ogólnego uwiadomienia
Sofy o zawarłym z Rosyją pokoju ma
wniej znaydować się punkt jeden
w którym wyraźnie zawiera się upewnienie
ze Imperatorowa przyjęta kondycya
przywrocenia Łowcie Krzymu od Króla
Szwedzkiego sobie podana.

Piaze de Bawern Feldmarszałek w
Turbie Duńskiej przybył w tych dniach
do tutejszey Policy.

Expedyrye Przeswietney Deputacyi
№ 72 pod datą 12 G^{bris} miatem
honor odebrać.

Wiadomość o zwycięstwie Kiti przez woyska
Rosyjskie znacząc tu sprawila impresyja
Jmci Pan Bernstorff dać się nie jako
być niezadowolonym z tego zwycięstwa
Rosyjskoy, zyczeniem albowiem Ministerii
tutejszego było aby żadna z stron woiuących

№ 61

D. 27. G^{bris}

przed koncem tej kampanii decy-
jacego nie miała awanturę.
Jest tu mniemanie że Książę Karol
Heski ma wnieść Dorady Stanu
a że na to miejsce Książę Augustem
ski ma być postany do Księstwa
Holsztyńskiego jako Króla Generalnego
tegoż Księstwa

Był pismo przez Jmci Panów de
Heidenstam i Brentano ministerio
Lorty podane per extensum teraz
w ręku moich się znajduje także se
w terażniejszych okolicznościach nadto
jest interesującym, abym kopii onego
nie miał przestać Czeskiej
Deputacji

Expedycje Czeskiej Deputacji
N° 73 pod datą 26. 9bis mialem
honor odebrać

O niezakiego czasu zamysłano tu
wzrostem zmniejszeniem wojska królewskiego
które w proporcji ludności Krainy
pewnie nadto jest liczne, ~~to~~ projekt
ten po części teraz do skutku przystępuje
zaoczna, w tych dniach dwa bataliony

N° 62

D. 4. 10bis 1796.

infanterji y Regiment jeden Kawalerji
 zredukowane zostały, Oficerom zreduko-
 wanych Regimentow potowa pensyi
 zachowana będzie. Pieniądze szlakowej
 redukcji wskarbie pozostałe obrocone
 być mają, na powiększenie arsenatu
 morskiego y wystawienie iżeli będzie
 można z czasem floty galbrowey, której
 Dania dotąd ieszcze nie miała.

Dwaj wspólnicy Bönzenstierna w
 sprawie owej uknowanego podpalenia
 floty Rosyjskiej w porcie tutejszym
 Schiltz y Obrien, zwięzienia do którego
 na całe życie skazani byli, wypuszczeni
 zostali z warunkiem atoli aby się w
 Łanskwach Króla Duńskiego przaydować
 nie wazyli

Expedyce Kzeswieckey Deputacyi № 174
 mialem honor odebrać.

Mamy wiadomość że Król Szwedzki
 zlecił rozporządzić Negocyacyę w mieście
 Mecklenburskim koncem zaciągnięcia
 Summy million 200 talarow walspię
 jednak należy aby się ta udac miała,
 bilety Szwedzkie przez bank Sztokholmski

N° 63
 D. 11. 18bis

afsekurowane; bracia tuż teraz
17 pc. bilety zaś przez Skarb Królewski
zarezerwowane 34 pc. między różnymi
projektami i układami Króla Szwedzkiego
dotyczącymi do zasilenia wyniszczonego
z piernicy Kraju, był projekt
negocypowania z Hiszpanią konwencji
zapewniającej Dworowi Sztokholmskiemu
corocznie pewne subscja pieniężne,
lecz projekt ten przez Dwór Madrycki
zupełnie usunięty został
Ekspedycja Przeswieśnej Deputacji
Najwyższej miałem honor odebrać
Jmciemu Bernstorffowi w prywatnym
ze mną pomowieniu powiedział mi iż
na doniesienie od zaufanego przyjaciela
w Ministerium Saskim będącego iż
wybor Elektora na tron Polski znaczący
w Saxonii czyni zastanowienie, yż
gdyby Elektor przyjął Koronę Polską
pewnie by to znacząco w Krajach jego
władczych sprawiło nieukontento-
wanie.

Przy liście z notyfikacją o nominacji Jmciemu
Janowi Ankwicza Jmciemu Bernstorffowi
oddawaniem zapytał mnie, czyli nie

Nr 64,
D. 10. 10^{br}

mam oraz listu recedentalnego dla
 Pana Przewodniczącego na co mu odpowiedziałem
 że lubo nie mam w tej mierze wiadomości
 od Zwierności mojej, nie wątpię jednak
 iż takowy list według etykiety y przyjętego
 zwyczajem przed przybyciem nowo nominowa-
 nego Łoża nadesłany będzie. Co się zaś
 mnie tyczy, gdy przy następnym
 rekomendacyi Przewodniczącej Deputacji, na
 Łożystwo przy Dworze tutejszym nominacji
 Wł. J. Ł. Ankwiera, nie dla siebie

zabezpieczonego nie widzę, mam honor
 upraszać, aby mnie Przewodnicząca Deputacja
 awiadomić raczyła, o swoim w tej mierze
 rozporządzeniu, tudzież pensyi jaka dla
 mnie zachowana być może.

Kapituły Przewodniczącej Deputacji
 N. J. Ł. miałem honor odebrać
 Nadeszły tu wiadomości z Norwegii
 iż w krainach Króla Szwedzkiego nie
 iakie widac przygotowania do zatorzenia
 magazynów na pograniczu Norwegii;
 y że Kapitan Smith Angielski który
 podczas ostatniej wojny Kampanij
 we wszystkich polichkach przy Królu
 Szwedzkim się znajdował znaczneyte
 Łoży Norwegii zwiedził. Lubo

N. J. Ł.
 D. 29. 10. bra 1790

Zmniejszone w tym czasie siły króla
Szwedzkiego w wyniszczeniu krajów
jego, dała się zupełnie Danii
zabezpieczyć, znacznie jednak, te
wiadomości król kategoryczny postanowił
w kapitana Haas wysłać do
Norwegii dla osiągnięcia dokładniej-
szych w tej mierze informacji, jest
tu także wiadomość że 50,000 Tal.
które wkrótce przed zawarciem
pokoju z Moskwa, królowi Szwedzkiemu
z Berlina były przestane królowi
Pruskiemu teraz już oddane zostały

THE
LIBRARY
OF THE
MUSEUM OF
COMPARATIVE ZOOLOGY
AND ANATOMY
HARVARD UNIVERSITY

THE
OF
AND

H. HONIG
&
ZOOLOGEN

Korespondencya
 z Przeswietna Deputacya Interesow
 Zagranicznych
 a 1mo Januarii 1797.

Kart iud. et ordinarij. v. 11
 titulu. rancowica. 29. -

3

A
Quia 1° p^o

A
2. 8. p^o

N° 1^{mo}Dnia 1° Januarii. 1791.

Z Rozporządzeniem Nowego Roku, kontynuując Urzędową moją,
z Przewielbnym Deputatem Korrespondencyj, mam honor
zawiadzić, podług dyktanda od N° 1° —

Wpędzając Przew. Deputatowi N° 77. miatem honor
odebrać.

Jako od czasu zawarcia pokoju w Werelu, między Rosyją
y Królem Szwedzkim, Dwór tutajszy nie miał obawy,
aby zbliżenie się dwóch Dworów, Petersburskiego, y Sztok-
holmskiego, dla Danii nie było szkodliwym, tak tem z zupeł-
nie w tym mierze uspokojonym stał się, gdy Jm. Pan
Wassiliew, Konsyliarz Legacji Rosyjskiej przy Dworze
tutajszym, w tych dniach z Petersburga przybył, y przyniósł
uroczyście Zapewnienie, iż Imperatorowa, jak sama trun-
stale w przyjacielskich względach Danii dysponując,
tak niedowoli, aby ta, przez kogokolwiek pokrzywdzona
była. —

N° 2do

d. 8. Januarii. 1791.

Wpędzając Przew. Deputatowi, N° 78. miatem honor odebrać.

Jm. Pan Bernstorff powiedział mi, że ostatnia determinacja
Dworu Petersburskiego, Ministerio Berlińskiemu otrzy-
czona, zawiera kondyccyę zachowania dla Rosyi Orszakowa,
cum territorio; dodał nadto, że Imperatorowa tak jest urażona
proposycjami, y naleganiami Dworu Berlińskiego, iż nierozumie,
aby z negocjacyi directe między dwoma Dworami, pomysłu
skutek obieć sobie można; toż samo y Ministrowi
Ruskiemu powiedział, z tym dodatkiem, że Sądzi, iż uszyje
interwencyi trzeciej Potencyi, utatwić by mogło negocjacje,
y zdanie musi, że Dania, mogła by być tą trzecią Potencyją.

nato gdy zapytany został Jm Pan Bernstorff od Mi-
stra Pruskiego, czyli to oświadczenie jego może wchodzić
Urzędowe; odpowiedział, że w tej myśli takowe czyni mu-
oświadczenie, aby o nim Dwór swój uwiadomił; z tym
zapewnieniem że Król Jm Dniński, będzie się miał
szczęśliwego, jeżeli interwenyja swia, będzie się mogła
czynić, do utrzymania pokoju między Mocarstwami Eu-
skimi: i tak odpowiedz Minister Pruski z Berlina odbi-
dnieć nieomieszkał.

Przybył tu w tych dniach Jm Pan de Ehrenheim
mający sprawować interesu Króla Jm Szwedzkiego
przy Dworze Lutajskim.

N° 3^{tie}.
d. 15. Januarii. 1791.

Expedyja Pr: Deputacji N° 1me pod datą 1. Januj: miał
honor odebrać.

Następne z Norwegii doniesienia okazały iż Kapitan
Smith, usiłował tamże wznieść rozruchy; Jm Pan Bern-
powiedział, że miał dokładne w tej mierze doniesienia, z któ-
kżdemu, łatwo byłoby się przekonać, że w innym kraju
gdyby się zwierzechnowi mimcy powodowała tego rodzaju,
Kapitan Smith, mógłby stuzime być aresztowany,
sądzony, jako człowiek przeciwn rządowi mianowicie, y
Kraju nakłonić lud do buntu.

Rząd Lutajski, ujęte zatrudnia się wynalezien
sposobów zmniejszenia wydatków Skarbu: redukcya
wojska, kontynuowana nie będzie, lecz inne nato m
nastąpiły odmiany, zmniejszono znacznie liczby
urzędowców do administracji Morskiej, redukcya

N° 4to.

d. 22. Januarii. 1791.

listy Cywilney ma takie w krotce następi, podług Kłócy 13. od Sta,
do wszystkich pensji, ma być odwołano.

Epedyuy Prz: Deputacyi N° 2. miatem honor odebrać.

Gdy Jmci Pan Bernstorff uwiadomitem, iż w liście Kredencyonalnym Jmci Pana Ankwirza, wyrażone bęziedwołanie Jmci Pana Rzewuskiego, odpowiedział mi, że lubo jest zwycaiy, tak u Dworu tutajszego, iako y u innych, aby Minister bęziedwołanym, Akt odwołania swego osobnie oddał, lub też z przytoczonym od siebie, do pierwszego Ministra listem, tenże nadstul, mimo wyrażonego odwołania swego, w liście Kredencyonalnym nowego Ministra, co się zwycaiy tylko, iak powód nominacyi wymienia. Jeżeli jednak inny jest w tymczere spůsob, względem Pstów Rzeczyplcy, zwycaiy używany, Acznie się Dwor tutajszy do niego stosować będzie.

Naderzły tu wiadomości z Petersburga, iakoby Minister Hiszpański, przy Dworze tamtejszym, odebrał rozkaz tuzenia się z Ministrem Angielskim, y popierania jego Kroków, w zamiarze nakłonienia Rzeczy, do przyjęcia propozycyi siatego Statu
in quo.

Sprawniuy interesu Dworu Londyńskiego, w prywatnym Ze mnie pomówieniu, wyraził, iż ten postępek Hiszpanii, jest skutkiem oddzielnych Artykulów Konwencyi Madryckiej, przez Jmci Pana Fitz Herbert, w roku przeszłym negocjowanej: Jmci Pan Bernstorff jednak mniema, iż Hiszpania przyjęła tylko ponawia przetwózenia, końcem przysposobienia pokoiu, między Rzeczypłcy y Porty, tak, iak iuz przez bonn Oficij, Kontrybuowała do przywrócenia pokoiu, między Szwecyją y wspomnianym Morawstwem.

N° 5to
d. 29. Januarii. 1791.

Expedycja Prz. Deputacji N° 3. miatem honor odebrai.

Jn consequence tego, w w N° 2. Miesia bieżącego
wyrażam, mam honor donieść Prz. Deputacji, iż nad
26. przeszedł tu kuryer z Londynu, przez
y Berlin, y przyniósł Depeszę, od Ministrów trzech
rów sprzymierzonych, podług których się Ministromi
ówiadają Jm. Panu Bernstorffowi, iż Dwory spr
mierzone, chętnie przyjmują, bona officia, y interwency
Dworem Dumskiemu, w celu przyspieszenia pracy
między Rosyją, y Turcją; nieudalają się jednak od
propozycji, siutego Status in quo, które pro busi
goyacji Turcji ma; in consequence więc takowego
ówiadzenia, słowem od Ministerium tutajszego
Instrukcyę, Postowi Dumskiemu w Petersburgu
przesłane.

Nadmiu 26. przeszedł kuryer Angiel
mimo Kopenhagi, przeto do Stokholmu.

List odwołujący Jm. Pana Rzewuskiego, wr
z Kopiją, od Prz. Deputacji, mnie przestany, niedo
Jm. Panu Bernstorffowi oddatem. —

N° 6to
d. 5. Februarii. 1791.

Dwie Expedycje Prz. Deputacji, N° 4. y 5. razem miatem
odebrai.

Z Dalszych informacji, które sławem się zasięgnę
okolizności wyrażony, w ostatniej Expedycji mojej, okazało
iż lubo Dania zechce kontrybuować ile jest w jej mocy,
nakłonienia Rosyji, do przyjęcia Status in quo, skutec
jednak tej interwencji, wątpliwym się być zdaje, podług
samego Jm. Pana Bernstorffa, który, z tego przymyśla
tej negocjacji upatruje trudność, że ostatnie propozycje

przez Anglię, Rosji używane, w odpowiedzi Ministerio Londyń-
skiemu srebro podane, przez Ministra Dworu Petersburskiego,
wyraznie odrzuconemi zostały; powtórze, że gdyby nawet Impera-
torowa, powołosi swoje w tym mierze okazata, Kieże Potemkin
przewaga swoiz ja Ministerio, znajdzie sposob zatroszczenia
Negocyacji, gdy proponowany Statum in quo, widokom swoim
nieodgodnym znajdzie.

Z Dyspozycji aktualnych Ministerium tutajszego,
wnosi można, że między pobudkami ofiarowania interwencji,
była i ta, że w przypadku wojny Lenkroń z strony Danii
użyjony, Służby iey może za pozorny powód zachowania
ścisłej neutralności.

Ministrowie trzech Monarchow sprzymierzonych, mianowicie
Angielski, y Pruski, tłumaczy się teraz w sposobie ozna-
czającym ostatnia determinacyi ich Dworow: iż Ministerowie,
dali uwiadomić Janu Bernstorffowi, że jeżeli interwencya
Danii, pożądanego nie przyniesie skutku, zbliżają się
wiersna, nagłe zwycięstwa wojsk Rosyjskich, a nawet
honor ich Monarchow, niedozwala im Służby bezskutecznych
przeciwnej Negocyacji. Wątpi niemożna że Dwory sprzymierzone,
przyjmując interwencyę Danii, zleciły on Ministerom swoim
przy Dworze tutajszym, wymarkować dyspozycje rzeżonego
Dworu w przypadku wojny.

Spodziewamy się, że finalna odpowiedź Rosji, na
proponujące Dworu tutajszego, jako 1° Maria, wiadoma będzie.

Wyrażają też Deputacyi to, w mniemaniu w terażniej-
szym stanie rzeczy istotniejszą zdawalo, dodać i to w mniemaniu,
iż tu jest powszechna obawa, aby Porta w tym czasie, oddzielonego
z Rosją niezawarta pokoiem, a przeto nieuznana bezskute-
cznemi Łamiary Dworow sprzymierzonych.

N° 7mo
d. 8. Februarii. 1791.

Mamy tu wiadomości, iż w Szwecyi, znaczne się czynią przygotowania wojenne, tak co do sił lądowych, jak też morskich. w Karlskronie znaczna liczba rzemieślników pracuje w Arsenale morskim, Port rzecznego Miasta Szwedzkiego jest strzeżony, w celu zabezpieczenia wniknia Szwedzkiego, ludziom obcym, aby wszelkie przygotowania, w sekrecie skowane być mogły. w Prowincjach potwornych ma być zebrane Korpus od 5,000. ludzi. Król Szwedzki zlecił Kommissantom swoim, we wszystkich prawie Miastach handlowych niższej Szwecji, utworzyć magazyny, dla zabezpieczenia piędzi, też y w tej, Szwecji przez Konsula swojego uczynić.

Co do wiadomości w ostatniej ekspedycji przez Deputacji wyrażonej, jest tu mniemanie, że interwencja Króla Neapolitańskiego, Porcie ofiarowana była za inzynuaz Dworu Wiedeńskiego, stosownie do propozycji, listego Statu in quo. —

N° 8mo
d. 15. Februarii. 1791.

Ekspedycja Pr. Deputacji H. C. miatem honor odebrał.

Mamy tu wiadomości, jakoby Cesarz miał pisać do Imperatorowy, kincem nakłonienia Jej Monarchini, do przyjęcia propozycji Dworów Sprzymierzonych, y zawieszenia z Porty, pokoiu, pod umiarkowanemi Kondycjami; miało być wyrażono w tymże liście, że w przypadku kontynuacji wojny, Dwór Wiedeński niemógłby skutecznie przeciwstawiać Moskwy.

Mam wiadomości z pewnego źródła, iż Moskwa bierze aby Anglii, handlu który ma na putnowy, przez Polskę, nieobróciła, dala do zrozumienia Dworowi Londyńskiemu, iż gotowa jest odnowić dawne Konwencye handlowe, między

Angliji Rosyja istnieje.

Nadmiu wczorajszym, przybył tu Kurjer z Petersburga, a zatrzymał się pierw u Jmci Pana de Kondner, Ministra Rosyjskiego, przy Dworze tutajszym, do którego miał także Depeszę; kontynuował dalej drogę do Sztokholmu; ile się mógłem dowiedzieć, miał Minister Rosyjski przez tego Kurjera, odebrać rozkaz od Dworu swego, aby deklarował urządzenie Ministerio tutajszemu, że Rosyja nie wniesie w żadne związki z Królem Szwedzkim, bez wiadomości Dworu tego; y że gdyby Allianc między Rosyją y Szwecją był w traktowaniu, projekt takiowy byłby komunikowany y Danii.

N° 9re

v. 19. Februarii 1791.

Expedycy Pr: Deputacyi miatem honoror odebrai, N° 7.

Subo podług pierwszey wiadomości którą mić mógłem, w ostalney expedycy doniastem Pr: Deputacyi, iż Kurjer Rosyjski tu przybył, kontynuował drogę swię do Sztokholmu; gdy jednak staratem się o dalsze w tymże informaye, okazało się iż rzezony Kurjer, dotąd jeszcze w Domu Legacyi Rosyjskiej zatrzymał się. Gdy na ostalney konferencyi Jmci Pan Bernstorff mówił że maż o kontentach Deklaracyi Dworu Petersburgskiego, przez Jmci Pana de Kondner spodany, użył tych wyrazów, że Dwór tutajszy, jest zapewnionym przez tę Deklaracyę, iż Rosyja nie wniesie w żadne związki z Szwecją, bez participacyi Danii; uszyntem kwestyę, czyli ten wyraz participacyi, brany ma być za inwitacyę Danii do potroynego Alliancu? odpowiedział mi, że w tym znaczeniu brai onego niemoże, bęże oraz zapewnionym, że dotąd żadney w tej mierze Negocyacyi między Rosyją y Szwecją niemaż y że te dwa Sanstawa, zatrudniaj się aktualnie ratowaniem

zatatowaniem niektórych troydności względem granic w Fin-
dyi: ze wszystkich więc kwestyi, które z okazyi Leg-
kuryera, Jmci Panu Bernstorff czynić mi wypadło
iako y z tych, które mu inni Ministrowie czynili,
żadney inney wiadomości dotąd wyuzgnąć niemożna,
prócz tey, o ktorey namieniem w terażniejszey, y
w przeszley Depeszy mowey. —

N° 10me
d. 26. Februarii. 1791.

Expedyca Pr: Deputacji N° 8. miatem honor odcbrai.

Nadmiu 23. przes: Kuryer Rosyjski, o którego prze-
byciu w poprzedzących ekspedycjach miatem honor donies
Pr: Deputacji, ekspedycyowany był do Stockholm. Osta-
tnia Odpowiedz Rosyi, Ministero Berlinkiemu dana, urzędowa
Dworowi tutaj, razem komunikowana, była. Jest domniemanie
że w piśmie przez Jmci Pana de Krodner z tey okazji podany
ma być wzmianka o dawney konwenacji, między trzema Mo-
stwami północnymi, tudzież o awanturach, inkielby z odnowieni-
oney w terażniejszych okolicznościach wynikić mogły, mianow-
co do punktu zamknięcia morza Bałtyckiego, w celu doko-
nienia wejścia, na rzezone morze, flocie, wszelkiej obcy
Potenji.

w Partykularnym pomowieniu z jednym z Ministrów
Zagranicznych, Jmci Pan Bernstorff uczynił wzmiankę, o by-
dajym w traktowaniu Aliansie między Anglią, y Rzeszpłtą
y wyraził że takowy projekt Aliansu, w terażniejszych ok-
licznościach, okazwie, iak mało przyjacielskie, y intencye
Anglii, względem Rosyi, a za tym, może być przyjąno, nie-
chęć między Dworami Petersburskim y Londyńskim, y do-
trodni Negowany, w celu przyspieszenia pacyfikacji, roz-
przate, lubo niebytem od Pr: Deputacji uwiadomionym

o stanie Negocyacji, między Anglią, y Rzeszą; i zdatem jednak
 powinniśmy mi, zainformować Jm. Pana Bukatego,
 o Sentymencie Dworu tego, aby, gdy będzie widział potrzebę,
 prężył się mógł uprzedać, wszelkie niedogodne interesom
 Polski insynuacje, Ministerio Londyńskiemu czynione.

N° 11mo

d. 5. Marca. 1791.

Expedyce Prz: Deputacji N° 9. miatem honor odebrać.

Co do punktu tego Expedycji, iakoby Anglii czyniła staranie,
 o przeziętnie Dworu Dnińskiego do swojej ligi, mam honor
 donieść Prz: Deputacji, że Dwór Londyński dotąd tu w tej
 mierze, propozycji formalnych nie czynił. Ministrowie
 Dworów sprzymierzonych, starali się tylko wymiarować
 dyspozycje Danii, w przypadku wojny, które iednostajnie do
 neutralności skłoneni być się zdają; dodaj i to wimieniem,
 że lubo Ministerium tutajże, Allians między Szwecją, y
 Rosją zupełnie niedogodnym interesom Danii być mniemają,
 gdy iednak Imperatorowi, mają ieszcze nadzieie pokoju,
 zdaje się iedwójce ukoniecznienie onego, ta okoliczność iedwójnie
 rzeczy iednako w zawieszeniu do pewnego czasu.

Podług wiadomości, które tu nadeszły z Petersburga,
 Jm. Pan Ostermann miał prouisorie oświadczyć Ministrowi
 Dnińskiemu, że iako interwenya Danii, niedomienia bynajmniej
 stanowi propozycji, od Dworów sprzymierzonych, iuzi kilkakrotnie
 powtarzoney; rozumie, że y odpowiedz Imperatorowy, niemuze być
 inną, iak tylko stworzona do odpowiedzi posporednich, y zdatniejszą,
 za pierwszą Londyńską pokojem, zabezpieczenia dla siebie Osiat-
 wącum Territorio.

N° 12mo

d. 12. Marca. 1791.

Expedyce Prz: Deputacji N° 10. miatem honor odebrać.

Opowiedz urządowi Ministerium Petersburskiego, w
tych dniach nadeszła, i stoworną, iż znalazła do tego, co
w ostatniej Depeszy, mialem honor donieść Prz. De-
putacyi.

Następnie podane było od Dworu Lutajskiego, Mi-
nistrom trzech Dworów sprzymierzonych, pismo przekładające
obszernie pobudki, które determinowały Imperatorową, do uchyle-
nia proponowanego, pro busi Negocyacji, sius tego Status in quo
Kopie literalny rzeczzonego pisma, mam honor przyjąć
pod literą, A. podał oraz Jan Pan Bernstorff, wspomni-
anym trzem Ministrom Noty, w której proponuje środki,
mogące przyspieszyć pacyfikacyę - której Kopia w an-
neksie, pod literą, B. Sub-dodania finalnej odpowiedzi
ciż Ministrowie, nowych od swoich respective Dworów
potrzebna instrukcyi, sprawiwszy interes Dworu Lon-
dynskiego, uczynił iednak provisorię inimiacyi Ministeri-
lutajskemu, iż z natury rzeczy wypada, aby Rosya, iezeli
żąda Pokoju, przed rozprawieniem wszelkich negocyacji,
zawiesiła dalsze operacye wojenne przeciw Turcie.
Z sposobu tłumaczenia się trzech Ministrow wnosi
można, że Dwory ich skłonić się mogą do przyjęcia mo-
dyfikacyi, w znaczeniu proponowanego Status in quo.

N° 13to.
d. 15. Marca. 1791.

Depeszy Prz. Deputacyi N° 11. mialem honor odebrać.

Do tego, w ostatniej Depeszy, mialem honor donieść
Prz. Deputacyi, co do ieszcze winieniem, iż Senat Moskiew-
ski przy Dworze Lutajskim, odebrał świeżo raskaz z Pe-
tersburga, popiera iakymocniej te kondyteracye, które
Ministrowi Duńskiemu w Petersburgu przelozone były

Gdy w Szwecyi przygotowania wojenne miały być, Arząd
tutaj z swej strony, dyspozycje ku obronie, i zabezpieczeniu
własnemu uczynił. w tych dniach wydano rozkaz, aby
z Norwegii, 1500. Marytkow, do uzbrojenia Eskadry przaj
stawiono.

N° 14to.

19. Marca. 1791.

Sub. ju. Jm. Pan Poseł dnia węgierskiego tu stangł, gdy idnak z Ministrem
tutajszym dotąd się przewidział, dziś jeszcze ekspedycy, moie
mam honor przestać Prz. Deputacy, immi urzędowa
Korespondencya Jm. Pana Posła, rozpoczyna będzie.
Jeżeli w ciągu urzędowania przedynarszego, Prz. Deputacy
znalazła domieszenia moie byż dokładnemi, za fałszywie
poczytam, gdy konuzę one, zyskam approbacy, tak
poważney Magistratury, i to zaufanie, na które
sobie starobie pragnę, przez niedmienną chęć służenia
Kraiovi, pod szanownym Jej Zwiierzchnictwem.
Spodziewam się, że Jm. Pan Poseł, zażyczy
mnie zechca swym zaufaniem, a zachlubną z moiey
strony być sobie miał powinności, profitując z sił
Jej, byż oraz ile można użytecznym, i pomocnym,
w publiczney postudze.

II. Protokolicznosi terdzimeyzych, i Stani Negowacy
praj Dworze tutajszym, domiesc wimienem Przew.
Deputacy, że jako propozycyew Noie Jm. Pana
Bernstorffa Ministrom Dworow Sprzymierzonych

podanej. Dawaty mi się z wielu miar niedogodne inte-
Rzeczyp. mianowicie w widokach handlu szarno-
morskiego, gdyby Rosya granice swoje posunęła
aż do brzegów Dniestru; tak staratem się przeciw
tymże propozycjom czynić inzynuacye Jmci Sa-
de Bernstorff, i wspomnianym Ministrom.

Sprawiającemu Interessa Dworu Londyńskiego przetożytem; z
takowe propozycye powiększając prawnanie
na morzu szarnym, interesom Samey Anglii mo-
być szkodliwe, naw zemną się zgodził; i tówor-
do tego, w pomówieniu z Jmci Sa-
de Bernstorff, wyraził, że lubo nieodebrał jeszcze odpowiedzi
Urzędowey, na oddaną mu Notę, Ministerii
tutayszego; dosyć jednak jest informowany o in-
cyach Dworu szarnego, aby mógł provisorie
oswiadczyć, że Anglia niezezwoła na żadne
konduycy, któreby mogły zmniejszyć nieogran-
czoną dotąd wolność nawigacyi Łoży na Dniestru
lub w jakimkolwiek sposobie sięśmiać handlu
który tę rzekę prowadzony być może.

Jmci Jmci Sa-
de Bernstorff zlecił mi donieść Przewo-
Dputy, iż przeciwstawiając przez Brunswig,
dowiedział się, że Sizzo Brunswicki, zajął się u-
czyłką Polskiego; do czego umyślnie zdalnego spro-

Polaka.

w Numerze 1^{szym} Roku bieżącego, wiadomita
 mnie Prz. Deputacya, że mi tytuł Konsyliarza Legacyi,
 taskawie nadać raczy, zawieszając oraz adygnowanie
 pensyi na putroze, a 1. Febru: zażęte, aż do
 przyjazdu Jw. Jmci Pana Polka, ponawiam więc
 tena prozbe, aby Prz. Deputacya, stowornu do
 charakteru mego pensyi, determinowai raczyła.

N° 15to

26. Marca 1790.

Ostatnia, Prata, odebrata Legacya nasza ekspedycya od Prz. Deputacyi
 N° 12. Bym nie mierzal prozadu w Protokule roznim,
 waiz, az pierwszy odezwie moicy, Numer w rzedzie
 nastepny.

Nadmiu 23. pres: mialem zaytkle u Dworu
 audyencye; tych jest com, zabierain, przeto dwie godziny
 okladem czasu. Krol tak spokojnego smalarkem,
 iak sobie tylko zyczyi mozna, stal pod batrachinem,
 po prawey rze o kilka krokow, asystowato Minister
 rium, wazh Rada Stanu. Oddat mi ukton, za
 ukton, z powaga, wystruchal komplementu
 z uierpliwosciu, zupełny; a gzym miowie przestol
 rzekl; iz kontent jest z wyboru mego, i z okazji poznania
 mnie, dodaje iz nieboznie nie zamiedlanego, co by moiz w
 Stolicy bytrusi, mogto mi zrobic przyjemniejszay.
 Odebrawszy potym Krol predeutales, oddat se Horabi

Bernstorff, aia wyszedtem, niezekaizę żadnych kn
bo tak się tu postępowai zwykło. Powszehnie p
żerumysł tego Pana coraz się ku większey spokoj
zblizu.

Nazajutrz w dzień rozprawy konferen
znapowatem się u Hrabi Bernstorff. Subo
ieppure znam tego Ministra, zdawało mi się ied
w nim postrzegai iakgś niespokojności; a gdy mi
bytem, który tę obserwacyę zrobiem, owszem roz
iż kolleday mi, którzy tak iak in po Posle Ma
miele swoje konferencyę z Hrabi Bernstorff, i
żadney odmiany w humorze jego niepostrzegali, k
się z nim pierwey widzieli; można supponowai
ten Minister, iż o niepomyślnym toku Negocy
od Posla Moskiewy: dowiedzieli się musiał; choi
ieppure mi, w leymierze, ani Pruski, ani Angielski
od swoich Dworów niemają. Hrabi Bern
Zaczawszy konferencyę, zeminę od uwidomienia,
crisis trwa dotąd, która lub zblizy, lub rozstrzygnie
strony, przeszedł zaraz do rozważowania nad mo
podobienstwem, aby Anglia, kraj w handlu skutka
swych Korzysci, miała dla punktu honoru przedsię
wzyne; odpowiedziałem, że propozycya Status in q
limitowanego, dobrze od Anglii w widoku handlu w
rozumiana, nie samego punktu honoru obekt wy
dla niej. Prawda, rzecze Minister, iż Kroki tey

które miało zadziwienie sprawione. Tu spojrzawszy
na mnie, dodał: musisz Wł Pan wiedzieć, jakie i gdzie indziej
insynuały ten Dwór robi? Wiem w się nas typy,
odpowiedziatem. To i in, rzekł Minister, z takim
wyznani muszę, że do brze jestem informowany o
Pa Heiles proponujących, Deputacyi zrobionych,
mimo wzglądu na kardynalne prawo; to jednak, w
w tym mierze mówię z Wł Panem, jest zaufania mego,
w zupełnej dyskrety, dowodem, i w tej otwartości zupełnej
Zwierzam się Wł Panu mego przeznaczeniu, że Wam Panie,
w ten, lub w inny sposób wezmę spróbno. Nie jest to
rzecz obrotowa dla Potencyi, potocznych, ale i tak na
nieprzeżycie Spanik i in trzeiz części wypad, mego
kapitulu; takiy rachunek i tak długo reszta potrwai
może.

Mówię tegoż wieczora, z sprawiuzym interesu
Dworu Angielskiego, bytem od niego zapytany, jak
P. Heiles odpowiedz od Deputacyi odebrał, a gdy
go zainformował, pozwolił sobie obserwować, zrobić,
że to Prawo kardynalne i in byta i dawniy punktem
w Paktach Konwentach; tak jest, rzekłem; z t, jednak
rozniży, że w pierwey Król nie mógł sam zrobić, to
dziś moe nawet Najwyższa Prawodawca, robić
sobie samey zakazala. Wiż, rzecze on dalej; gdyby
Król Pruski, choi mimo sprawiedliwosc, jednak
stosownie do swey woli, poprowadził ta wszystkie,

z owej konwersacji w drodze wynikajacy, a choby iz
i u nas miano, niktby iey podac niemozł; nie iestemy
strona proponujacy, zadney zmiany terytoryjalney, mamy
w celu ukonczenie Traktatu handlowego, wstep do
tego dzieła zrobimy, przez zawarcie obronnego.

Kizie Posel nasz w Berlinie, domost mi
dzisiajsza Partya, o racuoney kuzi niezgody w Wiedniu,
i odpowiedzi nam dogodney Dworu Berlinckiego.
O znakomitey i tu osoby, mialem sobie directe
zrobiona kwestya, iak, tez rozumiem, ze da Pruski,
Cesarzowi, indemnizacya za wazgie Gdanska, gdy
z moy umowy w Reichembach, iuz nie z Turckich
krajow dai niemoze; odpowiedziatem, ze to pytanie,
iuz niesie przed soba, wazgie Gdanska, iako perwonoś,
do ktorey ja z opinia, nie przystaję.

P. Xim Jmni Postowi w Berlinie, i Jm^{no}
Wojnie, komunikowalem tresi, ley Depeszy,
codo Gdanska.

N° 16to.

2. 2. Aprilis. 1791. Expedycya Prz. Deputacyi, pod N°. 13. mialem honor odebrać.

Na poprzednicze przelozenia, nie dotad nieodpowiedziano
tutajszemu Ministerio; szeregulnie dzis tydzien iak Posel
Pruski, provisorie swieniem Dworu swego, tutajszemu
podziakowal, za dobre jego intencye, et bona officia.
Dany iest tymczasem temuz Postowi rozkaz zatrzymy-
wania pierwszego układu.

Powien iestem, ze Prz. Deputacya, iuz z miejsca

prawyżwiłtego wiadomości być musi: Ję Milord Elki
po oznajmionej sobie rezolucji Cesarza, względem
Konwencji Haskiej, chiał ieszcz przed wyjazdem
sęgo do Włoch, mieć iedną audiencyę, koncem
zrobienia mu dostateczniejszych przelozien; lez Cesarz
wyrzecznie mu odmówił audiencyi. Ję wiadomość ta
zupelnie pewną mieć należy. Mam przyczynę
wierzenia, że Anglia spusi z tonu, i wozar więcej
trómsi Moskwie, opponowac będzie; inia tu rachiw
natym, a gdy wiem, że tu Sostowi Pruskiemu
oswiadcisz się, iż po sęgo królu, więcej inak po Angli
obiecuisz sobie powolności; ostrzegłem go o tej
publicznej podwójności.

Kurjer Fryderyk Brat Królewski, po kilkudniowej
chorobie, do zupelnego inia przychodzi zdrowia.

Listy z Norwegii donoszą o znaczących w Sawery
przygotowaniach wojennych, i o liczny transportie
artylleryi tu granicom Norwegii; wszakże dokładn
sze w tej mierze doniesienia Prz. Deputatya, z przy
zwolnego miejsca mieć musi.

N° 17mo

d. 5. Aprilis. 1761mo Expedycja Prz. Deputacji N° 14. miałem honor odebrać wczorajszego

Dwiesz wiadomości, które w tym momencie
z Hollandyi nadeszły. z Tych pierwsza do Ministr
teżże Sotenui tu rezydującego zamierza w sobie; i
Kurjer Berliniski na powrot z Angli, przyniozł
odpowiedz, inakoby Anglia pojierai determinowala się

le status quo absolute; lecz konfrontując daty, ta determinacja pierwszej obwieszczenia, została, niż Nota Dunskiego Ministerium do Londynu doszła.

Drużga wiadomość do sprawu, którego interesu Angielskiego, nie jest, iż wyszedł zakaz dla Holenderskich Okrętów na Bałtyckim, stawić do portów Moskiewskich.

Sas nie dowiedziała cyfrować to domieszenie, które zwłazpian, iż jest nadto głośne. Po zobrażeniu, gdzie ci dwaj Ministrowie inaydziej, się nie robili z tego sekretu.

N° 18vo

d. 9. Aprilis. 1791.

Wiadomości o wziętej przez Anglię, determinacji popierania le status quo absolute, dziś nadeszłymi listami z Holandji, zupełnie jest potwierdzona. Ministerium Londyńskie uformowało projekt deklaracji, wyrażającej takową determinację, który projektowi Ministrów Angielskich do Petersburga, przestany był; kurjer z tym wyprawiony, przejeżdżając przez Hage, przywiózł ekspedycję Millonowi Cluckland, które odebrawszy ten Ambasador, komunikował urzędownie projekt Deklaracji, Wielkiemu Pensyonaryuszowi, zapraszając oraz Stany Holenderskie, do popierania wspólnie, wszystkich zamiarów Dworu Londyńskiego, w celu nakłonienia Rosji, do przyjęcia propozycji, Status in quo. Uważać należy, że po wziętej już tej determinacji Dworu Londyńskiego, nadeszły tam Noty

Dworu Dnińskiego, to jednak niewstrzymało
mnie, wystania Kurjera, z rzezonym proś
deklaracji: że świadomości, które mam z
munkowanych mi listów urzędowych, Mini
Hollenderskiego.

Tow pełne domniemanie, inakoby król
Szwedzi, zupełnie się na stronę Rosji deter
nował, zamienia się prawie w pewność; przy
mniey Jm. Jan Bernstorff, iż o tym niewst
nadnim onegdajszym, dał się widzieć w iestni
Kolegat, fregata Angielska, ieden Kuter, i ie
Brygantyn; dziś pewną okolicą wiadomość
że le Okręta, udały się na wielki Bect, dla
doświadczenia głębokości, w rzezoney iestninie;
z tym doniesieniem, Minister Rosyjski lu by
niedwutoranie wyprawił Kurjera do Dworu swe

N° 19no

d. 12. Aprilis. 1791.

Expedytor Pr. Deputacji, pod d. 30. Marca, N° 15. miatem honor okre

Jm więcej rachowano tutaj na łatwości utrozenia
z Anglią, środków zbliżających pokój, tym więcej
zrobiła impresyji wiadomości, którą donostem w
ostatnich dwóch depeszach, a która iuz dziś y po
wszechnosci całej, zewsząd iest ogłoszona.

Dotąd wszelako nie urzędowego z Londynem
w odpowiedzi na Notę tutajszego Ministerium nic
co uskrzesza iestnie uprządzony; jak mi mówił sam
Bernstorff; pokoiu nadzieię. Nie bierz się tu woy
dzis tyle, co przy przystku negocyacji; godzi iest

interesowanych zrzecanie, dano nam sobie, i Moskwi, do
 udeterminowania Króla Szwedzkiego. Są już i tak
 Tychaj pewni, o jego dla tej Polenji prajizni, a
 prajizni o neutralności, i usunigiu się od inzynua
 cji Dworu Londyńskiego. Wojna ta, w się znaczy, handlowi
 tutajszemu jest dogodna; cała biżan jest i e puse o Główni,
 bo ile przynali tutajsi. byj pewnemi, że nieczyśka tej
 Cessji od nas Król Pruski, w czasie pokoju, w zasman
 za zyski handlowe; tyle maiz obawy, aby nieotrzymał
 w czasie wojny tego portu, w tymczasow, a razem,
 y uwierny possessy. Mnie to zdaleka goj poznai
 dano, miałem za powinność w odpowiedzi, komunikowai
 Konfidenyonalnie Notę J. P. Goltz; lecz wiem
 już później, od jednego z Ministrów Zagranicznych,
 że ta obawa, trwa zawsze; a w ziednym, z najy
 pierwszych krainowych, mówi mi się wiazoray
 zoarzyto, utwierdza mnie w mniemaniu, że Danii
 o ni więcej, w tym momencie niechodzi. Poseł
 Moskiewski na kilka zawodów, miał wiazoray
 Konferencyj z Xiém Hesse, w Domu
 Hrabi Bernstorff; późnym zaś wieczorem,
 był tam z wobna, Sprawujący Angliet. Interes,
 w celu ukroienia niwo nadzieiz, pierwszych
 impressji tegoż Hrabi, dobieś do Anglii
 przywizszanego.

Hrabi Bernstorff doświ wiele cierpi, z
 okazyj mocnego ataku, podagry, i hiragry razem.

N° 20mo

d. 16. Aprilis. 1791.

Posel Moskiewski z najwiecejsza tu naturalnym, maliga, obicnie,
i grozi; Daniadmark ze neutralnosc zachown,
spodziewai sie, trzeba. Tenze Posel wyprawit d. 13
przez Kuryera przez Sztokholm do Petersburga.
Wie wiadania bez obawy ze strony Szweda; lecz
tak niewymowny jest niedostatek pienigzy, ze am-
mystki moze owoynie. Negocjani tutajsi bunt
spodziewai sie, kara, w przypadku wojennej determina-
dnie Kompanie Indyjskie od wieziatego czasu,
ustawizne rachunki, straty, zgubi przed soba,
nieuchronna, ~~widzi~~ z jednej strony widzi, a drugiej
pewna nadzieja zawiagnienia handlu, jezeli Dania
neutralnosc zachown. Moskwa pienigzy dodac
niemoze; wie zapewne Pr. Deputacya, ze w
Amsterdamie wiadano Moskwinie pozyczanym sp-
sobem, jak 80. za 100. przy procencie 6. od 80.

Dnia onegdajszego przybyl Angielski Kury
z Berlina; wczoraj oddana od sprawuzszego
interesa Dworu Londynskiego, Hrabia Bernste
Nota, w ktorej komplement zimny, za wdaniem
sie Danii do posrednictw, przy prostym oswia-
czeniu, iz okolicznosci przymuszai Anglii do wystaw-
floty na Baltyckie morze, dla tym silniejszego
poparcia swych reprezentacji; konczy sie Nota pr-
o pozwolenie przejsciia Sund. Odpowiedzi za

ini kilka dopiero spodziewać się można; trzeba się domyślać, że nie będą śmieli odmówić. Kopii tej Noty, dostać tak prędko nie mogłem; a razem wmiennem powiadzieć, że coraz więcej rezerwy, Ministrowi trzech Dworców, a mianowicie Angielski, ma względem nas; z tegoż powodu z boku można się czego dowiedzieć; samo podanie Noty tań.

d. 17 April 1791

Ta ekspedycja nie ma numeru postania była przez Kuryera

Miałem za powinność donieść przez wtorek rano do ręk w depeszy mojej o przybyciu Kuryera Angielskiego z Berlina, y o treści Noty która zmieniła Dworu swego poiat łutejszemu Ministerium Sprawicy Anglii Interesta Jk. Drake. Przypisać ostatnim z Warszawy wiadomościom należy rezerwy z kłora Sprzymierzonych Dworców ministrowi a mianowicie Angielskiego, ta razę że mna postępiłi sobie, sekretem było dla mnie Noty oddanie, a tym barziej treści oney, więc co z boku w przedkości y z praca, w kilku godzinach dowiedzieć się. Zaczętem, nie mogło tylko podpadac nie-Doładności. Domostem Łzeswictney Deputacyi, że Nota wyż wzmiankowana zawierała w sobie czasy komplement, za wdanie się Danij, do chwalebne go pacyfikacyi zamiaru, y ta pierwsza część Noty, nie ma w samey istocie nic innego, lecz com wyrażil że o wolne przejście Sundu proti Danii Anglia, to już dziś wiem że wcale, więcej znaczące jest zdanie, albowiem

Arabia Bernstorff stracił na dniu wczoraj,
tym najstarszego syna swego, niedawno
ozenionego
w tym momencie ieden z ministrów Zagranicz-
nych komunikował mi, iż wyrozumiał
z Pana Bernstorff a razem z koscia Mos-
kiewskiego, że scrowa nie przestanie na
modyfikacji która sobie obiecuja y która
nawet dawniej proponowała Dania.

N° 28.

d. 24 maja 1791

Expedycyja Przeswietney Deputacyi N° 24
pod data 11 pros mialam honor odebrać
trodny dzień jak ciężka storony choroba,
która od dwóch dni zmnieysza się, nie
mam sposobności dożerania sam przez
siebie, tego co się dzieje, lecz jako politycznych
Interesow posuneta się, nie co linia daley
w tym czasie od nas tutaj, tak ufam że
nie przez słabość moją opozmionego nie
będzie, a doświadczona yżk Konsyliarza
Legacyi pilność, wszelka zaspokojenia
troskliwość

Zalecenie Przeswietney Deputacyi w ostatniej
Expedycyji mnie dane, iuz w obowiazku
stany nawet urzędowania znaydując,
od momentu przyjscia pierwszej o
rewolucyji wiadomości, mialam pilną
baczność na wszystko - Zawsiedza to moie
depesze, iuz dotad pod okryma Przeswietney
Deputacyi zostajace - Nie spuszcze więc
y nadal oka zlak waznego obiektu -

Goltz Generał Leybn: wstuzbte kuteyszey
od lat kilku, a dawniej w Pruskiej zosta-
ioy, powszechnie za tajemnego korespon-
denta Berlinskiego mianuy, dat się wchyl

Nie umiem wyrazić z jak wielką czułością,
 mówił Hr. Bernstorff o tej podług niego
 nadzwyczajnie obrazającej propozycji Dworu
 Londyńskiego, trzeba się spodziewać że
 odpowiedź będzie w wyrazach charakterysty-
 -cznych tej czułości, a lubo nie ieszcze nie
 wie Hr. Drake, co jutro usłyszy, dawało
 mi się atoli dowiedzieć, iż jest w pogotowiu
 do wyjazdu jeśli będzie odpowiedź
 negative - więc po jutrze wyjedzie.
 Do tej ieszcze okoliczności zostaje mi się
 dodać, iż minister Holenderski do podpisa-
 nia Noty y podania onej należeć nie
 chciał, iako znając Księcia, swego, szeregulnie
 do aliansu defensionis należąca
 Otwartość Hrabi Bernstorff, dała mi okazyę
 powiedzieć ze samą wdzięcznością żarliwą
 za powierzenie mi rzeczy tak wielkiej wagi,
 nie jestem w stanie już nie wspomnieć
 takowego, coby najmniejszej nieufności było
 znakiem, w tym przerwał mi minister,
 wiem co wmeilam chciał mówić, pewnie
 wyrazy niektóre narzey do Dworów sprzymie-
 rzonych odezwę są w kwestyi w umiarkowa-
 ny tu sam cytował te okłorych znaczenie
 Dowiedzieć mi się karata w ostatniej ekspedycji
 Przeswiecna Depulacja / wierzyć proszę,
 kontynuował, że gdyby ta odezwa nie była

pismem konfidencyjnym, zapewne
tych wyrazów, choć nie śmierzających
bynajmniej do krzywdy trzeciego, nie
byłbym sobie pozwolił. Odnowienie
traktatu handlowego między Anglią, a
Moskwą, o neutralność zbrojną, chociaż
pod ogólnym więc wspomnieniem to
wyrazem, bym szeregulem jakim, nie
zwrócił uwagi od obiektu pryncypal-
nego. Koppii literalney noty ani minuty
odpowiedzi nie mam teraz, chyba jutro
lub po jutrze dostać onych będzie można
nie chciałem czekać na to zwysłaniem
Kuryera.

Ł. Datem J. H. Szykaczewskiemu nadrogo
Talerów 217. Szw. 211. Kol. 90 co czyni
in summa Ł. 211. 120.

Przy tej okazji upraszam o cyfrę Fran-
cuska, jako wygodniejszą do korespondencyi
a razem przypominam że wzięt J. H. Kaszke-
lan Witebski Szwowski Koppia Cyfry
Golskiej z sobą.

Capedygę N. 17 Jed. 6 April miałem
honor odebrać, równie iako y
poprzedzając N. 16.

Dnia 17 pr. o godzinie 3^{ie} po połnocy
wyprawilem z Tąd J. H. Szykaczewskiego

N° 21
D. 19 Kwietnia 1791

Kuryerem z doniesieniem Krzeswickiej
 Deputacji, iż oswiadczone w Nocie Dworu
 Londyńskiego Żądanie, aby flocie Angielskiej
 pozwolone były korzystać Dunskie; Wypadała
 zaś odpowiedź negatywna, nie mamy co
 dziwić się początku, do tej dotąd wiadomości,
 gdy bowiem wzmiankowana odpowiedź dotąd
 nie jest oddana Sprawiającemu Angielskie
 Interesów, y interesom ukladem wyratowa
 prawniczym, kopij liberalnej jak Noty tak
 odpowiedzi mieć nie można. Do Berlina
 Londynu y Stajki nie omieszkałem zgłosić
 się niedługo.

Wczoraj brażmano tu sławę Admiralicji,
 spodziewać się, żeba iż armowanie
 będzie najmniej takie jak w Słoku
 przestępny. w Norwegii już wszystko
 jest w stanie obrony, słychać nawet że
 tam już są ekwipaży, Rika de Hesse.
 K. S. W tym momencie dowiaduje się,
 że już wie Sprawiający Interesów Dworu
 Angielskiego: iakoż mieć będzie odpowiedź,
 y słychać że gotwie powtórna Nota
 dla zasiągnięcia finalnej wiadomości czyli
 Dania neutralności zachowa

Kopie liberalne nayprzód Noty Dworu
 Londyńskiego / L. A. / powtórne Noty odpowiedzi

N° 22.

D. 23. Cym 1791.

(L.B.) / gdy mam honor przestać być
Deputacją, nie mogę przez miłość dobra
publicznego, wstrzymać się od zamieszczenia
prośby, aby rzecz tak wielkiej wagi,
odnosząca się do siebie pod sekretem Króla, od
tego bowiem dependuje dalsza moja sprawa
dawania ważnych y potrzebnych wiadomości
żaden z ministrów sprzymierzonych Dworu
komunikować nam tych rzeczy nie chciał,
mowiąc że każdy chce wstąpić naszym
należceć do sekretności, więc y przed miem, mogą
inne jeszcze przyczyny do rezerwy mające
udawać przyczynki że nie jesteśmy informo-
wani. Nie obojętne wypadła się Stronom
interesowanym wyrazić w sobie odpowiednio
tam mianowicie: gdzie odliansie obrotu
y troszkę wzmianka, ale zaraz obok wspo-
mnienia o traktatach z Anglią, na których
jako dozwalających Anglii portów Duńskich,
sprawiający Angielskie Interes, wspierał
w konferencyach ustnych z Arabią Bernskiff.
Stosunek zamieszczonego pytania. Widac
powtórnie że Dania aż nadto umyślnie w takim
sposób nie wspomina o swojej neutralności,
a tak co sprawiający Angielskie Interes
miał w przypadku ciemnej odpowiedzi
podać powtórnie Note z zadaniem aby się
Dania zdecydowała względem Neutralności

to znalazł się nie spodziewanie w potrzebie
żądać dalszych Instrukcyj.

Dostał mnie także wiadomość że Korespondent Moskiewski
żądał od Danij okręgu liniowych okładem do,
nie za konieczne niemyśla dać tej wiadomości,
lecz wiem pewnie, że tu nań licząc przesła-
roczną trzy już okręgi więcej uabroiona =
Dododnymu posyłam dziś kopie tej same
do Berlina treści onych wypisatem.

N° 23
d. 30 April

Expedyce Przeswieclnej Deputacyi pod
datą 13. April N° 10. niatem honor
przesła pocztą odebrać

Głównemu Wzrost Kochanowskiemu o łaskawej
rezolucyi Przeswieclnej Deputacyi tak względem
Konsyliarstwa jako y wydanej asygnacyi
na 1000. Do dziekiywnienia które on z
swojej strony czyni, mam za powinność
tu przytoczyć moje, to szczerze wyrażając
iż gdy jako krewny dziele z serca jego
pomysłność, jako z Urzędu świadek bliski
talentow chęci y aplikacyi tego kawalera,
między obowiązkami memi liczę dziękować
za oddaną mu sprawiedliwość, y polecić go
dalszym Łasce Deputacyi względem
w tej samej Expedycei Inaydniasz aprobacya
początkowych mych krokow; przyjmując
wszystkie łaskawe wyrazy szwinną rekoznicya
y biore je za zachęcenie do dalszych uslug;
Strabia Bernstorff do pierwszego przy
Szefczy zresowia znajdowalismy że wszystkie

podług swycerskim na Szwajtkowej umego
onegday Konferencyi - Dnia 27to pro przy:
szta tu wiadomosc pewna, iz Krol Szwedki
Flota, y flotyllle armowac na bych miast
rozkazat, w czym gdy nie wazpie iz
Lrzec: Deputacya ma dokladna zamiesca
informacya, do mnie nalezy powiedziec
co o tym nowym mniemaniu lutey kroku
Sprawiaczy Angielski Interesa ma.
wiadomosc z Stokholmu, ze Coset Moskiewski
tam rezydruacy blankiet swey monarchini
dac Krolowi Szwedzkemu w przypadku
woyny ofiarowat, przeciez kalkulujac ze
latwoey Jego Dworowi, kupic obojetnosc
Szwecyi, niz Moskiewskiemu zaplatc
czynne udanie sie tej Goteney za sobe, sadzi
ze Krol Szwedki nie wyiewazy zadney dotac
rezolucyi, a zrecanie koruptacya zokolicznosci,
prezentac sie obydwom Stronom ugotowosci,
czeka konkurrencyi, y trzymajac stale własnego
Interesu wreku - Moskiewski, na niedo:
statku pieniezny na Szweda, y swoich party:
zantach tam dotac konserwowanych rachujac
blizszym sie larygu Szwedki. Niac tutaj szly okrem
niespokojnosc patrzy na to, na konferencyi
iednak affektowat Aska Bernstorff przede:
-mna dupetna, wtoy mierze spokojnosc,
skutkiem to ostentacyi Krola Szwedzkiego

nazywał, dodając iż za zwycięzcy więcej byłoby
 obiecować niż czynić. Lecz innemu rtmistrzowi
 zagranicznych powieściat, iż rozumie że Moskwa
 już wyjednata sobie ukrota Szwedzkiego,
 powierzechowne podobieństwo w daniach, iż za
 nią, a o realności targ dla obydwóch stron
 otwarty, z kąd iestere dla Danij Sztusney nie-
 spokojności zostaje powód.

Arabia Bernstorff widzieliak mnie samemu
 powiadał nadzieie pokoiu, chwalać Leopolda
 iż umiał ulegać okolicznościom, rozciągając się
 nad obowiązkiem pamiętających względem króla,
 którego dobrem y krowia stawiać nie godzi
 im się bez potrzeby, domyślając mi się
 karat ze Sarowa, swoje coraz więcej ograniczy
 zadania. — To zaś wiem partykularnie, że Loset
 moskiewski lubożacy, rzucał propozycyę, ni by
 od siebie, dwóch millionow talerow, pro basi
 dalszego między Rosyją y Danią o posilki
 traktowania. — w sprawie ukladania odpowiedzi
 na Note przez Anglię Danię podana, Loset
 cesarski głośno brat strone Moskany, lecz urzędow-
 nie nic nie czynił.

Zostaje mi tylko do dalszej Towar Depeszy, że
 sprawnicy Angielskie Interespa, offerowat mi
 wstawoy dac kopie literalne not dotad przedemna-
 jionych. — Był go zostawit w mniemaniu iż to
 będzie rzecz dla nas nowa, przyjętem te
 oswiadczenie z dziekczynieniem —

Przytaczam ci A. ten Artykuł Traktatu między
 Danią y Anglią w R. 1760 zawartego, na
 którym wspierał Angielski Dwór zadanie

w ostatniej swej nowie kuoswiderone
w Exemplarze Danckim na sie
iesze, Smaydowai klauzula do tegoz
Artykulu Turzka - Bez uszczerbku
trzeciego ynie przeciwno alianowai -

L. A.

Articulus 30. -

conventum et concordatum est quod utriusque partis Subditis et populo, ad
alterius Confederati Portus ac oras, liber semper erit accessus, licitumque illis
erit, in iis comorari, et inde rursus recedere, ac etiam per maria ac territoria
quaeunque utriusque Regis respective transire, non faciendo damnum nec
prejudicium, non solum cum navibus mercatorijs sed etiam cum navibus bellicis,
sive publice fuerint, sive eorum qui specialia diplomata obtinuerint, sive
tempestatis vi aut maris periculo, evitanda intraverint, sive, ut naves reparent
aut comectum coemant, modo sea navium bellicarum numerus non excedant, si
sua sponte intraverint, nec diutius in portibus, aut circa portus haerebunt, quam
ad navium reparandum, coemenda victualia aliave necessaria opus fuerit.
Et si majori navium bellicarum numero, data occasione ad ejusmodi portus velint
accedere, eis intrare nequaquam erit licitum, nisi data primum tempestive
per litteras noticia de illarum adventu, et prius impetrata ab eis venia, ad
quos portus praedicti pertinerent. Si vero vi tempestatis aut alia urgente
necessitate ad portum quersendum compulsa fuerint, in tali casu absque
ullo iudicio, aut noticia praecedente, naves ad certum numerum restringenda
non erunt, haec tamen conditione, quod illarum praefectus, statim ab ipsorum
appulsu summum Magistratum, vel istius loci portus, aut ora, ad quam appulerint
Praefectum, de sui adventus causa certorem faciet, nec diutius ibi haerebit quam
ipsi a summo Magistratu, vel praefecto permissum erit, nihil hostile in
portibus, in quos se receperit, aut quicquam in prejudicium istius, ad quem
pertinuerint Confederati, faciet aut molietur.

N° 24
D. 3 Maja 1791

Expdyce Przewietney Deputacyi pod data
 26 Czerw. N° 20 mialem honor odebrać
 Zobserney rozmowy z Alieu de Stepe. z którym
 radeu wczoray obiad u ministra Stanu Strabi
 Haakhausen, informowany zostalem ze armowanie
 w Szwecyi przypisano szkodliwym dla Danij danym
 II Stow Króla Szwedzkiego. Gospodarz domu powiadziat
 mi ze odpowiedz Stanow Szymiacych, ministrom
 Angielskiemu y Holenderskiemu danas, nie
 pozwala interesowanym do Handlu z Pruskiem
 byc zupełnie spokojnymi, skoro tylko jest
 rezolucya zawieszona, odpowiedziatem ze
 wyrazne tam, nie mogta nastapić odpowiedz
 gdzie najmniejszego nawet nie bylo directe
 od Dworu Berlinskiego zadania - Lo usuniecie
 sie, od Ministerium H^o de Seede, który podobno
 dla honoru Kraiu przyimie na siebie pomytki,
 Dwor Berlinski zbliży swoy ton do okolicznosci
 pokoy radzacych. - Nic nie przeszkadza
 wierzyć ze pacyfikacya wkrótce nastapi,
 przez gotowosc do czynienia, wszyscy sobie
 zapewniaia naleznosc, do generalnego ukladu

N° 25
D. 7 Maja 1791

Expdyce Przewietney Deputacyi N° 21 pod
 data 23. Kwietnia mialem honor odebrać.
 Nadbym zeby ta wiadomosc która dzis na nay-
 lepszym fundamencie daie na czas przyszly.
 Dwor Londynski mimo wiedzy Berlinskiego
 zabiera sie do odnowienia traktatu handlowego
 z Moskwa. Gotowe iuz zezwolenie sarowy, tak dalece
 iż rzeki nowych radek nie zechce przyjac Anglia
 asyktow, wiedney godzinie ta negocyacya ukonczy
 sie. Wypada Anglij wysunac sie wprzodku z tej
 wspolki w którą weszta przeciw Interesom Moskwy

wypada nade wszystko potrzeba się nie wygodnego
swiadka, chcącego zawsze mieć cześć w królestwie.
Stanie się to za przybyciem ministra Angiel-
skiego do Berlina, który już o tej godzinie być
tam musi, a lubo o chęci y porządkowych krokach
do odnowienia oddzielnie wzwyż rzeczonego
Traktatu nie wie Berlin, już tam woszełako
jest coś oziębłości, gdyż kust ministra tego Dworu
słyszalem konfidencyjnalnie, iż ministerium
Angielskie koncem ryżkania tylko przedzię
od Narodu, że cała wojny ostentacya
zrobiło. — Woszełako to com wypravit, pod naj-
większym jest mi powierzone sekretem a
powtarzam iż z najlepszego pochodzi źródła.

Wiem że wspomniane odnowienie traktatu,
ostabi ryżki naszego z Anglią, utęży się zaięcego,
wiem że przeszkodzenia prochy jest sposób
y sam się prezentuje, lecz yb wiem że Anglia
w krainiey tych okolicznosciach nie może zmani-
nie zawiorac, bez optacenia naszym lub swoim
kosztem Królowi zruskiemu wszelakiey korzyści,
dypor silnie u nas dany wszelkim insynuacyon
o Ganska usłapienie, ucty Anglią że naszym
zroskiem nie zapłaci, swoim tego uczynić
nie widzi potrzeby, mogąc oddzielnie znaleźć
sama swoje awantaje w prostym odnowieniu
z Moskwa handlowego Traktatu. Swiatła
wyższemu Łezswietney Deputacyi oddać
woszełako, prześłać Ona zapewne racyy
na dopetnieniu tej przerecznie powinności,
iż staram się widzieć co z bliska Kray
interesnie y wieme czynię doniesienie

17to Debolemu daie dai proste tej wiadomości
doniesienie, z insynuacją aby pilnowat iaki
tok. wemie ta, iuz iuz rozpoczaj sie maieca
negocjacja.

Do Helsingör / Portu Duńskiego omil 6. 2. 18
odleglego / znaczna liczba okrętów kupieckich
Angielskich do Moskwy wacych zawineta, iedne
sa pod własna bandera drugie pod Hamburgską
Kier Angielski na obserwacye / iak dawniej
donioslem / wystany, ieszcze sie w tym
korsie dotac znajmie.

N° 26
D. 14. maja.

Exp^odyce. K^oreswicznej Deputacji pod data,
27. Apr. N° 22. miatem honor odebrae.

D. 11. pr. nadeszła ku rwarstawy od H^o Burke
do Strabi Bernstorff szaffeta. oznajmująca o tym,
co sie, na dniu 3^{im} miesiaca bieracego stala
Naraintr po przyjsciu szaffety to iest w dzien
do Zwycrajney Konferencyi przeznaczony, kommu-
nikowat mi tej wiadomosci. H^o Bernstorff
sie moze wposrod Czczyzny wposrod wspolziomkow
wspac uczucia najradomiejszego, pod ktorego
tobim ciezarem zostajac, ledwie porac abysek
szerecia powszechnego dotam glos radosci wyzej
posysem. J^oie on wraz z dwiekerzynieniem do
nawyzszego kash. wszelkich dawcy, z tamta
niech na prawdziwych Czczyzny wyprawicielow
wszelka spade nagroda, pomyslność y b^ogost
wienstwo.

W tym tygodniu przybył Kurjer z Berlina do
Sprawuacego Interesa Angielskie, y przywiozł
rozkar aby oswiadczye tutez szemu Ministerium
iż Dwory Londynski y Berlinski zawdzieczajac
Danij chce z ktora pierwsze zrobila kroki

Właściwie stron interesowanych do negocjacji,
chca ją mieć informowaną, iż są determinowane
wrócić się do negocjacji, a wcheci przyspie-
żenia porządaneowych staran skutku, pro-
-sto rzecz cetera, przez umocowaniego
Faukenor, dyeta, sobie w Petersburgu traktować.
Dowiedziałem się z największą pewnością, że
prócz tego oświadczenia, ministrowie dwóch
Dworów, pokazali strabi Bernstorff, piśmie
pod tytułem, Proiect de Deklaracyi która
będzie w Petersburgu odciana, gdy tam nie-
tylko nie mi o tym nie powiedziat Bernstorff
ale nawet na ubocznie rzuconą przegumie
wtedy nieze kwestya, odpowiedział, że nie
wiecej od Ministrow dwóch Dworów nie slyszat,
stusanie stworzony ta rezerva, nie uspokoi-
item się dotad, dopoki nie dostalem w rękę,
przezo źródła tego Projektu, y nie wypisat
treści. Ostrzegam iż dacie iż wycofane kommu-
nikacyi francuskiej, a co jest podkrostonego,
znaczy iż to są własne słowa projektu,
od sekretu los savoirs tego co mi dat wia-
domosc.

"Depuis le commencement de la guerre actuelle,
Les Cours de Londres et de Berlin, ont mani-
feste, dans toutes les occasions leur desir
ardent de contribuer par tous les moyens
qui sont en leur pouvoir, à sa prompte
issue, sur le principe qui s'accorderoit
le plus avec l'interet general de l'Europe
Il est dit ensuite que les Cours ayant eu
la satisfaction de faire agréer accepter
à l'Empereur le status quo absolu dans son

traite avec les Turcs, ainsi, bien que de voir
 le traite de la Russie avec la Suede, conclu sur
 la meme base, ~~ont~~ avoient desiré de le
 faire adopter, encore dans l'arrangement
 qui restoit a faire, mais ce desir ayant été
 infructueux on a été obligé, de crainte que la
 continuation de la guerre ne nuisit aux
 interets directs de deux Cours, de faire de
 preparatifs que les circonstances exigent,
 mais les deux Cours disposees toujours a faire
 tout ce qui dependroit d'Elles, pour contribuer
 au retablissement de la pais, sont encore
 portés par le conseil de des Puissances
 respectables, de concilier les parties interessees
 par quelque modification conforme aux
 principes adoptes.

La demande faite par la Russie de garder
 Bexakow et son District y compris le pais
 situe entre le Bog et le Dniester a en vue
 de s'assurer une frontiere defensive contre
 les Turcs a plus forte raison la Turquie
 a besoin d'une pareille frontiere. C'est la
 le principe que les Cours desirant de voir
 adopter, par la M^{te} l'Imperatrice, comme
 base de toute modification du Statu quo
 et sont pretes a contribuer par leur assistance
 pour remplir un objet tant desiré &c. Le
 Comte Bernstorff, flate de la confiance qu'on
 lui avoit temoigné, doit avoir répondu, que
 le Roi son Maître, voyant dans ce projet
 les memes principes qui lui ont fait entreprendre
 d'offrir sa mediation, et trouvant la base
 absolument la meme qu'il avoit propose, ne
 peut que voir avec plaisir les bons effets de
 ses conseils.

Goy sie wiadomosc rozeszta o czynnosci Seymowej

negotij
 binnouane
 priyypie
 kulku, pro
 hallowae
 onosia de
 re dvoch
 A pisme
 i khora
 tas nie
 Bernstorff
 zezenne
 de me
 nie styalat
 nie uspolo
 a nayle
 wpyrat
 gze konna
 restonego
 rektu
 dat wia
 e achuelle
 ont mari
 er desir
 s moyens
 romple
 vicinif
 el Europe
 aut en
 cepters
 dans son

na dniu 3^{im} maja, z dodatkami że czytane
były depesze grożące Solzere podziatem
y te dopomogły do zgody naywięcej wstanach
na te nowe Akty Forme, na takowej wiado-
mosci budowane opinia, dostreżonych Dworu
Berlin'skiego intencji, y iuz, porozumienia
sie pewnego. Ja jako nie wiem nic, co by
mi nadzito odmieniac z wytkły dotąd postę-
powania sposob, postętem dais do Strabi
Bernstorff, y w celu naby komunikowania
mu na wzajem co mam nowego relative
do wielkiego Seymu d'rieta, datem czytac
excerpt z listu Hay: kana do Ksiedz Jablo-
nowskiego temi honoracy sie stowoy: Je vous
charge de remettre sans delai l'incluse à
la m^{re} Krusziene, il est le premier à qui
y'en fais part, comme à celui que je regarde
et que je compte de prouver toujours etre
le meilleur Ami de la Pologne et de ma
Personne. —

Expedycye Szerswictney Deputacyi pod data
s p^{is} N° 23 przez Szlaffele do Hamburga
postawa, miatem honor wozoray za przyby-
ciem z wycezyney poczty odebrać. Konfiden-
nalnie komunikowac te expedycya bęce
w tym zostaię uniemaniu, ze odbiore rozkaz
uroczysie y urzędownie dac te wiadomosc
tuteyszemu Rządowi.

To co miatem honor w ostatney Donieci
Depeszy nabiera z tacy tym wiekszego znacze-
nia iż dowiedziatem sie ze projekt ktorego
postatem excerpt, byl komunikowany w
kopij literalney postowi Moskiewskiemu
przez kana Bernstorff wlasnie w ten czas,
kiedy zapierano go przedemna. Znaiomosc
charakteru Strabi Bernstorff kaze mi byc

N° 27.
D. 17. Maja 1791

pewnym, iż nie mogąc mi wszystkiego powieścić,
 preferował nie mówić, a ma zapewne w
 rezerwie exkurze, iż sam konfidencyjnie tylko
 takowa odebrał komunikacyę. Wiecej mnie
 teraz jeszcze zastanawiają słowa nie wypisane
 w moim excerpce przy końcu; iż Dwory sprzymie-
 rzone czekaia, sprawiedliwych y z nich principiami
 zgodnych od Moskwy propozycyi. - Wiedzieć także
 należy, że w sam dzień konferencyi ułłana Bernstorff
 nad projektem, to jest 11ma p^{is} przysłała z Warszawy,
 od J^o Burke i Staffela, donosząca, o wielkim
 dziele Szymu, ten zaś minister dworacya, zawstę-
 do tej materyi twoia, że ma rozmowę, a tym
 samym dworacya mnie pytała do projektu
 regulujące się, rzekł na koniec te do mnie
 słowa: Resztam umieitan na tym prozie, co
powiadam, bo w otwartosci to jeszcze dodacie, że
Polska tym postępkim odważnym zrobiła się
bezpieczną. Smiało twierdzi, że się tu zwiersono
 zamysłów nam szkodliwych, y że z jednej strony
 Anglia zamawiała dla siebie pośrednictwo ciche
 Danij do odnowienia Traktatu handlowego
 z Moskwa, z drugiej zaś podobnego cichego posre-
 dnictwa do zaprzyjazznienia się z Moskwa,
 szukał Krusak.
 K^uter Angielski dotąd w Helisignor bracy, wyrzedł
 na powrot z tego Lortu, lex lex zwykłego salu-
 lowania, co nie wiecej nie znaczy, iak że o odda-
 nie salutacyi w rowney wystrzelenia liczbie-
 zawsta kwestya.
 Bankier tuteyszy de Senink odebrał za pocztą
 z Warszawy doniesienie, że Kunyera z Warszawy
 do Berlina wyprawionego robilo u nas w drodze
 lysiagane man o zapysania. -

Strabia Bernstorff stracił na dniu wczoraj,
tym najstarszego syna swego, niedawno
ozenionego
w tym momencie ieden z ministrów Zagranicz-
nych komunikował mi, iż wyrozumiał
z Pana Bernstorff a razem z ambasadora Mos-
kiewskiego, że sadowa nie przestanie na
modyfikacji która sobie obiecała, y która
nawet dawniej proponowała Dania.

N° 28.

d. 24 maja 1791

Expedycy Przeswietney Deputacyi N° 24
pod data 11 prz miałem honor odebrać
trodny dzień jak ciężka, ztorony choroba,
która od dwóch dni zmniejsza się, nie
mam sposobności dożerania sam przez
siebie, tego co się dzieje, lecz jako politycznych
Interesow posunęta się, nie co linia daley
w tym czasie od nas tutaj, tak ufam że
nie przez słabość moją opóźnionego nie
będzie, a doświadczona użke Konsyliarza
Legacyi pilność, wszelka zaspokojenia
troskliwość

Zalecenie Przeswietney Deputacyi, w ostatniej
Expedycy mnie dane, iż w obowiązkach
Kamym nawet urzędowania znaydując,
od momentu przyjscia pierwszej o
rewolucyji wiadomości, miałem pilną
bażność na wszystko - Zawsiedza to moje
depesze, iuz dotąd pod okrymą Przeswietney
Deputacyi zostające - nie spuszcze, więc
y nadal oka ztak ważnego obiektu -

Goltz General Leybn: w służbie tutejszey
od lat kilku, dawniej w Pruskiej zosta-
jący, powszechnie za tajemnego korespon-
denta Berlinskiego mianuy, dat się w tych

dniach obecności jednego z nich przyciągot
 Stryce, że rewolucya Polska wozny będzie
 przyczyna, do czego na to obojętnie patrzeć
 nie może. Ktoś mu odpowiedział iż Polska
 procz własnych y łaskich sił, mogłaby mieć
 wsparcie cesarza. To czyni rzekł on 800⁰⁰⁰
 wojska, przeciw któremu zawsze podjąłbym
 się komenderować 100 Pruskiego, naow czas,
 odpowie mu jeden z przytomnych, iabym się
 nie podiał być w tej liczbie stu.

Przed dwoma dniami wyszły ała Rade 3.
 okreśły tutejsze liniowe o 74 Armatach karady.
 J. S. Jmci Kan Konsyliarz Legacji był ustracił
 Bernstorff, ktorey mowiąc z nim orazłaj u
 nas rewolucyi wyraził, że ktokolwiek bezstronnym
 spojrząda okiem na to co się w Polzore dzieje,
 nie może tylko z ukontentowaniem widzieć
 tak znacząco dokonane dzieło Konsyliarza
 wracającego Polzore dawne znaczenie między
 mocarstwami Europejskimi, y zabezpieczającego
 polityczną jej exystencję. Dodał te uwagi godne
 słowa, iż nie wątpi że ta okoliczność przyniesie
 odmianę w widokach politycznych Dworów
 Europejskich, mianowicie co do planu który
 sobie Dwory sprzymierzone w terażniejszych
 z Rosją Negocyacyach ułożyły, ztąd dawo jest
 zadziwiony iż Jk. Fawkenner w ktorego instru-
 kcyach pewnie ten przypadek przewidywany
 nie był, innych od Dworu swego nie czekając,
 nieodwrocnie do Petersburga wyjechał.

Przejechał dziś tedy Jmci Kan Baron Solke
 nominowany Łośet Szwedzki do Dworu
 Wiedeńskiego.

N° 29

D. 28. Maja 1794

Expedyuj, L. cesarskiej Deputacji pod datą
14 prs N° 25 mialem honoi odebrać
z Stokholmu są tu wiadomości o przybyciu
tamże H^o Strabi Stakelberg przeciw któremu
lubo zarzuć był Szwedzki wielce. uprzedzonu
był się, skarował, prępat go atoli bardzo
dobrze. - Sypowia, iż ma za objekt, propo-
nowanie pokojnego aliansu, a tak sama
negocyacja sprowadzi go podobno ytulay.
Minister moskiewski tu będący, komunikowa-
ny sobie mając projekt Deklaracji, która
dwa Dwory sprzymierzone, jako doniosłemu;
podaci decydowały się, w Leksburgu, lubo
w pierwszym momencie wyznał się, był
zaambarskawym, niespodziana o rewolu-
cji Polskiej wiadomością, w dni kilka
jednak potem, wyraźnie Łostow, Łostkiemu
oswiadczył, iż wszystko się utalwi, jeśli Dwor
Berliński scisle złączy z Dworem Jego
Karcania, aby zepsuc nową Konstytucyę
w Łolszere, y do dawney ten kraj wrócić
postaci - Dobro kraj nie pozwala mi
tać; iż Łust Ministra Łruskiego ma
te wiadomość, przęjechał z nią sam do
mnie D. 26 prs, lecz zaraz y to dodał, iż
lubo jest pewny iż w Berlinie, Dobrze przy-
ięta będzie wiadomość o szczęśliwej w Łolszere
Rewolucyi, zdaje mu się, jednak, iż nie będą
bez trwogi, o przęscie Korony Łolskiej wraz
z arka, Infancki do Domu Austryackiego.
Łyfat mnie się, z usilnością czy była iuz o
dawniej lub teraz, wzmianka. - Arzkiem
terazniejszych okoliczności znam tylko skład
ogolny, dawniej zaś kiedy przytomny w kraj

Styrskatem ządania sukcesji dla Elektora y
 forki, widziatem podow era, wspotrzonkow
 calkiem usaiacych przypasni Wilhelma y
 nie zamyslaiacych o potrzebie inuey, iak zwosze
 nia sie, z nim dla wspolnego dobra obydwuch
 Sprzymierzonych Kraiow. - Dodatem ze sie,
 spodziewam iz skoro doskonata wzajemnosć
 dohrymana ~~byta~~ byta, bedzie y unas daley
 twato to potrzebne porozumiewanie sie,
 we wszystkich. Na Golske podpowiekoset
 Pruski: spuszczac sie calkiem nie mozna
 byto, choc przy poprawionej, ale nie pewney
 formie rządu, teraz staneta w pieruszym
 rzędie, stajac by sie scilley z naturalnym
 swoim Aliantem powinna

[Faint, mirrored handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is illegible due to fading and bleed-through.]

Depuis le commencement de la guerre
actuelle, les Cours de Londres et de
Berlin, ont manifesté dans toutes
les occasions leur desir ardent de
contribuer par tous les moyens qui
sont en leur pouvoir, à sa prompte
issue, sur le principe qui s'accorde
roit le plus avec l'interet general
de l'Europe. Il est dit ensuite que
les Cours ayant eu la satisfaction de
faire accepter à l'Empereur le status
quo absolutus dans son Traité avec les
Turcs, aussi bien que de voir le Traité
de l'Allesse avec la Suede conclu sur
la même base, avoit desiré de la
faire adopter encore dans l'arran-
gement qui restoit à faire, mais
ce desir ayant été infructueux
on a été obligé, crainte que la con-
tinuation de la guerre ne nuisit
aux interets directs de deux Cours
de faire de préparatifs que les
circonstances exigent. Mais les
deux Cours ^{disposés} ~~portés~~ toujours à faire
tout ce qui dependroit d'Elles pour
contribuer au retablissement de la
paix, ~~elles~~ ^{enores} sont portées par le
conseil respecta de Puissances respec-
tables de concilier les parties in-
teressées par quelque modification
conforme aux principes adoptés.

La demande faite par l'Allesse
de garder Oxalhou et son District
y compris le Pays situé entre le

Boj et le Dnieper est en vie de
se garantir d'assurer une frontière
defensive contre les Turcs à plus
forte raison la Turquie a besoin
d'une pareille frontière. — C'est
la le principe que les Cours desireroient
de voir adopter par S. M. L'Impératrice
comme base de toute modification
du Status quo et sont
prêtes à contribuer par leur assistance
pour remplir un objet tant desiré de — Le
Comte Bernstorff ~~avait~~ ^{avait} fait
de la confiance qu'on lui ~~en~~ ^{avait} tenu
qu'il doit avoir répondu; que le
Roi son Maître, voyant dans ce
Projet les mêmes principes qui
lui ont fait entreprendre d'offrir
la médiation, et trouvant la base
absolument la même qu'il avoit
proposé, ne peut que voir avec
plaisir les bons effets de ses premières démarches

Gdy się wiadomości rozeszła o wygnaniu
już Szymonowicz na dniu Świąt
Maja, z dodatkami, że wygnanie było
dejezre groza Polzere podiatel
y te ~~skuteczności~~ ^{depoziomy} najwięcej do
zgody w Stanach nate nowa
Prądu forma, na takowej wiadomości
budowano opinie, dostro
żony zonych Dworu Berlin
Ilużo intenyji, y ~~projekt~~ ^{ur}
Zwani poruczenia się pewne

Ministerium ię Dwory Londyński
y Berliniski zawdzięcając Danij chce
zktora pierwsze zrobiła kroki dla
zblizenia stron interessowanych do
negocyacji, chec ja mie informowana
iz są determinowane wrocie się do
negocyacji, a w chec przypieszenia po
żądane go swych staran skutku, pro
sto przez całą przez umorowanego J^o
Faulkner, zycząc sobie w Petersburgu
traktować;

Cyfra Dowiedziałem się z największą pewnością
ze proca tego oswiadczenia, ministrowie
Dwork Dworow, pokazali Strabi Berns
torff pismo pod Tytułem, Projekt
do Deklaracji ktora będzie w Peters
burgu oddana, gdy zaś nie tylko nie
mi o tym nie powiedział Bernstorff,
ale nawet ^{na} ubocanie rozumą prera
mnie w tej mierze kwestyę, odpis
wiedział że nie więcej od ministrow
Dwork Dworow nie słyszał, stusnie
zatwierzony tą rezerwą, nie uspokoiłem
się dotąd, dopoki nie dostatem z
najlepszego źródła tego Projektu
y nie wypisał treści. ^{z Hregam} ^{dać} ~~dać~~
Ja w cyfrze komunikacji franu
skiej, a co jest podkrystonego, zna
cy, iz są własne słowa Projektu,
od sekretu los zawist tego co
mi dał wiadomości

[Faint, illegible handwritten text in a cursive script, likely from the 18th or 19th century. The text is written in brown ink on aged, yellowish paper.]

NEW YORK

OFFICE

STANDARD
PAPER
COMPANY

MEMORANDUM
FOR THE RECORD

